ರಾಧಾ ಯಶೋದಾ ಸಂವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೦

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- 'ವಿವಾಹೋತ್ಸವಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿದ ಬಂಧು ಬಳಗದವರೆಲ್ಲರೂ ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ನಂದ ಯಶೋದೆಯರು ಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಯಶೋದೆ ಆಗ ನುಡಿದಳು. 'ಮಗು, ಕೃಷ್ಣ, ತಂದೆಯಾದ ನಂದನಿಗೆ ಅಂದು ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶ ಗೈದೆ. ತಾಯಿಯಾದ ನನ್ನ ಮೇಲೂ ಒಂದಿಷ್ಟು ಕೃಪೆಮಾಡು. ಭಯಂಕರವಾದ ಭವಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿರುವ ನನ್ನನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡು. ಪ್ರಕೃತ್ಯಭಿಮಾನಿನಿಯಾದ ಚಿತ್ರಕೃತಿ ಸಂಸಾರಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟುವವರಿಗೆ ನೌಕೆ. ನೀನು ಅಂಬಿಗ.'

ಕೃಷ್ಣ ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದ, 'ಅಮ್ಮ, ಯೋಗಾತ್ಮಕ, ವಿಷಯಾತ್ಮಕ, ಸಿದ್ಧ್ಯಾತ್ಮಕ, ಮೋಕ್ಷಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಭಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಎಂದು ಜ್ಞಾನ ಐದು ವಿಧ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಯೋಗಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನವೆಂದರೆ ಹಸಿವು ನೀರಡಿಕೆಗಳನ್ನು ತಡೆದುಕೊಂಡು ಮನಸ್ಸನ್ನು ಶುದ್ಧವಾಗಿರಿಸಿ ನಾಡಿಗಳನ್ನೂ ಶುದ್ಧೀಕರಿಸಿ ಷಟ್‌ಚಕ್ರಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಜ್ಞಾನ. ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ದಮನ ಮಾಡಿ ಲೋಭಾದಿಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದು ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಚಿಂತಿಸುವ ಮೂಲಜ್ಞಾನ. ಮೂಲಾಧಾರ ಸ್ವಾಧಿಷ್ಠಾನ ಮಣಿಪೂರ ಅನಾಹತ ವಿಶುದ್ಧ ಆಜ್ಞಾ ಇವು ಆರು ಚಕ್ರಗಳು. ಅವುಗಳನ್ನು ಭೇದಿಸುವ ಯೋಗಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ದುರ್ಲಭ. ಮಂದಬುದ್ಧಿಯವರಿಗಂತೂ ಎಂದೂ ಸಿಗಲಾರದು. ವಿಷಯಭೋಗವಸ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾನವೆ ವಿಷಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಇರುವಂಥದ್ದು. ಸಿದ್ಧ್ಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ, ಯೋಗಸಾಧ್ಯವಾದುದು. ಇದು ಲಭಿಸುವುದು ನನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ. ಮೋಕ್ಷಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನ. ಸನ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಇದು ಮೋಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ. ಆದರೆ ಮೋಕ್ಷವನ್ನೂ ಬಯಸದ ಏಕಾಂತಭಕ್ತ ಈ ಜ್ಞಾನವನ್ನೂ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಭಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಯೋಗ್ಯ. ಅದನ್ನು ನಿನಗೆ ರಾಧೆಯೆ ಕೊಡುತ್ತಾಳೆ. ನೀನು ಅವಳನ್ನು ಮಾನವಳೆಂದು ತಿಳಿಯದೆ ಸೇವಿಸು. ಅವಳು ನಂದನಿಗೆ ನೀಡಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ನಿನಗೂ ನೀಡುವಳು. ಅದರಿಂದ ನಂದನ ಜೊತೆಗೆ ನೀನೂ ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋಗು.' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಕೃಷ್ಣ ನಂದಯಶೋದೆಯರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟ. ಅವರು ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಬಾಳೆಯ ತೋಟದಲ್ಲಿ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕಂಡರು. ಆಗ ರಾಧೆ ಬಿಳಿ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ನಿರಾಹಾರಳಾಗಿ ಗಂಧದ ನೀರಿನಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾದ ಕಮಲದಳಗಳ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಮೈಮರೆತು ಒರಗಿದ್ದಳು. ಕಣ್ಣುಗಳು ಬಾಷ್ಪದಿಂದ ಒದ್ದೆಯಾಗಿದ್ದುವು. ತುಟಿಗಳು ಒಣಗಿದ್ದುವು. ಕೃಷ್ಣಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಪರಿವೆಯೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಖಿಯರು ಬಿಳಿಚಾಮರ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡು ಮುಖಕಮಲವೆತ್ತಿ ನೋಡುತ್ತ ಒಮ್ಮೆ ಅಳುತ್ತ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಗುತ್ತ ಅವನಲ್ಲಿಯೆ

ಮನಸ್ಸು ನೆಟ್ಟಿದ್ದಳು ರಾಧೆ. ನೂರು ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ಅವಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಏಳು ಬಾಗಿಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅಂಗಳಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿದು ನಿಂತಿದ್ದರು. ನಂದಯಶೋದೆಯರು ಬಂದು ನಮಿಸಿದಾಗ ರಾಧೆಗೆ ದೈವಾತ್ ಎಚ್ಚರ ಉಂಟಾಗಿತ್ತು. ಅವಳು ಕೇಳಿದಳು -

'ಯಾರು ನೀನು? ಏಕೆ ಬಂದೆ? ಹೇಳು. ನನಗೆ ಬಾಹ್ಯದ ಪರಿಜ್ಞಾನವೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀನು ಮಾನವನೆ, ಪಶುವೆ? ಇದೇನು ನೀರೋ ನೆಲವೋ? ಇದೀಗ ಹಗಲೊ ರಾತ್ರಿಯೊ? ನೀನು ಹೆಣ್ಣೊ, ಗಂಡೊ, ನಪುಂಸಕನೊ? ಒಂದೂ ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ.'

ರಾಧೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ನಂದನಿಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಯಶೋದೆಗೆ ಭಯವಾಯಿತು. ಆದರೂ ಬಳಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋಪಿಯೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಧೈರ್ಯ ಹೊಂದಿ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸಂತಯಿಸಿದಳು-

'ರಾಧೆ, ತಾಳು, ಸಮಾಧಾನ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು, ಒಂದು ಸುದಿನದಲ್ಲಿ ನೀನು ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥನನ್ನು ಕಾಣುವೆ. ದೇವೇಶ್ವರಿ, ನಿನ್ನಿಂದ ಲೋಕ ಪಾವನವಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ವಂಶ ಪವಿತ್ರವಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲ ಸೇವೆ ಮಾಡಿದ ಈ ಗೋಪಿಯರೆ ಪುಣ್ಯವತಿಯರು. ನಿನ್ನ ಪವಿತ್ರ ಮಂಗಳಕರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಲೋಕ ಕೊಂಡಾಡುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕುವೇದಗಳು ಪುರಾಣಗಳು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತವೆ. ನಾನು ಯಶೋದೆ. ಈತ ನಂದ. ನೀನು ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಗಳು. ತಿಳಿಯಿತೆ? ಇನ್ನೂ ಕೇಳು. ನಾವು ದ್ವಾರಕಾನಗರದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಕೃಷ್ಣನ ಸನ್ನಿಧಾನದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಅವನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ದೇವಿ, ಕೃಷ್ಣನ ಶುಭ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕೇಳು. ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು. ನೀನು ಬೇಗನೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಾಣುವೆ. ನೀನೀಗ ನನಗೆ ಭಕ್ತಿ ರೂಪವಾದ ದಿವ್ಯಜ್ಞಾನ ನೀಡು. ನಿನ್ನ ಪತಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮನ್ನು ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದಿನಗಳಲ್ಲಿಯೆ ಶ್ರೀದಾಮ ನಿನಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪದ ಅವಧಿ ಕಳೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬಳಿಕ ಬೇಗನೆ ಹರಿ ನಿನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬರುತ್ತಾನೆ.'

ಯಶೋದೆಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದು ಅಮಂಗಲವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವ ಕೃಷ್ಣನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿದಳು ರಾಧೆ. ಚೈತನ್ಯ ತಂದುಕೊಂಡು ಹೇಳತೊಡಗಿದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮ ಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ರಾಧಾಯಶೋದಾಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನೂರಹತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

ಯಶೋದೆಗೆ ರಾಧೆಯ ಉಪದೇಶ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೧

ರಾಧೆ:- ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕನಾದ ಬ್ರಹ್ಮರುದ್ರಶೇಷರಿಂದ ಪೂಜಿತನಾದ ಹರಿ ನಿನಗೆ ಜ್ಞಾನ ನೀಡಲಿಲ್ಲ! ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ! ನಾನೇನು ಉಪದೇಶ ನೀಡಬಲ್ಲೆ? ವೇದಗಳೂ ತಿಳಿಯಲಾರವು, ಸಂತರೂ ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಲಾರರು, ನಾನು ಹೆಣ್ಣುಜಾತಿಯವಳು, ಅಬಲೆ, ಮೂಢೆ, ಜ್ಞಾನಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರತಳೂ ಅಲ್ಲ. ಹರಿಯ ವಿರಹದಿಂದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೂ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ನಾನೇನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ? ಆದರೂ ಐದು ಬಗೆಯ ಜ್ಞಾನಗಳಲ್ಲಿ ಭಕ್ತ್ಯಾತ್ಮಕ ಜ್ಞಾನ ಸರ್ವಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಿದ್ದು, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ನಂದ, ಅನ್ಯಧರ್ಮಗಳನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿ ವಿಷ್ಣುಧರ್ಮವಾಚರಿಸಿ ಭಯಮುಕ್ತನಾಗು. ಗೋಲೋಕ ಸೇರಿದ ಮೇಲೂ ಅನ್ಯಧರ್ಮವನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿದರೆ ಪತನ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮಗನೆಂದು ಕಾಣಬೇಡ. ಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿದು ಸೇವಿಸು. ಯಶೋದೆ, ನೀನೂ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳನ್ನೂ ತೊರೆದು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ವೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ನಿರ್ಮಲವಾದ ಯಮುನಾ ಜಲದಲ್ಲಿ ತ್ರಿಕಾಲ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಚಂದನದಿಂದ ಅಷ್ಟದಳ ಪದ್ಮ ರಚಿಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಗರ್ಗಮುನಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದಂತೆ ಆನಂದಮಯನಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸು. ಅದರಿಂದ ನೀನು ಗೋಲೋಕ ಪಡೆಯುವೆ. ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮ ನೀಗಿಕೊಂಡು ನೂರು ಮಂದಿ ಪಿತೃಗಳೊಡನೆ ವಿಷ್ಣುಲೋಕದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವೆ.

ವೈಷ್ಣವೇನ ಸಹಾಲಾಪಂ ಕುರುಷ್ವ ಸತತಂ ಸತಿ ।
ವರಂ ಹುತವಹಜ್ವಾಲಾಂ ಭಕ್ತೋ ವಾಂಛತಿ ಪಂಜರಂ ।
ವರಂ ಚ ಕಂಟಕೇ ವಾಸಂ ವರಂ ಚ ವಿಷಭಕ್ಷಣಂ ।
ಹರಿಭಕ್ತಿವಿಹೀನಾನಾಂ ನ ಸಂಗಂ ನಾಶಕಾರಣಂ ॥

ವೈಷ್ಣವರ ಜೊತೆ ಸಂಲಾಪ ಮಾಡುತ್ತಿರು. ಭಕ್ತ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿಯಾನು. ಪಂಜರದೊಳಗೆ ಬಂಧನವನ್ನೂ ಸಹಿಸಿಯಾನು. ಮುಳ್ಳಿನ ಮೇಲೂ ಮಲಗಿಯಾನು. ವಿಷವನ್ನೂ ಕುಡಿದಾನು. ಹರಿಭಕ್ತಿಹೀನರ ಸಂಗ ಅನರ್ಥಕಾರಣ, ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಬಯಸಲಾರ.

ಸ್ವಯಂ ನಷ್ಟೋ ಭಕ್ತಿಹೀನೋ ಬುದ್ಧಿಭೇದಂ ಕರೋತಿ ಚ ।

ಹರಿಭಕ್ತಿಹೀನನಾದವ ತಾನು ಅನರ್ಥಭಾಗಿಯಾಗುವುದು, ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ, ಭಕ್ತರ ನಿರ್ಮಲಬುದ್ಧಿಯನ್ನೂ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಅಂಕುರೋ ಭಕ್ತಿವೃಕ್ಷಸ್ಯ ಭಕ್ತಸಂಗೇನ ವರ್ಧತೇ ।
ಪರಂ ಹರಿಕಥಾಲಾಪಪೀಯೂಷಾಸೇಚನೇನ ಚ

ಹರಿಭಕ್ತಿ ಎಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಅಂಕುರ ಹರಿಭಕ್ತರ ಸಂಗದಿಂದ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹರಿಕಥೆಯ ಮಾತಿನ ಅಮೃತದ ಸೇಚನೆಯಿಂದ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಅಭಕ್ತಾಲಾಪದೀಪಾಗ್ನಿಜ್ವಾಲಾಯಾಃ ಕಲಯಾಪಿ ಚ ।
ಅಂಕುರಃ ಶುಷ್ಕತಾಂ ಯಾತಿ ಪುನಃ ಸೇಕೇನ ವರ್ಧತೇ ॥

ಹರಿಭಕ್ತಿಯೆಂಬ ವೃಕ್ಷದ ಅಂಕುರ ಅಭಕ್ತರ ಮಾತೆಂಬ ದೀಪದಿಂದುಂಟಾಗುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಿಂದಲೂ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಹರಿಕಥಾಮೃತ ಸೇಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ತಸ್ಮಾದಭಕ್ತಸಂಗಂ ಚ ಸಾವಧಾನಾ ಪರಿತ್ಯಜ ।
ಯಥಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಕಾಲಸರ್ಪಂ ನರೋ ಭೀತ್ವಾ ಪಲಾಯತೇ ॥

ಕಾಳಸರ್ಪವನ್ನು ಕಂಡರೆ ಮಾನವ ಹೇಗೆ ಹೆದರಿ ಪಲಾಯನ ಮಾಡುವನೋ ಹಾಗೆ ಹರಿಭಕ್ತ ಅಭಕ್ತರ ಸಂಗವನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ದೂರದಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ರಾಮನಾರಾಯಣಾನಂತಮುಕುಂದಮಧುಸೂದನ ।
ಕೃಷ್ಣಕೇಶವಕಂಸಾರೇ ಹರೇ ವೈಕುಂಠವಾಮನ ॥
ಇತ್ಯೇಕಾದಶ ನಾಮಾನಿ ಪಠೇದ್ವಾ ಪಾಠಯೇದಿತಿ ।
ಜನ್ಮಕೋಟಿಸಹಸ್ರಾಣಾಂ ಪಾತಕಾದೇವಮುಚ್ಯತೇ ॥

ರಾಮ ನಾರಾಯಣ ಅನಂತ ಮುಕುಂದ ಮಧುಸೂದನ ಕೃಷ್ಣ ಕೇಶವ ಕಂಸಾರಿ ಹರಿ ವೈಕುಂಠ ವಾಮನ ಎಂದು ಹನ್ನೊಂದು ಹರಿನಾಮಗಳನ್ನು ತಾನು ಪಠಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದರೆ, ಸಹಸ್ರಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು.

ರಾ ಎಂದರೆ ಪ್ರಪಂಚ. **ಮ** ಎಂದರೆ ಒಡೆಯ. **ಹರಿ** ಜಗದೊಡೆಯನಾದ್ದರಿಂದ ರಾಮನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ರಮೆಯೊಡನೆ ಈತ ವಿಹರಿಸುತ್ತಾನೆ, ರಮೆ ಇವನೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುತ್ತಾಳೆ; ಅದರಿಂದಲೂ ಹರಿ ರಾಮನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. **ರಾ** ಎಂದರೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, **ಮ** ಎಂದರೆ ಪತಿ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿಯಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಹರಿಗೆ ರಾಮನೆಂದು ಹೆಸರು. ದಿವ್ಯ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳ ಸ್ಮರಣೆಯಿಂದ ಬರುವ ಫಲವೆಲ್ಲವೂ ರಾಮನಾಮೋಚ್ಚಾರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ನಾರ ಎಂದರೆ ನರರು ಮಾಡುವ ಪಾಪ. ಅಯನವೆಂದರೆ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು. ಪಾಪಕಳೆವವನಾದ್ದರಿಂದ ಹರಿ ನಾರಾಯಣನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಒಮ್ಮೆ ನಾರಾಯಣನಾಮ ಉಚ್ಚರಿಸಿದರೆ ಮುನ್ನೂರು ಕಲ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗಾದಿ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನ ಮಾಡಿದ ಫಲ ಲಭಿಸುವುದು. ನಾರವೆಂದರೆ ಮೋಕ್ಷದಾಯಕವಾದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮ. ಅಯನವೆಂದರೆ ಮೋಕ್ಷಜನಕವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ. ಇವೆರಡರ ಜ್ಞಾನ ನೀಡುವವನು ನಾರಾಯಣ. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹರಿಯ ಗುಣಗಳ ಅಂತವನ್ನು ಅರಿಯಲಾರರು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ಅನಂತ. ಮುಕು ಎಂದರೆ

ಮೋಕ್ಷ. ಮೋಕ್ಷದಾಯಕನಾದುದರಿಂದ ಹರಿ ಮುಕುಂದನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಧುದೈತ್ಯನನ್ನು 'ಸೂದನ' ಅಂದರೆ ನಾಶಮಾಡಿದವ ಮಧುಸೂದನ. ಮಧು ಎಂದರೆ ಜೇನು ಮತ್ತು ಮದ್ಯ. ಜೇನು ಮದ್ಯಗಳಂಥ ಶುಭ ಅಶುಭ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಕಳೆವವನಾದ್ದರಿಂದಲೂ ಹರಿ ಮಧುಸೂದನ. ಮೊದಲಿಗೆ ಜೇನಿನಂತೆ ಮಧುರವಾಗಿ ಭ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದರಿಂದ ಅಶುಭಕರ್ಮ ಮಧುವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಳೆವವನು ಮಧುಸೂದನ.

ಕೃಷ್ ಎಂದರೆ ಉತ್ಕೃಷ್ಟ **ಣ್** ಎಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಕ್ತಿ '**ಅ** ಎಂದರೆ ನೀಡುವವ. ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಕ್ತಿ ನೀಡುವವ ಕೃಷ್ಣ. **ಕೃಷ್** ಎಂದರೆ ಪರಮಾನಂದ. **ಣ್** ಎಂದರೆ ಹರಿದಾಸ್ಯ. ಮೋಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪರಮಾನಂದವನ್ನೂ ತನ್ನ ದಾಸ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ ಎಂದರೆ ಭಕ್ತರ ಕೋಟಿಜನ್ಮಾರ್ಜಿತ ಪಾಪ ಮತ್ತು ಕ್ಲೇಶ. ಅವುಗಳನ್ನು ಣ ಅಂದರೆ ನಾಶ ಮಾಡುವವ ಕೃಷ್ಣ. ದಿವ್ಯ ಸಹಸ್ರನಾಮಗಳನ್ನು ಮೂರು ಬಾರಿ ಪಠಿಸಿದ ಫಲ ಒಮ್ಮೆ ಕೃಷ್ಣನಾಮೋಚ್ಚರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣನಾಮಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಾಮ ಹಿಂದೆ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ನಾಮಗಳಿಗಿಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಕೃಷ್ಣನಾಮ ಎಂದು ವೇದ ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾರು ಕೃಷ್ಣ ಕೃಷ್ಣ ಎಂದು ಸದಾ ಸ್ಮರಿಸುವರೋ ನೀರಿಂದ ಕಮಲ ಅರಳಿ ಹೇಗೆ ಮೇಲೆ ಬರುವುದೋ ಹಾಗೆ ನರಕದಿಂದ ಅವರು ಮೇಲೆದ್ದು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ಮಂಗಲನಾಮ ಯಾರ ನಾಲಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನಲಿಯುವುದೊ ಅವನ ಕೋಟಿ ಮಹಾಪಾಪಗಳೂ ತತ್‌ಕ್ಷಣ ಭಸ್ಮವಾಗುತ್ತವೆ. ಅಶ್ವಮೇಧ ಯಾಗಗಳನ್ನು ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರ ಫಲಕ್ಕಿಂತ ಕೃಷ್ಣನಾಮ ಜಪದ ಫಲ ಅಧಿಕ. ಯಾಗ ಮಾಡಿದರೂ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಜಪ ಮಾಡಿದರೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಯಜ್ಞಗಳು ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೆ ವ್ರತಗಳು ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥ ಸ್ನಾನಗಳು ತಪಸ್ಸುಗಳು ಉಪವಾಸಗಳು ಸಹಸ್ರಾರು ವೇದಪಾರಾಯಣಗಳು ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳು ಕೃಷ್ಣನಾಮ ಜಪದ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗದು. ಅವುಗಳ ಲೋಭಕ್ಕೆ ಸ್ವರ್ಗಮಾತ್ರವೆ ಫಲ. ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕವಾದ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ, ಕೃಷ್ಣನಾಮಜಪ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಕೇಶವ ನಾಮದಲ್ಲಿ **ಕ** ಎಂದರೆ ನೀರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರ ಶರೀರ. ನೀರಲ್ಲಿಯೂ ಎಲ್ಲರ ಶರೀರದಲ್ಲಿಯೂ ವಾಸ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇಶವನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಂಸ ಎಂದರೆ ಪಾಪ, ವಿಘ್ನ, ರೋಗ, ಶೋಕ ಮತ್ತು ಆ ಹೆಸರಿನ ಒಬ್ಬ ದಾನವ. ಪಾಪಾದಿಗಳಿಗೆ ವಿರೋಧಿಯೂ ದಾನವನನ್ನು ಕೊಂದವನೂ ಆದ್ದರಿಂದ ಕಂಸಾರಿ. ರುದ್ರರೂಪದಿಂದ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಲಯ ಗೈಯುವುದರಿಂದಲೂ ಭಕ್ತರ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸು ವುದರಿಂದಲೂ ಹರಿ ಎನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮಾಧವ ಎಂಬ ನಾಮದಲ್ಲಿ ಮಾ ಎಂದರೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪಳಾದ ಮೂಲಪ್ರಕೃತ್ಯಭಿಮಾನಿನಿ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ ಎನಿಸಿದ ನಾರಾಯಣನ ಪ್ರಿಯೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ. ಅವಳೆ ವೇದಮಾತೆ ಸರಸ್ವತಿ ರಾಧೆ ವಸುಂಧರೆ ಗಂಗೆ ಎಂದು ಮುಂತಾದ ರೂಪದವಳು. ಆ ಎಲ್ಲ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅವಳಿಗೆ ಪತಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಅದರಿಂದ

ಮಾಧವನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಶೇಷಾದಿ ವಂದ್ಯ, ಸನಕಾದಿಗಳ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೂ ನಿಲುಕದವ, ವೇದಪುರಾಣಗಳಿಂದಲೂ ಅನಿರ್ವಚನೀಯನೆನಿಸಿದ ಆನವನೀತ ಚೋರನನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಭಜಿಸು. ಹಾಲು ಎಲ್ಲಿ? ಮೊಸರು ಎಲ್ಲಿ? ತುಪ್ಪವೆಲ್ಲಿ? ಆಗತಾನೆ ತೆಗೆದ ಬೆಣ್ಣೆ ಎಲ್ಲಿ? ಮಜ್ಜಿಗೆ ಎಲ್ಲಿ? ಅವನ್ನು ಹರಿ ಕದಿಯುವುದೆಲ್ಲಿ? ಇದನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ನಿನಗೆ ಸಂಸಾರ ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಬಂಧನವೆಲ್ಲಿ? ಯೋಗಿಗಳು ಸಿದ್ಧರು ಮುನಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಅವನನ್ನು ಬಂಧಿಸಲಾರರು, ತಮ್ಮ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲಾರರು. ನೀನು ಅವನನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಟ್ಟಿದೆ? ನಿನ್ನ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿರುವ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರನನ್ನು ಸದಾ ಧ್ಯಾನದಿಂದ, ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರೇಮಭಕ್ತಿಗಳ ಸ್ತೋತ್ರಪೂಜೆಗಳ ಮೂಲಕ ಆರಾಧಿಸು. ಯಶೋದೆ, ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿಲಾಷೆ ಏನು ಹೇಳು. ಅದು ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ದುರ್ಲಭವಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಯಶೋದೆ:- ನನಗೆ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಹರಿದಾಸ್ಯಗಳು ಬೇಕು. ನಿನ್ನ ನಾಮದ ಅರ್ಥವಿಸ್ತಾರವೇನು? ಅದನ್ನೂ ಹೇಳು.

ರಾಧೆ:- ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ಹರಿದಾಸ್ಯಗಳು ನಿನಗೆ ಲಭಿಸುವುವು. ನನ್ನ ನಾಮದ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ಭಾಂಡೀರವನದಲ್ಲಿ ಆಲದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ನಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕಂಡು ನನ್ನಿಂದ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದಿದ್ದ. ಅದನ್ನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಬೇಡವೆಂದು ನಾನೆ ನಿಷೇಧಿಸಿದ್ದೆ. ನಾನೆ ನಿಜವಾಗಿ ರಾಧೆ. ರಾಪಾಣನ ಮಡದಿ ನನ್ನ ಛಾಯೆ ಮಾತ್ರ. ರಾಪಾಣ ಶ್ರೀಹರಿಯ ಅಂಶರೂಪನಾಗಿದ್ದು ಅವನ ಪಾರ್ಷದನಾಗಿರುವನು.

'ರಾಧಾ' ಎಂಬಲ್ಲಿ **ರಾ** ಎಂದರೆ ರೋಮಕೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಮಹಾವಿಷ್ಣು. **ಧಾ** ಎಂದರೆ ಲೋಕಧಾರಕಳು, ಲೋಕಮಾತೆ. ವಿಷ್ಣು ಸಹಿತಳಾದ ಲೋಕಮಾತೆ ಎನಿಸುವುದರಿಂದ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಯಾದ ನಾನು ರಾಧೆ ಎನಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದ ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೂರುವರ್ಷಕಾಲ ನನಗೆ ಹರಿಯ ವಿಯೋಗವಿದೆ. ವೃಷಭಾನು ಹರಿಯ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪಾರ್ಷದ. ನನ್ನ ತಾಯಿ ಕಲಾವತಿ ಪಿತೃಗಳ ಮಾನಸಪುತ್ರಿ. ನಾನೂ ನನ್ನ ತಾಯಿಯೂ ಅಯೋನಿಜೆಯರು. ನಿಮ್ಮೊಡನೆಯೆ ನಾನು ಹರಿಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತೇನೆ.

ಯಶೋದೆ, ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನೆಲ್ಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ನಂದನೊಡನೆ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ತೆರಳು. ನನಗೆ ಈಗ ಧ್ಯಾನಕಾಲ. ಅದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾ ಪಾಪ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ರಾಧಾಯಶೋದಾಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನೂರಹನ್ನೊಂದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—o—

ದುರ್ವಾಸಮುನಿ ಕೃಷ್ಣ ಸಂವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೨

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ವಸುದೇವನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ರತ್ನಮಯವಾದ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಯವಾದ ಮಂಚದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ ನವಯೌವನವತಿಯಾದ ದೇವಿಯನ್ನು ಕಂಡ. ಅವಳಿನ್ನೂ ನವವಧು, ಪ್ರೌಢಳಲ್ಲ, ನವಸಂಗಮಕ್ಕೆ ನಾಚಿದಳು. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಮಿಸಿದಳು. ಕೃಷ್ಣ ಅವಳನ್ನು ರತ್ನಮಂಚದಲ್ಲಿ ರಮಿಸಿದ. ಮಂಗಳ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಾಂಗಿಯೊಡನೆ ರಮಿಸಿದಾಗ ಆ ಸುಖ ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ ದೇವಿ ಮೈಮರೆತಿದ್ದಳು. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಜನಿಸಿದವನೆ ಹಿಂದೆ ಶಿವನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾಗಿದ್ದ ಮನ್ಮಥ. ಅವನು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಾಗಿ ಜನಿಸಿ ಶಂಬರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿಯೆ ತನ್ನ ಮಡದಿಯಾದ ರತಿಯನ್ನು ಪಡೆದ. ರತಿ ಮಾಯಾವತಿ ಎಂಬ ಅಸುರನ ಅರಮನೆ ಸೇರಿ ಅವನಿಗೆ ಛಾಯೆಯನ್ನಿತ್ತು ತಾನು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ಸೇರಿದಳು.

ನಾರದ:- ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಶಂಬರಾಸುರನನ್ನು ಹೇಗೆ ಕೊಂದ? ಆ ಮಂಗಳ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳು.

ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ರುಕ್ಮಿಣಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ಪ್ರಸವಿಸಿ ಏಳು ದಿನಗಳು ಕಳೆದಾಗಲೆ ಶಂಬರಾಸುರ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಶಿಶುವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ತನ್ನ ಅರಮನೆಗೊಯ್ದ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಆದೈತ್ಯ ಶಿಶುವನ್ನು ಹೊಂದಿ ಸಂತುಷ್ಟನಾದ. ಮಾಯಾವತಿಯ ಕೈಗಿತ್ತ. ಮಾಯಾವತಿ ಹರ್ಷಗೊಂಡಳು. ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಗುವನ್ನು ಪೋಷಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿ ಒಂದು ದಿನ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಅವನೊಡನೆ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಸರಸ್ವತಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದಳು.

'ಮಾಯಾವತಿ, ಹಿಂದೆ ಶಿವನ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಭಸ್ಮನಾದ ನಿನ್ನ ಪತಿಯೆ ಈ ಶಿಶು. ಇವನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಪುತ್ರ. ಶಂಬರಾಸುರ ಕದ್ದು ತಂದಿದ್ದಾನೆ. ಆದರಿಂದ ಈತ ನಿನ್ನ ಪತಿಯೆ ಹೊರತು ಪುತ್ರನಲ್ಲ. ಪ್ರದ್ಯಮ್ನ, ಇವಳು ನಿನ್ನ ಮಡದಿ. ಇವಳೊಡನೆ ನೀನು ರಮಿಸಬಹುದು. ನೀನು ಮನ್ಮಥ, ರುಕ್ಮಿಣೀಪುತ್ರನಾಗಿ ಜನಿಸಿದವ. ದೈತ್ಯಪುತ್ರನಲ್ಲ. ಈ ನಿನ್ನ ಮಡದಿ ಇಂದಿನವರೆಗೂ ನಿನ್ನ ವಿರಹದಿಂದ ಹೆಣ್ಣು ಜಿಂಕೆಯಂತೆ ನಿತ್ಯ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಳು.' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸರಸ್ವತಿ ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು. ಸುಂದರನಾದ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರತಿಯೊಡನೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ರಮಿಸತೊಡಗಿದ. ಒಂದು ದಿನ ಅವನು ಹೀಗೆ ರತಿಯೊಡನೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ರಮಿಸುವುದನ್ನು ಶಂಬರಾಸರ ನೋಡಿಬಿಟ್ಟ. ರತಿ ಎದೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ಮಲಗಿಸಿಕೊಂಡು ರತಿಸುಖ ಅನುಭವಿಸುತ್ತ ಮೈಮರೆತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡ ಅಸುರ ಕುಪಿತನಾಗಿ ಖಡ್ಗ ಹಿರಿದು ಗರ್ಜಿಸಿದ -

'ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ನಿನಗೆ ಧಿಕ್ಕಾರ. ನೀನು ಮಹಾ ಕಾಮುಕ, ಮೂರ್ಖ, ಪಂಡಿತನೆಂದು ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ತಿಳಿದುಕೊಂಡವ, ಪಾತಕಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮಹಾಪಾತಕಿಯಾದ ಮಾತೃಗಾಮಿ.

ಮಾಯಾವತಿ, ನಿನಗೂ ಧಿಕ್ಕಾರ. ನೀನು ವ್ಯಭಿಚಾರಿಣಿ, ಕಾಮುಕಿ, ಬುದ್ಧಿಶೂನ್ಯಳು, ಮಗನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ರತಿಸುಖ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವಿ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅಸುರ ಮಾಯಾವತಿಯನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದ. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಅವನನ್ನು ಬಲವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ತಳ್ಳಿದ. ಆತ ಬಲು ದೂರಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಮೂರ್ಛಿತನಾದ. ಪುನಃ ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಕೋಪದಿಂದ ಉರಿಯುತ್ತ ನೂರಾರು ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯಂತೆ ಜ್ವಲಿಸುವ ಶಿವದತ್ತವಾದ ಶೂಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಂತ. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಶೇಷ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲ ಬಂದರು. ವಾಯು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಿಗೆ ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಉಸುರಿದ, 'ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ, ದುರ್ಗತಿ ಕಳೆವ ಮಹಾಮಾಯೆಯಾದ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ನೆನೆ.' ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ದೇವಿಯನ್ನು ನೆನೆದ. ಅದರಿಂದ ಆ ಶೂಲ ಅವನ ಮೈ ಮೇಲೆ ಮನೋಹರವಾದ ಮಾಲೆಯಂತೆ ಬಿದ್ದಿತು. ಒಡನೆ ಆತ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅಸುರನನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ವಧಿಸಿದ. ರತಿಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ವಿಮಾನವೇರಿ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ತೆರಳಿದ. ದೇವತೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮಗನನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವೇದಮಂತ್ರಾಶೀರ್ವಾದ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ. ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮುಂದೆ ಶುಭಮುಹೂರ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಏಳು ಕನ್ನಿಕೆಯರನ್ನು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ಮಾಡಿದ. ಕಾಲಿಂದಿ, ಸತ್ಯಭಾಮಾ, ಸತ್ಯಾ, ನಾಗ್ನಜಿತೀ, ಸತೀ, ಜಾಂಬವತೀ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ - ಇವರೆ ಆ ಏಳು ಕನ್ನಿಕೆಯರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಹತ್ತು ಜನ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳು ಒಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣುಮಗಳು ಎನ್ನುವ ಕ್ರಮದಿಂದಲೇ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ. ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಮಗನನ್ನು ರಾಜನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ಆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಮುರಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದ. ನರಕಾಸುರನ ಬಂದೀಖಾನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹದಿನಾರುಸಾವಿರ ಕನ್ನಿಕೆಯರನ್ನೂ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮದುವೆಯಾದ. ಅವರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಜನ ಗಂಡುಮಕ್ಕಳೂ ಒಬ್ಬಳು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳೂ ಜನಿಸಿದರು.

ಒಮ್ಮೆ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಶಿಷ್ಯರೊಂದಿಗೆ ದುರ್ವಾಸರು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದರು. ಉಗ್ರಸೇನ ಮಹಾರಾಜ ವಸುದೇವ ಕೃಷ್ಣ ಅಕ್ರೂರ ಉದ್ಧವರು ಪುರೋಹಿತರೊಡನೆ ಬಂದು ಮುನಿಯನ್ನು ಷೋಡಶೋಪಚಾರಗಳಿಂದ ಸತ್ಕರಿಸಿ ನಮಿಸಿದರು. ಮುನಿ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮಂಗಳಾಶೀರ್ವಾದವಿತ್ತ. ವಸುದೇವ ಏಕಾನಂಶೆ ಎಂಬ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಮುನಿಗೆ ದಾನಮಾಡಿ ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಜ್ರಗಳನ್ನು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿತ್ತ. ರತ್ನಮಯವಾದ ಭವ್ಯಮಂದಿರವನ್ನೂ ನೀಡಿದ. ಮುನಿ ನವ ವಧುವಿನೊಡನೆ ಆ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ರಮಿಸಿದ. ಒಂದು ದಿನ ಮುನಿ ಧ್ಯಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಕೃಷ್ಣ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರತ್ನಮಂಚದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದ, ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಪುರಾಣಶ್ರವಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ, ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ

ಉತ್ಸವನಿರತನಾಗಿದ್ದ, ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಕೈಯಿಂದ ತಾಂಬೂಲ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತಿದ್ದ, ಇನ್ನೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಬಿಳಿಚಾಮರದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಮತ್ತೊಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಂದಿಯ ಕೈಯಿಂದ ಕಾಲು ಒತ್ತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ. ಆ ಅದ್ಭುತವನ್ನು ಕಂಡು ಮುನಿ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡು ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಮನೆಯ ಸುಧರ್ಮಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಓಡಿ ಬಂದು ಸ್ತುತಿಸಿದ -

'ಜಗನ್ನಾಥನಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ಜಯವಾಗಲಿ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಗೆದ್ದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಳಿದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಒಡೆಯನಾದ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣನಾದ ಜನಾರ್ದನನೆ, ಪುರಾತನ ನಿರ್ಗುಣ ಆಶಾರಹಿತ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ನಿರ್ದೋಷ ನಿರಾಕಾರ, ಭಕ್ತರ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಲೆಂದೆ ಮೈದೋರುವವ, ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪ, ಸನಾತನ, ನಿತ್ಯನೂತನ, ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಶೇಷ ಕುಬೇರ ವಂದಿತ, ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯಿಂದ ಸೇವಿತವಾದ ಪಾದಕಮಲ ಉಳ್ಳವ, ಬ್ರಹ್ಮರೂಪ ಜ್ಯೋತಿರೂಪ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ವೇದಗಳಿಗೂ ತಿಳಿಯಲಾಗದ ಗುಣರೂಪಗಳುಳ್ಳವ ಮಹಾಕಾಶದಂತೆ ವ್ಯಾಪ್ತ ಸರ್ವಮಾನ್ಯನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೆ ನಿನಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ.'

ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ ನಮಿಸಿ ನಿಂತರು ದುರ್ವಾಸರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪುರಾತನ ವೇದೋಕ್ತ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮುನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ - 'ಮುನಿಯೆ, ಭಯ ಪಡಬೇಡ. ನೀನು ಶಿವನ ಅಂಶ. ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ತಿಳಿಯೆಯ?

ಅಹಂ ಸರ್ವಸ್ಯ ಪ್ರಭವೋ ಮತ್ತಃ ಸರ್ವಂ ಪ್ರವರ್ತತೇ ।
ಅಹಮಾತ್ಮಾ ಚ ಸರ್ವೇಷಾಂ ಶವಾಃ ಸರ್ವೇ ಮಯಾ ವಿನಾ ।
ಪ್ರಾಣಿದೇಹಾನ್ಮಯಿ ಗತೇ ಯಾಂತ್ಯೇವ ಸರ್ವಶಕ್ತಯಃ ॥

ನಾನು ಸರ್ವಜಗತ್ತಿಗೂ ಮೂಲಕಾರಣ. ನನ್ನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದಲೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಪ್ರವೃತ್ತಿ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನಾನು ಆತ್ಮ. ನಾನು ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಶವದಂತೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಎಲ್ಲ ಶಕ್ತಿಯೂ ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಜನನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನೊಬ್ಬನೆ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಉಣ್ಣುವನೊ ಅವನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತೃಪ್ತಿ, ಇತರರಿಗೆ ಅಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವ, ಅವನ ಕರ್ಮ, ಫಲಾನುಭವಗಳೆಲ್ಲ ಬೇರೆಬೇರೆಯೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಅಪೂರ್ಣರು. ಪರಿಪೂರ್ಣತಮ ನಾನೊಬ್ಬನೆ. ಗೋಲೋಕದ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದಾಮನು ಕೊಟ್ಟ ಶಾಪದಿಂದ ರಾಧೆ ನನ್ನನ್ನು ಈಗ ನೋಡಲೂ ಅಸಮರ್ಥಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಅವಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನು ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಅಂಶ, ಅದರ ಅಂಶ, ಅದರ ಅಂಶರೂಪಗಳಿಂದ ಇದ್ದೇನೆ. ಹಾಗೇ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ, ಬೇರೆ ಪತ್ನಿಯರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳಿಂದ ನಾನಿದ್ದೇನೆ.' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮನೆಯೊಳಗೆ ನಡೆದ. ದುರ್ವಾಸ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ತೊರೆದು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಟ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಮುನಿ ಕೃಷ್ಣ ಸಂವಾದವೆಂಬ ನೂರಹನ್ನೆರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ದುರ್ವಾಸ ಪಾರ್ವತಿ ಸಂವಾದ, ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ರಾಜಸೂಯಯಾಗ, ಗಣೇಶಪೂಜೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೩

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ ಹೇಳಿದ:- 'ದುರ್ವಾಸಮುನಿ ಶಿಷ್ಯಸಮೇತನಾಗಿ ದ್ವಾರಕೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಶಿವನನ್ನು ಕಾಣಲು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ನಡೆದ. ಅಲ್ಲಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರನ್ನು ನಮಿಸಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಎಲ್ಲ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ. ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವೈರಾಗ್ಯ ಉದಿಸಿದುದನ್ನೂ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡುವ ಬಯಕೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಮಾಡಿದ. ಮುನಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಪಾರ್ವತಿ ನಕ್ಕು ನುಡಿದಳು -

'ಧರ್ಮಸ್ವರೂಪ ನಿನಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ತಾನು ಧರ್ಮಿಷ್ಠನೆಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿ. ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಸತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಿ? ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಯುವತಿಯಾದ ಉತ್ತಮಕುಲದ ಸತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸನ್ಯಾಸಿಯಾಗಿಯೋ ವ್ಯಾಪಾರಿಯಾಗಿಯೋ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ, ತಪಸ್ಸುಗಳಿಗಾಗಿಯೋ ಮೋಕ್ಷಸಾಧನೆಗಾಗಿಯೋ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ದೂರ ಹೋದರೆ ಅವನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಹಾನಿ ಮಾತ್ರವೆ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಆ ಸತಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ನರಕವೂ ಲಭಿಸುವುದು. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೀರ್ತಿಯೂ ನಾಶವಾಗುವುದು ಎಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅದರಿಂದ ನೀನು ದ್ವಾರಕೆಗೇ ಹೋಗು. ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳು. ಏಕಾನಂಶೆ ನನ್ನ ಅಂಶದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವಳು. ಅವಳನ್ನು ಧರ್ಮದಿಂದ ಕಾಪಾಡು. ಸದಾ ಲಕ್ಷ್ಮೀಯಿಂದ ಆರಾಧಿಸಲ್ಪಡುವ, ಶಿವನಿಂದಲೂ ಸನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳಿಂದಲೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲ್ಪಡುವ, ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷದಂತಿರುವ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಿ? ಮಗು, ಬಾಯಾರಿದವನು ಅಮೃತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದುಂಟೆ? ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಆರಾಧಿಸಿದರೂ ನೂರಾರು ಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಸಂಶಯ ಬೇಡ. ಬಾಲ್ಯ ಕೌಮಾರ ಯೌವನಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದೊ ತಿಳಿಯದೆಯೋ ಮಾಡಿದ ಎಲ್ಲ ಪಾಪಗಳೂ ಭಸ್ಮವಾಗುವುವು. ಭಾರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಕಂಡವನು ತಕ್ಷಣವೆ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತನಾಗಿ ಪೂಜ್ಯನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಂದ ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಪವಿತ್ರವಾಗುವುವು. ಕೃಷ್ಣನಿಗಾಗಿ ಮಾಡಿದ ತಪಸ್ಸು ತಪಸ್ಸೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಪುಣ್ಯ ಪುಣ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಪುನರ್ಜನ್ಮವನ್ನು ಇಲ್ಲವಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿ ಹೀನನಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇದಪಾರಂಗತನಾದರೂ ಸರಿಯೆ, ಸಂಭಾಷಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯನಲ್ಲ. ಸಂಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಭಕ್ತನ ಭಕ್ತಿ ನಶಿಸುತ್ತದೆ. ಕೃಷ್ಣನ ನೈವೇದ್ಯ ಉಣ್ಣುವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸ್ವಯಂ ಕೃಷ್ಣನಂತೆ ಅಗ್ನಿವಾಯು ಸಂಪರ್ಕವಿಲ್ಲದೆಯೂ ಪವಿತ್ರನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ,

ಜಗತ್ತನ್ನೆ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೃಷ್ಣನ ಸ್ಮರಣ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಎಲ್ಲ ತಪಸ್ಸುಗಳ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀನು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಿ? ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಹುಟ್ಟಿಸದ ಗುರು ಗುರುವಲ್ಲ, ಪರಮಶತ್ರು, ಅವನು ಶಿಷ್ಯನ ಜನ್ಮವನ್ನು ನಿಷ್ಫಲಗೊಳಿಸುತ್ತಾನೆ.'

ಪಾರ್ವತಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಶಿವ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಮರೆತು ಮೈಯೆಲ್ಲ ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡು ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿದ. ದುರ್ವಾಸಮುನಿ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ನಮಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ನೆನೆಯುತ್ತ ತಿರುಗಿ ದ್ವಾರಕೆಗೇ ನಡೆದ. ಹರಿಯನ್ನು ಕಂಡು ಸ್ತುತಿಸಿದ. ಏಕಾನಂಶೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅವಳೊಡನೆ ವಿಹರಿಸಿದ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅತ್ತ ಹಸ್ತಿನಾಪುರದಲ್ಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಅದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಂತಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಮತ್ತು ಅವನ ಸೋದರರನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ಉಪಾಯದಿಂದ ಜರಾಸಂಧ ಸಾಲ್ವರನ್ನು ನಾಶಗೊಳಿಸಿ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳೊಂದಿಗೆ ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ. ಆ ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲ ದಂತವಕ್ರರನ್ನೂ ಕೊಂದ. ದೇವತೆಗಳಿಂದ ರಾಜರುಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಬಹಳ ನಿಂದಿಸಿದರು. ಅವರ ಶರೀರಗಳು ಬಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೊರಟುಹೋದ ಜಯ ವಿಜಯರು ವೈಕುಂಠದ ಬಾಗಿಲು ಕಾಣದೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿದರು -

ಶ್ರೀಹರಿ, ವೇದವೇದಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸುರ ಅಸುರರಿಗೆ ಪ್ರಾಕೃತರಾದ ದೇಹಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀನು ಜನಕ. ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಸೂಕ್ಷ್ಮಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕಲ್ಪಭೇದವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿ. ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಶಿವ ಮನುಗಳು ಮುನಿಗಳು ವೇದಗಳು ಲೋಕಪಾಲಕರು ದಿಕ್ಪಾಲಕರು ಗ್ರಹಗಳು ಎಲ್ಲರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶದಿಂದ ನೀನಿರುವಿ. ಪುರುಷರಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿಯೂ ನಪುಂಸಕರಲ್ಲಿಯೂ ನೀನೆ ಇರುವಿ. ನೀನು ಕಾರಣನೂ ಕಾರ್ಯನೂ ಆಗಿರುವಿ. ನೀನೆ ಜನ್ಯನೂ ಜನಕನೂ ಆಗಿರುವಿ. ಯಂತ್ರದ ದೋಷಕೆ ಯಂತ್ರ ನಡೆಸುವವನ ಅಧೀನ. ಎಲ್ಲರೂ ಯಂತ್ರರು, ನೀನು ಯಂತ್ರ ನಡೆಸುವವ. ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಅಧೀನ. ಅದರಿಂದ ಮೂಢನಾಗಿದ್ದರೂ ನಿನ್ನ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ನಾನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಪ ಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದೆ. ಕಾಪಾಡು, ಕಾಪಾಡು, ಜಗದ್ಗುರುವೆ!'

ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿ ಜಯ ವಿಜಯರು ವೈಕುಂಠದ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸೇರಿದರು. ಅವರು ಮಾಡಿದ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಸ್ಮಯಗೊಂಡರು. ಕೃಷ್ಣ ಪರಿಪೂರ್ಣಪರಮಾತ್ಮನೆಂದು ತಿಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜಸೂಯಯಾಗ ಮಾಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದ. ಮುಂದೆ ಭೇದೋಪಾಯದಿಂದ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರೊಳಗೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಇಳುಹಿದ. ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು ಉಗ್ರಸೇನನ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಬಹುಕಾಲ ವಾಸಮಾಡಿದ. ಓರ್ವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯ ಮೃತ ಪುತ್ರರನ್ನು ಬದುಕಿಸಿಕೊಟ್ಟ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದ ದೇವಕಿ ತನ್ನ ಮೃತಪುತ್ರರನ್ನೂ ತಿರುಗಿ

ತಂದುಕೊಡೆಂದು ಬೇಡಿದಳು. ಕೃಷ್ಣ ಅವರನ್ನೂ ತಂದು ಕೊಟ್ಟ. ಸುದಾಮನೆಂಬ ದರಿದ್ರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶರಣಾರ್ಥಿಯಾಗಿ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅವನ ಕೈಯಿಂದ ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾದ ಕೃಷ್ಣ ಅವಲಕ್ಕಿ ಕಾಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವನಿಗೆ ಮುಂದೆ ಏಳುತಲೆಗಳ ವರೆಗೂ ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ ರಾಜ್ಯ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೀಡಿದ. ಅವನ ರಾಜ್ಯ ಇಂದ್ರನ ಅಮರಾವತಿಯಂತಾಯಿತು. ಅವನು ಕುಬೇರನಂತೆ ದೊಡ್ಡ ಧನಿಕನಾದ. ಜೊತೆಗೆ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಹರಿಭಕ್ತಿಯನ್ನೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಹರಿದಾಸ್ಯವನ್ನೂ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನೂ ಅವನಿಗಿತ್ತ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ. ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಹರಣ ಮಾಡಿ ದೇವೇಂದ್ರನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನೂ ಕಳೆದ. ಸತ್ಯಭಾಮೆಯಿಂದ ಪುಣ್ಯಕವೆಂಬ ವ್ರತವನ್ನೂ ಅವಳ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಮಾಡಿಸಿದ. ಆ ವ್ರತದಲ್ಲಿ ಸನತ್ಕುಮಾರರಿಗೆ ತನ್ನನ್ನು ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಡಿಸಿದ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ರತ್ನಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸಿದ. ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಗೌರವವನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದ. ರುಕ್ಮಿಣಿಗೂ ಉಳಿದ ಪತ್ನಿಯರಿಗೂ ಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ.

ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಗೌರವಾದರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ. ನಿತ್ಯನೈಮಿತ್ತಿಕ ಕರ್ಮಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಉತ್ತಮವಾದ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉದ್ಧವನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ. ಯುದ್ಧರಂಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಗೀತೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ. ಕೃಪಾನಿಧಿಯಾದ ಆತ ಕೃಪೆಯಿಂದ ಭೂಮಂಡಲದ ರಾಜ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ನಿಷ್ಕಂಟಕಗೊಳಿಸಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗಿತ್ತ. ವಿಷ್ಣುವಿನ ಪತ್ನಿಯಾದ ದುರ್ಗೆಯನ್ನು ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವಳಿಗೆ ಕೋಟಿ ಹೋಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಯಜ್ಞಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ. ಪಾರ್ವತಿಯ ಪ್ರೀತಿಗಾಗಿಯೂ ನಾನಾ ಪ್ರಕಾರದ ನೈವೇದ್ಯ ಧೂಪದೀಪಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾರಾಧನೆ ನಡೆಸಿದ.

ರೈವತ ಪರ್ವತದ ರಮ್ಯವಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದ. ಐದು ಲಕ್ಷ ಎಳ್ಳುಂಡೆಗಳ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ ಏಳು ಲಕ್ಷ ಕಡುಬು ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಅಪೂಪನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ ಕಳಿತ ಬಾಳೆ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನೂ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಪಾಯಸ ಸ್ವಸ್ತಿಕ ಪಿಷ್ಟಕ ತುಪ್ಪ ಬೆಣ್ಣೆ ಮೊಸರು ಹಾಲುಗಳ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನೂ ಧೂಪ ದೀಪ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪಮಾಲೆಗಳು ಚಂದನ ಗಂಧ ಶುಭ್ರವಸ್ತ್ರಗಳು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೊಡಿಸಿದ. ಕೋಟಿ ಹೋಮಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಯಜ್ಞವನ್ನೂ ಮಾಡಿಸಿದ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನವನ್ನೂ ನಡೆಸಿದ. ಹತ್ತು ಬಗೆಯ ವಾದ್ಯಗಳನ್ನು ಮೊಳಗಿಸಿದ. ಸಾಂಬನ ಕುಷ್ಠನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಸೂರ್ಯನ ಪೂಜೆಯನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ. ಹವಿಷ್ಯಾನ್ನ ನಿಯಮದಲ್ಲಿ ಸಾಂಬನೂ ಅವನ ತಾಯಿಯೂ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕಾಲ ಸೂರ್ಯಪೂಜೆ ಸ್ತೋತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ. ಸೂರ್ಯ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ಸಾಂಬನಿಗೆ ವರವಿತ್ತ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶಪೂಜೆ ಎಂಬ ನೂರಹದಿಮೂರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ಉಷೆ ಅನಿರುದ್ಧರ ಗಾಂಧರ್ವವಿವಾಹ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೪

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪುತ್ರನಾದ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನ ಪುತ್ರ ಅನಿರುದ್ಧ. ಅವನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಂಶವಿತ್ತು. ನವಯೌವನ ಯುಕ್ತನಾದ ಆತ ಒಂದು ದಿನ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಮೇಲೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾಗ ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಘಮಗಮಿಸುವ ಹೂದೋಟದಲ್ಲಿ ಮೈಗೆ ಗಂಧ ಬಳಿದುಕೊಂಡು ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಮಲಗಿರುವ ಸುಂದರಿಯೋರ್ವಳನ್ನು ಕಂಡ. ಮನೋಹರವಾದ ಭುಜಕೀರ್ತಿ ಬಳೆ ರತ್ನಕುಂಡಲ ಮುಂತಾದ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ಅವಳು ಧರಿಸಿದ್ದಳು. ನವಿರಾದ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟಿದ್ದಳು. ಮಾಗಿದ ತೊಂಡೆ ಹಣ್ಣಿನಂಥ ತುಟಿ, ಶರತ್ಕಾಲದ ಕಮಲದ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಕೋಟಿ ಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿಯನ್ನೂ ಧಿಕ್ಕರಿಸುವ ಮುಖ, ಮುತ್ತಿನ ಸಾಲಿನಂತೆ ಹೊಳೆವ ದಂತಪಂಕ್ತಿ, ಮಾಲತಿ ಹೂಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ಮೂರು ಜಡೆಗಳು, ಕಸ್ತೂರಿ ಕೇಸರಿ, ಅಲಕ್ತಕ, ಗಂಧ ಕಾಡಿಗೆಗಳಿಂದ ಮಕರಿಕೆಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡ ಕಪೋಲಗಳು, ದಾಳಿಂಬೆಯ ಹೂವಿನಾಕಾರದ ಸಿಂದೂರದ ಬೊಟ್ಟು, ಬಿಳಿಯಾದ ಬಾಳೆ ಕಂಬದಂಥ ತೊಡೆಗಳು, ಉನ್ನತ ಹಾಗೂ ಪುಷ್ಟವಾದ ಸ್ತನಗಳು ಅವಳ ಅಂದವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದುವು. ನಿತಂಬಭಾರದಿಂದ ಬಾಗಿದ್ದಳು ಅವಳು. ಮನ್ಮಥಬಾಣಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗಿ ಓರೆಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಗಾಳಿಗೆ ಅವಳು ಉಟ್ಟ ಸೀರೆ ಮೇಲೆ ಹಾರುತ್ತಿತ್ತು. ಅನಿರುದ್ಧ ನೋಡಿ ಮೋಹಗೊಂಡ. ಸಂಪಿಗೆ ಬಣ್ಣದ ಮೈಯವಳು, ಪ್ರೌಢೆ, ಶೃಂಗಾರಕ್ರೀಡೆಯ ಬಯಕೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಆತ ಮೃದು ಮನೋಹರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿಸಿದ -

'ನೀನಾರು, ಸುಂದರಿ? ದೇವಿಯೊ, ಗಂಧರ್ವಿಯೊ, ಯಾರ ಮಗಳು? ಯಾರನ್ನು ಬಯಸಿರುವಿ? ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಚೆಲುವಿನ ಮುದ್ದೆಯಾಗಿ ಮುನಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಕಲಕುವವಳು. ನೀನು ಒಬ್ಬಳೆ ಇಲ್ಲಿ ಭಯಪಡದೆ ಹೇಗಿರುವಿ, ಹೇಳು. ನಾನು ಮೂಲೋಕದೊಡೆಯನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಮೊಮ್ಮಗ, ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನ ಪುತ್ರ, ಅನಿರುದ್ಧ. ಹೊಸಯೌವನದಲ್ಲಿ ಕಾಲಿರಿಸಿದವ. ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ, ಶೃಂಗಾರಪ್ರಿಯ, ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರವಿಶಾರದ. ಕಾಮಿನಿಯರ ಬಯಕೆಯನ್ನು ತಣಿಸಲು ಸಮರ್ಥ. ನನ್ನೊಡನೆ ಸೇರು. ನನ್ನ ವೇಷಭೂಷಣ ಸುಂದರವಾಗಿವೆ. ಶೀಲ ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ. ರತಿಶೂರ, ರತಿರಸಜ್ಞ, ರತಿರಸಿಕ, ರತಿಪುತ್ರ, ರತಿರಸದಿಂದ ಮದಿಸಿದವ ನಾನು. ವ್ಯಾಧಿ ಇಲ್ಲದವ, ಯುವಕ. ರತಿಕಲಾಪ್ರವೀಣಳಾದ ನಿನ್ನಂಥ ಚೆಲುವೆ ಅಂಥವನೆ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ಸೇರುವುದೆ ಚಂದ.' ಚೆಲುವೆ ನಾಚಿ ಕಣ್ಣು ಮುಖ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಓರೆಗಣ್ಣಿಂದ ನೋಡಿ ಮಾತನಾಡಿದಳು -

'ನೀನು ಕಾಮಪುತ್ರ, ಕಾಮದಿಂದ ವ್ಯಾಕುಲ ಮತ್ತು ಕಾಮಿನಿಯರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯನೆನ್ನುವುದಾದರೆ ವಿವಾಹವನ್ನೇಕೆ ಆಲೋಚಿಸಲಿಲ್ಲ? ಮೂಲೋಕ

ದೊಡೆಯನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಮೊಮ್ಮಗ, ಯೋಗ್ಯನಾದ ಕಾಮನ ಪುತ್ರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿ! ಎಲ್ಲರ ಮುಂದೆ ವಿವಾಹಿತಳಾದ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಪತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಯಸಿದಾಗೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒದಗಿ ಬರುತ್ತಾಳೆ. ಅನುರಾಗವಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾಳೆ. ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಉಪಪತ್ನಿ ಹಾಗಲ್ಲ. ಅವಳು ಭಯ ಅನುರಾಗ ಹಣದಾಸೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಂಗಕ್ಕೆ ಒದಗುವವಳು. ಪತಿಯ ಅಧೀನದಲ್ಲಿಯೆ ಸದಾ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೊ ನಿಮಿತ್ತದಿಂದ ಪತ್ನಿಯಾಗಿರುವವಳು. ವೇದದಲ್ಲಿ ಆದರವಿಲ್ಲದವಳು. ಇಂಥವಳು ಪತಿಗೆ ನರಕಕ್ಕೆ ಸೋಪಾನಳಾಗುವುಳು. ಈ ಲೋಕ ಪರಲೋಕಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಅಯಶಸ್ಸಿಗೆ ಕಾರಣಳಾಗುವಳು. ಸತ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾದ ಸತ್ಪುರುಷನೆಂದೂ ಇಂಥ ಪತ್ನಿಯಲ್ಲಿ ರಮಿಸಬಾರದು. ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ರಮಿಸಿದರೂ ಬೇಗನೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ರಮಿಸಲು ಹೊರಡುವುದು ಮಾನವನಿಗೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಎಚ್ಚತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಮಹಾಫಲವಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಿವೃತ್ತಿಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿದವನೂ ತಿರುಗಿ ಪಾಪಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದರೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆನೆ ಮೈ ತೊಳೆದುಕೊಂಡರೂ ತಿರುಗಿ ಮಣ್ಣೆರಚಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಇದು.

ಸುಶೀಲೆಯಾದ ಸುಂದರಿಯಾದ ಧರ್ಮಪತ್ನಿ ಪತಿವ್ರತಿಯಾಗಿದ್ದು. ಬಯಸಿದಾಗೆಲ್ಲ ಸಂಗ ನೀಡುವಳು, ಪ್ರಿಯವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುವಳು, ರತಿಸುಖ ನೀಡುವಳು. ಇಂಥವಳನ್ನು ವಯಸ್ಸಾಗಿ ಪುತ್ರವತಿಯೂ ಆಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಬಿಟ್ಟು ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಡಬಹುದು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವನ ತಪಸ್ಸು ಹಾಳಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮ ವ್ಯರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ದುಷ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ದುಷ್ಟನಾಗಿ ಪರಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಕೂಡಿದರೆ ಏಳು ತಲೆಗಳವರೆಗಿನ ಪಿತೃಗಳೊಂದಿಗೆ ನರಕ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ನಾನು ಬಾಣಾಸುರನ ಮಗಳು ಉಷೆ. ಬಾಣ ಶಿವಭಕ್ತ. ಮೂಲೋಕವನ್ನೆ ಗೆದ್ದವ. ಶಿವನಂತೂ ಜಗದೊಡೆಯ. ಸ್ತ್ರೀ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಸ್ವತಂತ್ರಳಲ್ಲ. ಪರಾಧೀನಳು. ದುಷ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ವ್ಯಭಿಚಾರ ನಿರತಳಾದವಳು ಮಾತ್ರ ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗಿರುವಳು. ಒಳ್ಳೆಯ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದೆಯೆ ಯೋಗ್ಯವರನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು. ಕನ್ಯೆ ತಾನೆ ಒಬ್ಬ ವರನನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಯಸಕೂಡದು. ಇದು ಸನಾತನಧರ್ಮ. ನೀನು ಯೋಗ್ಯವರ. ನಾನು ನಿನಗೆ ಯೋಗ್ಯಳಾದ ವಧು. ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಬಯಸುವಿಯಾದರೆ ಬಾಣನನ್ನು ಕೇಳು. ಶಿವನನ್ನೋ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನೋ ಕೇಳು.' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸುಂದರಿ ಮರೆಯಾದಳು. ಒಡನೆ ಅನಿರುದ್ಧ ನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಪ್ರೇಮದಿಂದ ವಿಹ್ವಲನಾದ. ಪ್ರಾಣವಲ್ಲಭೆಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ವ್ಯಾಕುಲನಾದ. ವ್ಯಥೆಗೊಂಡ. ಅನ್ನ ನಿದ್ದೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ಹುಚ್ಚನಂತಾದ. ಒಮ್ಮೆ ಮಲಗುತ್ತಾನೆ, ಒಮ್ಮೆ ಎದ್ದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ, ಒಮ್ಮೆ ಅಳುತ್ತಾನೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ನಗುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ವಿರಹ ದುಃಖದಿಂದ ಅಳುವ ಮಗನನ್ನು ಕಂಡು ತಾಯಿ ರತಿ ರುಕ್ಮಿಣಿ ದೇವಕಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವನು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಮೊದಲೆ ತಿಳಿದವ, ಸರ್ವಜ್ಞ. ನಕ್ಕು ಹೇಳಿದ-

'ಬಾಣನ ಮಗಳು ಉಷೆ ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರು ಜೊತೆಗಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ತಾನೂ ಹಾಗೆ ಒಬ್ಬ ಪತಿಯನ್ನು ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ವತಿಯಿಂದ ವರ ಪಡೆದಳು. ಬಳಿಕ ಪಾರ್ವತಿ ನಮ್ಮ ಅನಿರುದ್ಧನಿಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಉಷೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಪ್ರಣಯೋನ್ಮಾದ ಉಂಟು ಮಾಡಿದಳು. ಈಗ ನಾನೂ ಉಷೆಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಅವಳಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರ ಭಾವವನ್ನು ಕೆರಳಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಕೃಷ್ಣ ಹಾಗೇ ಮಾಡಿದ. ಉಷೆ ರತ್ನಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಹೂವು ಸುಗಂಧ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಂದ ಸುವಾಸನೆಗೊಂಡ ಮೆತ್ತನೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ಸುಂದರವಾದ ಕನಸು ಕಂಡಳು. ನೀಲಮೇಘದಂತೆ ಹೊಳೆವ ನವಯುವಕ. ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರಂತೆ ಆಕರ್ಷಿಸುವ ಪೀತಾಂಬರ ಉಟ್ಟು ಸರ್ವಾಭರಣಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಂಡು ಗಂಧಲೇಪನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೂಮಾಲೆ ಧರಿಸಿ ನಗುಮೊಗದಿಂದ ರತ್ನಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ. ಉಷೆ ಕಂಡು ಮೋಹಪರವಶಳಾಗಿ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದಳು, 'ನೀನಾರು? ಬಾ ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ. ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ನವಸಂಗಮ ಬಯಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅನುರಕ್ತಳೂ ಭಕ್ತಳೂ ಆದ ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಗಾಂಧರ್ವ ವಿಧಿಯಿಂದ ವಿವಾಹವಾಗು. ವಿವಾಹದ ಎಂಟು ಪ್ರಕಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಬಹಳ ಸುಲಭ.

ಅನುರಕ್ತಾಂ ಪ್ರಿಯಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯ ತ್ಯಜೇದ್ ಯಃ ಕಪಟೀ ಪುಮಾನ್।
ತಸ್ಮಾದ್ ಯಾತಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಃ ಶಾಪಂ ದತ್ವಾ ಸುದಾರುಣಂ ॥

'ಅನುರಕ್ತಳೂ ಪ್ರಿಯೆಯೂ ಆದ ಕನ್ಯೆ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೂ ಕಪಟ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಅವಳನ್ನು ಪರಿತ್ಯಜಿಸಿದರೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಅವನಿಗೆ ಘೋರವಾದ ಶಾಪಕೊಟ್ಟು ದೂರ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ.' ಆಗ ಅನಿರುದ್ಧ ಹೇಳಿದ -

'ನಾನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮೊಮ್ಮಗ. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನ ಮಗ. ಅವರ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ನಾನು ನಿನ್ನನ್ನು ಹೇಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಲಿ?' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಅದೃಶ್ಯನಾದ. ಒಡನೆ ಉಷೆ ಎಚ್ಚತ್ತು ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಕಾಣದೆ ಕಳವಳಗೊಂಡಳು. ಸಖಿಯರ ನಡುವೆ ಅಳುತ್ತ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಳು. ಸಖಿಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ರಾಜಕುಮಾರಿಯನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತ ಹೇಳಿದಳು-

'ಕುಮಾರಿ, ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು. ನಿನಗೆ ಯಾರಿಂದ ಕಷ್ಟ ಒದಗಿತು? ಹೇಳು. ಸ್ವಯಂ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರೇ ನಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಶಿವಸ್ಮರಣಮಾತ್ರೇಣ ಸರ್ವಾರಿಷ್ಟಂ ಪಲಾಯತೇ।
ಶಿವಂ ಭವತಿ ಸರ್ವತ್ರ ಶಿವ ಏವ ಶಿವಾಲಯಃ॥

ಧ್ಯಾನಾದ್ ದುರ್ಗತಿನಾಶಿನ್ಯಾಃ ಸರ್ವದುರ್ಗಂ ವಿನಶ್ಯತಿ।
ದದಾತಿ ಮಂಗಲಂ ತಸ್ಮೈ ಸರ್ವಮಂಗಲಮಂಗಲಾ॥

ಶಿವನ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಎಲ್ಲ ಕಷ್ಟಗಳೂ ದೂರವಾಗುವುವು. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಸುಖವೆ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಮಂಗಳದಾಯಕನಾದ, ಮಂಗಲಗಳಿಗೆ ನೆಲೆ ಎನಿಸಿದವ,

ಶಿವ. ದುರ್ಗತಿ ಕಳೆವ ಪಾರ್ವತಿಯ ಧ್ಯಾನದಿಂದ ಎಲ್ಲ ದುಃಖ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವುದು. ಸರ್ವಮಂಗಲಗಳಿಗೂ ಮಂಗಲ ರೂಪಳಾದ ಅವಳು ಮಂಗಲ ನೀಡುವಳು.'

ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಉಷೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಳು. ಅನ್ನ ನಿದ್ದೆ ಬಿಟ್ಟು ಸದಾ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿದಳು. ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಕೊನೆಗೆ ಬಾಣನಿಗೂ ಅವನ ಪತ್ನಿಗೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದಳು. ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ಕಂದ ಗಣೇಶರಿಗೂ ಹೇಳಿದಳು. ಬಾಣ ಪತ್ನೀ ಸಮೇತನಾಗಿ ಶಿವನ ಬಳಿ ಬಂದು ದುಃಖ ಪರವಶನಾಗಿ ಕುಳಿತು ಬಿಟ್ಟ. ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರೂ ಸ್ಕಂದ ಗಣೇಶರೂ ನಕ್ಕರು. ಗಣೇಶ ನುಡಿದ-

ಯೋ ದದಾತಿ ಧ್ರುವಂ ದುಃಖಮನ್ಯಸ್ಮೈ ದಂಭಮೋಹಿತಃ ।
ಸೂಕ್ಷ್ಮಧರ್ಮವಿಚಾರೇಣ ಸ ವಿಂದತಿ ಚತುರ್ಗುಣಂ ॥

'ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವವನು ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ತೊಂದರೆ ತಾನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುವುದೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.' ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರು ಜೊತೆಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡು ತಾನೂ ಹಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದ ಉಷೆಗೆ ಪಾರ್ವತಿ ವರನೀಡಿ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನಿಗೆ ಉಷೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಳು, ಅವನನ್ನು ಪ್ರಣಯೋನ್ಮತ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು. ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಮೂಕಳಂತೆ ಶಿವನ ಬಳಿ ಕುಳಿತಳು. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದ ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಕೃಷ್ಣ ಉಷೆಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ತೋರಿ ಅವಳನ್ನು ಪ್ರಣಯೋನ್ಮಾದಕ್ಕೆ ಗುರಿ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಅವಳು ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಸೇರಲು ಬಯಸಿದ್ದಾಳೆ. ಆದರೆ ಧರ್ಮದ ಭಯದಿಂದ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದಾಳೆ.

ಧರ್ಮಭಯವಿಲ್ಲದ, ದುಷ್ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿಬಂದ ಸ್ತ್ರೀಯಾಗಿದ್ದರೆ ಸುಂದರ ಪುರುಷನ ದರ್ಶನದಿಂದ ಪರವಶಳಾಗಿ ಅನ್ನ ನಿದ್ದೆಗಳನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಪತಿ ಪುತ್ರರನ್ನೂ ಮನೆ ಆಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಕುಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಲಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಬಿಡುತ್ತಾಳೆ. ಪುರುಷ ಅತಿನೀಚನಾಗಿದ್ದರೂ ಯುವಕನಾಗಿ ಶೃಂಗಾರ ಲೀಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣನಾಗಿದ್ದರೆ ಸಾಕು, ಜಾತಿ, ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ, ಏಕೆ, ಪ್ರಾಣವನ್ನಾದರೂ ಬಿಡಲು ಸಿದ್ಧಳಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅದರಿಂದ ಗೃಹಸ್ಥ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂಥ ಯುವತಿಯಾದ ಹೆಂಡತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವಳನ್ನು ನಂಬಬಾರದು. ಮಾತು ಸವಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಹೃದಯ ಕತ್ತಿಯ ಅಲುಗಿನಂತಿರುತ್ತದೆ. ಅವಳ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯಾರೂ ತಿಳಿಯಲಾರರು.

ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಈಗಲೆ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋಗಲಿ. ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಅವನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆಯೆ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಹೊತ್ತು ತರಲಿ.'

ಶಿವನೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ. ಗಣೇಶನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. 'ಬಾಣನಿಗೆ ತಿಳಿಯದಂತೆ ಈಶುಭಕಾರ್ಯವನ್ನು ನೀನು ನಡೆಸಿಕೊಡಬೇಕು.'

ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಬೇಗನೆ ಹೊರಟಳು. ಯಾರಿಗೂ ಪ್ರವೇಶಿಸಲಾಗದ ದ್ವಾರಕೆಯ ಅರಮನೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊಕ್ಕಳು. ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಯೋಗ

ಬಲದಿಂದ ಹೊತ್ತು ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತದೊಳಗೆ ಬಾಣನ ಶೋಣಿತಪುರಕ್ಕೆ ತಂದಿರಿಸಿದಳು. ಶಂಖನಾದ ಗೈದಳು. ಇತ್ತ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಂತಃಪುರದ ಸ್ತ್ರೀಯರೆಲ್ಲ ಹಾಹಾಕಾರ ಮಾಡಿದರು. 'ಮಗುವನ್ನು ಬಾಣ ಅಪಹಾರ ಮಾಡಿದ. ಮಗು ಈಗ ಎಲ್ಲಿದೆಯೊ ಏನೊ!' ಎಂದು ಕಳವಳಿಸಿದರು. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಕೃಷ್ಣ ಅವರನ್ನು ಸಂತೈಸಿ ಸಾಂಬ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸಾತ್ಯಕಿಗಳೊಡನೆ ಹೊರಟು ಸುದರ್ಶನ ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಕೌಮೋದಕೀ ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಗರುಡಾರೂಢನಾಗಿ ಶೋಣಿತಪುರದ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಟ.

ಅನಿರುದ್ಧ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳನ್ನು ನೆನೆದು ಅಳತೊಡಗಿದುದನ್ನು ಕಂಡು ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸುತ್ತ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ಗಂಧ ಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನಿತ್ತು ಆಭರಣಗಳಿಂದಲೂ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಕನ್ಯೆಯ ಅಂತಃಪುರದೊಳಗೆ ಕರೆತಂದಳು. ಅಂತಃ ಪುರಕ್ಕೆ ಬಲವಾದ ಕಾವಲು ಇದ್ದರೂ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಉಷೆ ಈಗ ಅಂತಃಪುರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅನ್ನ ಉಣದೆ ಕೃಶಳಾಗಿದ್ದಳು. ಸಖಿಯರು ಅವಳನ್ನು ಉಪಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಅವಳನ್ನು ಕಂಡು ಸಮಾಧಾನಪಡಿಸಿ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿ ವಸ್ತ್ರಾಭರಣಗಳನ್ನು ತೊಡಿಸಿದಳು. ಗಂಧಮಾಲ್ಯ ತಿಲಕಾದಿಗಳಿಂದ ಸಿಂಗರಿಸಿದಳು. ವಧೂ ವರರನ್ನು ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ತಾನು ಬಯಸಿದ ಪತಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಉಷೆ ಆನಂದಭರಿತಳಾದಳು. ಅವಳನ್ನು ಗಾಂಧರ್ವವಿಧಿಯಿಂದ ವಿವಾಹವಾದ ಅನಿರುದ್ಧ. ಬಳಿಕ ನವದಂಪತಿಗಳು ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ಜೊತೆಗಿದ್ದರು. ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳು ಉರುಳುತ್ತಿದ್ದುದೆ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಉಷೆ ಆ ನವಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರೆತಳು.

ಮಗಳು ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಅನಿರುದ್ಧನ ಜೊತೆಗಿದ್ದ ಸಮಾಚಾರವನ್ನು ಕಾವಲುಗಾರರು ಬಾಣನಿಗೆ ವರದಿ ಮಾಡಿದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಣಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಉಷೆ ಅನಿರುದ್ಧರ ಸಂವಾದವೆಂಬ ನೂರಹದಿನಾಲ್ಕನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

ಬಾಣ ಅನಿರುದ್ಧರ ಸಂವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೫

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- 'ಕಾವಲುಗಾರರು ಭಯದಿಂದ ಓಡಿಬಂದು ಬಾಣನನ್ನೂ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ಕಂದ ಗಣೇಶರನ್ನೂ ಕಂಡು ದಂಡಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದರು - 'ಕಾಲಕೆಟ್ಟು ಹೋಯಿತು! ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯಿತು! ಪ್ರೌಢೆಯಾದ ಕನ್ಯೆ ವರನನ್ನು ತಾನೆ ಆರಿಸಿಕೊಂಡಳು! ಪ್ರಭು! ಅಯೋಗ್ಯರ ಒಡನಾಟ ಒಳ್ಳೆಯವರಿಗೆ ದುಃಖಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸತ್ಪರಿಣಾಮ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳು ಸಂಸರ್ಗದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ. ಚಿತ್ರಲೇಖೆ ಸ್ವಯಂ ದೂತಿಯಾಗಿ ಯುದ್ಧ ಶೂರನಾದ ಮಹಾವೀರನಾದ ಯುವಕನೂ ವ್ಯಾಧಿರಹಿತನೂ ಮನ್ಮಥನಿಗಿಂತಲೂ ಸುಂದರನೂ ಆದ ಒಬ್ಬ ಪುರುಷನನ್ನು ಅಂತಃಪುರದೊಳಗೆ ತರಿಸಿ ರಾಜಕುಮಾರಿಯೊಡನೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೂಡಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ರಾಜಕುಮಾರಿಗೆ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿಗಳ ಭೇದವೆ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅವಳು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಎರಡು ಕುಲಗಳನ್ನು ಸುಡುವಂಥ ಉರಿವ ಕೆಂಡದಂತಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಮಹಾರಾಜ, ನಿಮಗೆ ಈಗ ಮೊಮ್ಮಗನೋ ಮೊಮ್ಮಗಳೊ ಬರಲಿದ್ದಾಳೆ. ಪ್ರೌಢೆಯಾದ ನಮ್ಮ ಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿ. ನಾಗರಿಕರಿಂದ ತುಂಬಿದ ಈ ನಗರವನ್ನು ನೋಡಿ. ನಿಮ್ಮ ಮಗಳ ಮೈಯೆಲ್ಲ ನಖಕ್ಷತಗಳಿರುತ್ತವೆ. ರಹಸ್ಯವಾಗಿ ಪುರುಷನ ಸಂಗ ಮಾಡಿದ್ದಾಳೆ ನಗು ಮೊಗದ ಆ ಚಂಚಲಾಕ್ಷಿ'.

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಣನಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಕೋಪಗಳು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದುವು. ಆತ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದ. ಶಿವ ತಡೆದ. ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ಕಂದ ವಿನಾಯಕರೂ ತಡೆದರು. ಭೈರವಿ ಭದ್ರಕಾಳಿ ಯೋಗಿನಿಯರು ರುದ್ರರು ಭೂತ ಪ್ರೇತ ಕೂಷ್ಮಾಂಡ ಬೇತಾಳ ಬ್ರಹ್ಮರಾಕ್ಷಸರು ಯೋಗಿಗಳು ಸಿದ್ಧರು ಮುಂತಾದವರೂ ಯುದ್ಧ ಬೇಡವೆಂದರು. ಗ್ರಾಮದೇವಿಯಾದ ಕೋಟರಿಯೂ ತಾಯಿ ಮಗನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುವಂತೆ ನಾನಾ ಬಗೆಯಿಂದ ಉಪದೇಶಿಸಿದಳು. ಬಾಣ ಯಾರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಯಂ ತಾನು ಮೂಢ. ತಿಳಿದವನೆಂಬ ಅಹಂಕಾರ ಮಾತ್ರವಿತ್ತು. ಶಿವ ಆತನ ಭವಿಷ್ಯದ ಒಳ್ಳೆಯದಕ್ಕಾಗಿ ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರಸಂಮತವಾದ ಹಿತನುಡಿಗಳನ್ನಾಡಿದ - ಬಾಣ, ಕೇಳು ಒಂದು ಪುರಾತನ ಇತಿಹಾಸ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಭಾರ ಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಎಲ್ಲ ರಾಜರನ್ನೂ ನಾಶಮಾಡಿ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಮೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅವನ ರೋಮಗಳು ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಆವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ್ದರಿಂದ ಅವನು ವಾಸುದೇವನೆನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವನು ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಿಗೂ ತಂದೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಶಿವಾದಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯ. ಪ್ರಕೃತಿಬಂಧರಹಿತ. ಪ್ರಾಕೃತ ಗುಣರಹಿತನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ. ಅವನು ಜೀವರ ಶರೀರ ಬಿಟ್ಟು ಹೋದರೆ ಶರೀರ ಶವವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದ ಹೊಡೆದರೆ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ

ಹೊಡೆದಂತೆ, ದಿಕ್ಕುಗಳಿಗೆ ಹೊಡೆದಂತೆ. ಅವನ ಮಗ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನಾಗಲಿ, ಅವನ ಮಗ ಅನಿರುದ್ಧನಾಗಲಿ ಮಹಾಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳು, ಮೂಲೋಕವನ್ನೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾಶ ಮಾಡಬಲ್ಲವರು. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ದೈತ್ಯರೂ ಸೇರಿದರೂ ಅನಿರುದ್ಧನ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಲಾರರು.

ಯಯೋರೇವ ಸಮಂ ವಿತ್ತಂ ಯಯೋರೇವ ಸಮಂ ಬಲಂ ।
ತಯೋರ್ವಿವಾಹೋ ಮೈತ್ರೀ ಚ ನ ತು ಪುಷ್ಟವಿಪುಷ್ಟಯೋಃ ॥

ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಬಲದಿಂದ ಸಮಾನರಾದವರೊಳಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿವಾಹಸಂಬಂಧ ಮೈತ್ರಿಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತವೆ. ಐಶ್ವರ್ಯಬಲವಿಲ್ಲದವನಿಗೆ ಉಳ್ಳವನೊಡನೆ ಅವು ಶೋಭಿಸುತ್ತವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ತಂದೆ ದೈತ್ಯರಲ್ಲೆಲ್ಲ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಅವನನ್ನು ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಹರಿಯ ಅವತಾರನಾದ ವಾಮನ ಸುತಲಲೋಕಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿದ. ವೃಂದಾವನ ಪತಿಯಾದ ಆ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ಅಂಶದ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಅಂಶಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನರು.'

ಪಾರ್ವತಿ:- ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಶೇಷ ಸೂರ್ಯ ಗಣೇಶ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಕಪಿಲ ನರ ನಾರಾಯಣ ಮನುಗಳು ಮುನಿಗಳು ಸಿದ್ಧರು ಯೋಗಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಅವನನ್ನು ಹೃದಯ ಕಮಲದಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವವರೆ. ಅವನು ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದವ, ಸರ್ವಕಾರಣ, ಸರ್ವೇಶ್ವರ, ಪರಾತ್ಪರ.

ಗಣೇಶ:- 'ಬಾಣ, ನಿನ್ನಂಥ ಮೂಢನಾದ ಪುತ್ರ ಜನಿಸಿದುದು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾದ ಬಲಿಯ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ. ಪ್ರಹ್ಲಾದನ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ.'

ಸ್ಕಂದ:- 'ತಮ್ಮ, ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು, ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ, ಮಧುಕೈಟಭರು ಮುಂತಾದವರ ಬಗ್ಗೆ ನೀನು ಕೇಳಿಲ್ಲವೆ? ಅವರೆಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಿಕರು. ಮಹಾಬಲ ಪರಾಕ್ರಮಶಾಲಿಗಳು. ಆದರೇನು? ಅವರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ವಿಷ್ಣು ಸುಲಭವಾಗಿ ಯಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಅಟ್ಟಿದ. ಸ್ವಯಂ ನಾರಾಯಣನೆ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲರು?'

ಎಲ್ಲರ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಣನ ಮುಖ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೋಪದಿಂದ ಕೆಂಪಾದುವು. ಬಿಲ್ಲು ಹಿಡಿದು ಯಮನಂತೆ ನಿಂತು ನುಡಿದ -

ಅಮ್ಮ, ಅಪ್ಪ ಕೇಳಿರಿ, ಗಣೇಶ ಸ್ಕಂದರೆ ನೀವೂ ಕೇಳಿ. ಶುಭ ಅಶುಭಗಳು ಜೀವರ ಪ್ರಾಚೀನ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತವೆ. ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ತಾನು ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಫಲ ಉಣಲು ಸಿಗುತ್ತದೆ? ನೂರು ಬಾಣಗಳ ಏಟಿಗೆ ತುತ್ತಾದರೂ ಮರಣ ಕಾಲ ಬಾರದೆ ಒಬ್ಬನು ಸಾಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮರಣ ಕಾಲ ಬಂದಿತೆಂದರೆ ಒಂದು ಹುಲ್ಲುತುದಿ ತಾಗಿದರೂ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ-

ನಾನಾಪ್ತಕಾಲೋ ಮ್ರಿಯತೇ ವಿದ್ಧಃ ಶರಶತೈರಪಿ ।
ತೃಣಾಗ್ರೇಣಾಪಿ ಸಂಸ್ಪೃಷ್ಟಃ ಪ್ರಾಪ್ತಕಾಲೋ ನ ಜೀವತಿ ॥

ಜನ್ಮ ತಳೆವಾಗಲೆ ಯಾರಿಗೆ ಯಾವುದರಿಂದ ಮರಣವೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನು

ಬರೆದಿರುತ್ತಾನೋ ಅವನಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಮರಣ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಯಾರಿಂದಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಭಯ ಪಡುವವ ಬದುಕಿದ್ದು ಏನೂ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಗೆದ್ದರೆ ಕೀರ್ತಿ ಸತ್ತರೆ ಸ್ವರ್ಗ ಸಿಕ್ಕೇ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಶಿವ ಪಾರ್ವತೀ ಗಣೇಶ ಸ್ಕಂದರ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿರುವ ನಗರವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬನು ಅಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ಕನ್ಯೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಾಳೆ ಎಂದು ತುಂಬಿದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾವಲು ಪಡೆಯವ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ ಎಂದರೆ ಇದು ನನ್ನ ಕಿವಿಗೆ ವಜ್ರಾಯುಧದಂತೆ ಕಟುವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನೀಗ ಆ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನೂ ಕನ್ಯೆಯನ್ನೂ ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ವಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಉರಿವ ಬೆಂಕಿಗೆ ಹಾರಿ ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.'

ಕೋಟರಿ:- 'ಮಗು, ನಾನು ನಿನಗೆ ತಾಯಿ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ವರ ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದನೆಂದರೆ ಅವಳನ್ನು ತಿರುಗಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಕೊಡಲಾಗದು. ಕೃಷ್ಣನ ಮೊಮ್ಮಗ ಮತ್ತು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನ ಮಗ ಅನಿರುದ್ಧ. ಅವನಿಗೆ ಮಗಳನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ದಾನಮಾಡು. ಅದರಿಂದ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನೂ ನಿನ್ನ ಹಿಂದಿನ ಏಳು ತಲೆಮಾರಿನ ಪಿತೃಗಳನ್ನೂ ಪವಿತ್ರಗೊಳಿಸುವಿ. ಕನ್ಯಾದಾನದೊಂದಿಗೆ ನಿನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಕೊಡು. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೀರ್ತಿ ಪಡೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ನಿನ್ನನ್ನು ಕೊಲ್ಲುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದನೆಂದರೆ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಕಾಪಾಡಬಲ್ಲರು?'

ಕೊಟರಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿಯೂ ಬಾಣನ ಕೋಪ ಶಾಂತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ರಥವೇರಿ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಲು ಹೊರಟ. ಶಿವನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸ್ಕಂದ ಸೇನಾಪತಿಯಾಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸನ್ನದ್ಧನಾದ. ಬಾಣ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ಮಾಡಿಸಿದ. ಗಣೇಶ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿ ಕೋಟರಿ ಎಲ್ಲರೂ ಬಾಣನಿಗೆ ಮಂಗಳಾಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟಭೈರವರೂ ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರೂ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡರು.

ಇತ್ತ ಪಾರ್ವತಿ ಮತ್ತು ಬಾಣಪತ್ನಿಯರು ಬೇಗನೆ ಒಬ್ಬ ದೂತನನ್ನು ಅನಿರುದ್ಧನ ಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿದರು. ಆತನೆಂದ, 'ಕುಮಾರ ಅನಿರುದ್ಧ, ಎದ್ದೇಳು, ನಿನಗೆ ಶುಭವಾಗಲಿ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿ ಬೇಗನೆ ಹೊರಗೆ ಬಾ.' ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಉಷೆ ಭಯದಿಂದ ನಡುಗಿದಳು. ಅಳುತ್ತ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ನೆನೆದಳು. 'ದೇವಿ, ನನ್ನ ಪ್ರಾಣನಾಥನನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ಘೋರ ದಾರುಣ ಸಂಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿಯೂ ಅವನಿಗೆ ಭಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನೀನು ಅಭಯ ನೀಡಬೇಕು. ಲೋಕಮಾತೆ ನೀನು. ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರೀತಿ ನಿನಗೆ ಸಮಾನವೆ ತಾನೆ?' ಎಂದಳು.

ಅನಿರುದ್ಧ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾದ. ಶಸ್ತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಉಷೆ ನೀಡಿದ ರಥದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಹೊರಟ. ಇದಿರಿಗೆ ಬಾಣ ಶಸ್ತ್ರಪಾಣಿಯಾಗಿ ನಿಂತಿದ್ದ. ಅವನ ಮುಖ ಕಣ್ಣುಗಳು ಕೆಂಪಾಗಿದ್ದುವು. ಕೋಪದಿಂದ ಉರಿಯುತ್ತಿದ್ದ ಆತ. ವಿಷದಂತೆ ತೀಕ್ಷ್ಣವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದ. 'ದುಷ್ಟ, ಅನಿರುದ್ಧ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿದೆ ನೀನು. ಚಂದ್ರವಂಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕುಲವನ್ನೆ ಸುಡುವ ಬೆಂಕಿಕೆಂಡವಾದೆ. ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪಾಪಕಾರ್ಯಮಾಡಿ ಅಯಶಸ್ಸನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನ ತಂದೆ ಶಂಬರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಕೂಡಿದ. ಆಗ ಹುಟ್ಟಿದವ ನೀನು, ಕುಲಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದುದನ್ನೇ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟೆ. ನಿನ್ನ ತಾತ ಕೃಷ್ಣ ವಸುದೇವನ ಮಗನಾಗಿ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯನಾಗಿ ಜನ್ಮತಳೆದು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಂದನ ಮಗನಾಗಿ ವೈಶ್ಯನಾಗಿ ಬೆಳೆದ. ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ನಂದನ ದನ ಮೇಸಿದ. ಸ್ತ್ರೀಲಂಪಟನಾಗಿ ಗೋವಳರ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕೂಡಿದ. ಹುಟ್ಟಿದೊಡನೆ ಪೂತನೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ಸ್ತ್ರೀಹತ್ಯಾಪಾತಕ ಮಾಡಿದ. ಮಧುರೆಗೆ ಬಂದೊಡನೆ ಕುಬ್ಜೆಯನ್ನು ಕೂಡಿ ಅವಳನ್ನೂ ಕೊಂದ. ದುರ್ಬಲನಾದ ನರಕಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಬಳಿ ಇದ್ದ ಹೆಣ್ಣುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತಾನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಸ್ತ್ರೀಲಂಪಟನಾದ ಮಗನನ್ನೂ ಮನೆಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡ. ಭೀಷ್ಮಕ ಒಬ್ಬ ದುರ್ಬಲ ಮಾನವ. ಅವನ ಮಗ ರುಕ್ಮಿಯೂ ಅಷ್ಟೆ. ಅವರನ್ನು ಗೆದ್ದು ದೇವಯೋಗ್ಯಳಾದ ಕನ್ನಿಕೆ ರುಕ್ಮಿಣಿಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಅಪಹರಿಸಿದ. ಸತ್ರಾಜಿತ ಸೂರ್ಯನ ಭಕ್ತ. ಅವನಿಂದ ಸ್ಯಮಂತಕ ಮಣಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದ. ಅವನನ್ನು ಉಪಾಯದಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದ ಕೃಷ್ಣ ಆ ಮಣಿಯನ್ನೂ ಕನ್ಯೆ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನ್ನೂ ಅಪಹರಿಸಿದ. ಕೌರವ ಪಾಂಡವರೊಳಗೆ ವಿರೋಧ ಹುಟ್ಟಿಸಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲನನ್ನು ಕೊಂದ. ದಂತವಕ್ರ ಸಾಲ್ವ ಜರಾಸಂಧರಂಥ ರಾಜರ ಸಮೂಹವನ್ನೆ ನಾಶಗೊಳಿಸಿದ. ಸ್ವತಃ ದುರ್ಬಲನಾಗಿದ್ದು ರಾಜರ ಭಯದಿಂದ ಸಮುದ್ರದ ನಡುವೆ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ. ಸೋದರನಾದ ಇಂದ್ರನನ್ನೂ ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ಸ್ವರ್ಗದ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ. ತಾಯಿಯ ಸೋದರನಾದ ಕಂಸನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ಅಪಹರಿಸಿದ ಪಾತಕಿ ಕೃಷ್ಣ. ಕರಡಿಯನ್ನೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸೋಲಿಸಿ ಅವನ ಮಗಳನ್ನೂ ತಂದುಕೊಂಡ. ಅವನ ಸೋದರತ್ತೆ ಕುಂತಿಯೂ ಪಾಂಡು ಧರ್ಮ ವಾಯು ಇಂದ್ರರೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿಯನ್ನು ಕಾಮಿಸಿದಳು. ದ್ರೌಪದಿಯೂ ಐದುಮಂದಿ ಸೋದರರನ್ನು ಮದುವೆಯಾದಳು. ಕೃಷ್ಣನ ಅಣ್ಣ ಬಲರಾಮನೂ ಪರಮಲಂಪಟ, ಸದಾ ಮದ್ಯಪಾನ ಮಾಡುವವ. ತಮ್ಮನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಹೆಂಡತಿ ಯಮುನೆಯನ್ನೇ ಬಯಸಿ ಕರೆದವ. ಅವನ ಸೋದರಿಯಾದ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನ ಅಪಹರಿಸಿದ. ಅವಳು ಅವನಿಗೆ ಸೋದರಮಾವನ ಮಗಳು, ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಅಯೋಗ್ಯಳು. ನಿನ್ನ ಕುಲವೆ ಹೀಗೆ.' ಬಾಣನ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಅನಿರುದ್ಧ ಕುಪಿತನಾದ. ಆದರೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವನ್ನೆ ಕೊಟ್ಟ -

'ನನ್ನ ತಂದೆ ಮನ್ಮಥ. ಅವನು ಮೊದಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪುತ್ರ; ಪರಿಶುದ್ಧನಾದವ. ಅಸ್ತ್ರದಿಂದ ಮೂಲೋಕವನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡವ. ಕರ್ಮವಶದಿಂದ ಶಿವನ ಕೋಪಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದು ಬೂದಿಯಾದರೂ ಈಗ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ ಮಗನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನನ್ನ ತಾಯಿ ರತಿಯೂ ಪತಿವ್ರತೆ; ಪತಿಶೋಕದಿಂದ ಅಳುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ ಶಂಬರ ಅವಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ. ಆಗ ಉಪಾಯದಿಂದ ತನ್ನಂತೆಯೆ ಇರುವ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳು ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ಅವನ ಅಂತಃಪುರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ತನ್ನ ಶೀಲ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ನನ್ನ ತಂದೆ ಆ ಶಂಬರನನ್ನು ಕೊಂದು ಪ್ರಿಯಪತ್ನಿಯನ್ನು

ಕರಕೊಂಡು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದ. ಇದಕ್ಕೆ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರು ಸಾಕ್ಷಿಗಳು. ನನ್ನ ತಾತನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ನಿನಗೆ ಏನು ತಿಳಿದಿದೆ. ನೀನು ಮೂಢ. ಅವನನ್ನು ಯಾವ ಸಂತರೂ ತಿಳಿಯಲಾರರು. ನಾಲ್ಕುವೇದಗಳೂ ತಿಳಿಯವು. ಸಮಸ್ತ ವಿಶ್ವವೂ ಅವನ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವನಿಗೆ ವಾಸುದೇವ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿವನನ್ನೆ ಕೇಳು. ನೀನು ಅವನ ಸೇವಕ ತಾನೆ? ಆ ಕೃಷ್ಣನ ಭೃತ್ಯನಾದ ಬಲಿಯ ಪುತ್ರನೆ ನೀನು.

ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ವೈಶ್ಯಪುತ್ರನಾಗಿ ಬೆಳೆದನೆನ್ನುವುದು ನಿನ್ನ ಅಜ್ಞಾನವನ್ನೆ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಕ್ಷತ್ರಿಯ ವೈಶ್ಯರೊಳಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಭೋಜನ ವೇದವಿಹಿತವೆ ಆಗಿದೆ. ನಂದನೂ ಹಿಂದೆ ದ್ರೋಣನೆಂಬ ಪ್ರಜಾಪತಿ. ಧರಾದೇವಿ ಅವನ ಪತ್ನಿ. ಅವರು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ವರ ಪಡೆದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಮಗನನ್ನಾಗಿ ಪಡೆದರು. ಆ ದ್ರೋಣನೆ ನಂದ. ಧರೆಯೆ ಯಶೋದೆ. ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಗಳು ರಾಧೆ ಸುದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದ ಪತಿಯಾಜ್ಞೆ ಪಡೆದು ಗೋಲೋಕದಿಂದ ಪವಿತ್ರವಾದ ಭಾರತಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಜನ್ಮ ತಳೆದವಳು. ಮೂವತ್ತುಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರೊಂದಿಗೇ ಅವಳು ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣ ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯರೇ ಆದ ಆಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ವಿಹರಿಸಿದ. ಗೋಪರೆಲ್ಲರೂ ಹರಿಯಂತೆಯೆ ತೇಜಸ್ವಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಹರಿಯ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು. ಹರಿಯೂ ಈ ಗೋಪರೂ ದನ ಮೇಸುವುದು ಬರಿ ಲೀಲೆಯಷ್ಟೆ. ಪೂತನೆ ಬಲಿಯ ಮಗಳೆ. ನಿನ್ನ ಸೋದರಿ. ಬಂಜೆಯಾಗಿದ್ದ ಅವಳು ವಾಮನನನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂಥ ಒಬ್ಬ ಮಗನಿಗೆ ನಾನು ಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿಸುವಂತಾಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದಳು. ಹರಿ ಅವಳ ಬಯಕೆಯನ್ನೀಡೇರಿಸಿದ. ತಾನೆ ಕೃಷ್ಣನಾಗಿ ಅವಳ ಸ್ತನ್ಯಪಾನ ಮಾಡಿದ. ಅವಳನ್ನು ರತ್ನಮಯ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ. ಕುಬ್ಜೆಯೂ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ರಾವಣನ ತಂಗಿ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ನೋಡಿ ಕಾಮಿಸಿದಾಗ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅವಳ ಮೂಗನ್ನು ಕುಯ್ದಿದ್ದ. ಮುಂದೆ ಅವಳು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು ಪರಮಾತ್ಮನ ಮಡದಿಯಾಗುವ ವರ ಬೇಡಿ ಪಡೆದಳು. ಅದರಂತೆ ಕುಬ್ಜೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಅಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಯಾದಳು. ನರಕಾಸುರ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ಕರ್ಮಾನುಗುಣವಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಮರಣ ಹೊಂದಿದ. ಅವನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕನ್ಯೆಯರನ್ನು ಕೃಷ್ಣ ಮದುವೆಯಾದ. ಇದಕ್ಕೆ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರು ಸಾಕ್ಷಿಗಳು. ಭೀಷ್ಮಕನ ಕನ್ಯೆ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ವರೂಪಳು; ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಿಯ ಸತಿ. ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಕೃಷ್ಣನ ಮಡದಿಯಾಗಲೆಂದೆ ವೈಕುಂಠದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಸತ್ರಾಜಿತನ ಮಗಳು ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೂ ಭೂದೇವೀ ಸ್ವರೂಪಳು. ರಾಜ ಅವಳನ್ನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ, ಮಣಿಯನ್ನೂ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಇತ್ತ. ಕೃಷ್ಣ ಭೂಭಾರ ಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಕೌರವ ಪಾಂಡವರೊಳಗೆ ಯುದ್ಧ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಭೂಭಾರ ಹರಣ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಶಿಶುಪಾಲ ದಂತವಕ್ರರು ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಪಾಲಕರಾಗಿದ್ದ ಜಯ ವಿಜಯರು. ಸನತ್ಕುಮಾರರ ಶಾಪದಿಂದ ಮೂರು ಜನ್ಮ ಪಡೆದವರು. ಮೊದಲಿಗೆ

ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದರು. ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಿಕ. ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ವರುಣನನ್ನು ಗೆದ್ದ ಪರಾಕ್ರಮಿ. ಹರಿ ನರಸಿಂಹ ರೂಪದಿಂದ ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವನ್ನೂ ವರಾಹ ರೂಪದಿಂದ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷನನ್ನೂ ಕೊಂದ. ಎರಡನೆ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಅವರು ರಾವಣ ಕುಂಭಕರ್ಣರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಶ್ರೀರಾಮನಿಂದ ಹತರಾದರು. ಮೂರನೇ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲ ದಂತವಕ್ರರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದ ಹತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜರಾಸಂಧ ಸಾಲ್ವ ಕಂಸ ಮುಂತಾದ ದುರಾತ್ಮರನ್ನು ಭೂಭಾರ ಕಳೆಯಲೆಂದೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕೊಂದ. ಅವನು ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ. ಅವರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ದೋಚಿ ಇವನಿಗೇನಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ? ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಮುಂದೆ ಅವಳ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಆ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ. ವ್ರತವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಗೊಳಿಸಿದ. ಜಾಂಬವತಿ ದುರ್ಗೆಯ ಅಂಶಳಾಗಿ ಕರಡಿಯ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದವಳು. ಅವಳ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವಾಗಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾದ. ಪಾಂಡವರು ಧರ್ಮ ವಾಯು ಇಂದ್ರರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ಅವರು ಪಾಂಡುವಿನ ಕ್ಷೇತ್ರಜ ಪುತ್ರರು. ಕುಂತಿ ಪಾಂಡುವಿನ ಆಜ್ಞೆಪಡೆದೆ ಅವರಿಂದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಳು. ಅದರಿಂದ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ ಧರ್ಮಪುತ್ರನೆಂದೂ ಭೀಮ ವಾಯುಪುತ್ರನೆಂದೂ ಅರ್ಜುನ ಇಂದ್ರಪುತ್ರನೆಂದೂ ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಧಾರ್ಮಿಕರು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಶಿವನೆ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಈ ನಿಯೋಗ ಪದ್ಧತಿ ಇಂದು ರೂಢಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ನಿಷಿದ್ಧವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಶ್ವಮೇಧಂ ಗವಾಲಂಭಂ ಸಂನ್ಯಾಸಂ ಪಲಪೈತೃಕಂ ।
ದೇವರೇಣ ಸುತೋತ್ಪತ್ತಿಂ ಕಲೌ ಪಂಚ ವಿವರ್ಜಯೇತ್ ॥

ಅಶ್ವಮೇಧಯಾಗ, ಗೋಮೇಧಯಾಗ, ಸಂನ್ಯಾಸ, ಮಾಂಸದಿಂದ ಪಿತೃ ಶ್ರಾದ್ಧ, ಗಂಡನ ಸೋದರರಿಂದ ಸಂತಾನ ಪಡೆಯುವುದು ಈ ಐದನ್ನು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕು.

ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಐದು ಮಂದಿ ಗಂಡಂದಿರಾಗಿರುವುದು ಶಿವನ ವರದಿಂದ. ಬಲರಾಮ ನಿತ್ಯವೂ ಪವಿತ್ರವಾದ ಹೂವಿನ ಮಕರಂದ ರಸವನ್ನು ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ. ಹೊರತು ಮದ್ಯವನ್ನಲ್ಲ. ಅವನು ಯಮುನೆಯನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದುದು ಕೇವಲ ಸ್ನಾನಕ್ಕಾಗಿ, ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ. ಅವಳು ಸೋದರ ಮಾವನ ಮಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಮದುವೆಯಾದ. ಬೇರೆ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇದು ನಿಷಿದ್ಧ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ ಬ್ರಹ್ಮ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಣ ಅನಿರುದ್ಧರ ಸಂವಾದವೆಂಬ ನೂರಹದಿನೈದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—○—

ಬಾಣಾಸುರ ಅನಿರುದ್ಧರ ಯುದ್ಧ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೬

ಅನಿರುದ್ಧನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಾಣನಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಯಿತು. ಆತನೆಂದ, 'ಅನಿರುದ್ಧ, ನೀನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದಿರುವಿ. ನೀನು ಹೇಳಿದುದು ನಿಜವೆ. ಶಿವನೂ ನನಗೆ ಹಾಗೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾನೂ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೇ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಶಿವನ ವರದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿ ಐದು ಮಂದಿ ಗಂಡಂದಿರನ್ನು ವಿವಾಹವಾದಳೆಂದು ನೀನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳು. ನಿನ್ನ ತಾಯಿಯನ್ನು ಶಂಬರ ಅಪಹರಿಸಿದುದು ಹೇಗೆ? ದೇವತೆಗಳು ಅವಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಟ್ಟರು? ಅವನು ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಪರಾಭವಗೊಳಿಸಿದ?'

ಅನಿರುದ್ಧ ನುಡಿದ:- 'ಒಮ್ಮೆ ಶ್ರೀರಾಮ ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣ ಸಮೇತನಾಗಿ ಪಂಚವಟಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಸೀತೆ ಹೇಳಿದಳು- 'ಈ ಹೇಮಂತ ಋತುವಿನಲ್ಲಿ ನೀರು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿದೆ, ರುಚಿಕರವಾಗಿದೆ. ಅನ್ನ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಮಧುರವಾಗಿ ತಂಪಾಗಿರುತ್ತವೆ.' ಶ್ರೀರಾಮ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ತಂದು ಸೀತೆಗೂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಗೂ ಕೊಟ್ಟು. ತಾನೂ ಭಕ್ಷಿಸಿದ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಮಾತ್ರ ಹಣ್ಣು ತಿನ್ನಲಿಲ್ಲ, ನೀರು ಕುಡಿಯಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮುಂದೆ ರಾವಣ ಸೀತೆಯನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದಾಗ ಲಂಕೆಯ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇಂದ್ರಜಿತ್ತನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕೊಲ್ಲ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಕಾಲ ಅನ್ನ ನಿದ್ದೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದ ಯೋಗಿಯ ಕೈಯಿಂದಲೆ ಇಂದ್ರಜಿತ್ತನ ವಧೆ ಸಾಧ್ಯ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಅನ್ನ ನಿದ್ರೆಗಳನ್ನು ತೊರೆದ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ರಾಮನನ್ನು ಕಾಣಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣವೇಷದಿಂದ ಅಗ್ನಿ ಬಂದು ಹೇಳಿದ - 'ಶ್ರೀರಾಮ, ನೀನು ಸೀತೆಯ ರಕ್ಷಣೆಗೆ ಯತ್ನಿಸು. ಏಕೆಂದರೆ ಇನ್ನು ಏಳು ದಿನಗಳೊಳಗೆ ರಾವಣ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸ. ಅವನು ಬರುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆಯಲಾರರು. ಬ್ರಹ್ಮ ಬರೆದದ್ದನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ಅಳಿಸುವರು? ದೈವಕ್ಕಿಂತ ಪ್ರಬಲ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ.'

ಶ್ರೀರಾಮ ನುಡಿದ, 'ನೀನು ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗು. ಅವಳ ಛಾಯೆ ಇಲ್ಲಿ ಇರಲಿ. ಹೆಂಡತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಕರ್ಮ ಮಾಡಿದರೆ ಲೋಕ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ.' ಸೀತೆ ಅಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಗ್ನಿ ಅವಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಸೀತೆಯಂತೆಯೆ ಕಾಣುವ ಅವಳ ಛಾಯೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಬಳಿ ಇದ್ದಳು. ಆ ಛಾಯೆಯನ್ನು ರಾವಣ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಪಹರಿಸಿದ. ಬಳಿಕ ಶ್ರೀರಾಮ ರಾವಣನನ್ನು ಕೊಂದು ಅವಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡ. ಅಗ್ನಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಛಾಯೆ ಅಗ್ನಿಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದಳು. ಅಗ್ನಿ ಅವಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಳಿ ಜೋಪಾನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೀತೆಯನ್ನು ರಾಮನಿಗಿತ್ತ. ಸೀತೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ರಾಮ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ತೆರಳಿದ. ಇತ್ತ ಛಾಯೆ ಅಗ್ನಿಯ ಬಳಿ ದುಃಖದಿಂದ ವಾಸಮಾಡಿದಳು. ನಾರಾಯಣ ಸರೋವರದಲ್ಲಿ ದೇವಮಾನದ ನೂರು ವರ್ಷಕಾಲ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದಳು. ಶಿವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಿನಗೆ ಏನು ವರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ. ಛಾಯೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಐದು ಬಾರಿ 'ಪತಿಂ ದೇಹಿ' ಎಂದಳು. ಶಿವ 'ಹಾಗೇ ಆಗಲಿ' ಎಂದ. 'ಐದು ಬಾರಿ ಪತಿವರವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಹರಿಯ ಅಂಶಯುಕ್ತರಾದ ಐದು ಮಂದಿ ಇಂದ್ರರು ನಿನ್ನ ಪತಿಗಳಾಗುವರು' ಎಂದ. ಈಗ ಆ ಐದು ಮಂದಿ ಇಂದ್ರರೆ ಪಂಚ ಪಾಂಡವರು. ಆ ಛಾಯೆಯೆ ಯಜ್ಞಕುಂಡದಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿ ಬಂದ ದ್ರೌಪದಿ. ಅವಳು ಕೃತಯುಗದಲ್ಲಿ

ವೇದವತಿ, ತ್ರೇತೆಯಲ್ಲಿ ಸೀತೆ, ದ್ವಾಪರದಲ್ಲಿ ದ್ರೌಪದಿ, ಕೃಷ್ಣೆ ಎನಿಸಿದಳು. ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಕೃಷ್ಣೆ ಎಂದು ಹೆಸರು. ಮುಂದೆ ಅವಳು ಇಂದ್ರರ ಸ್ವರ್ಗಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಗುವವಳು. ಅರ್ಜುನ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂವರದಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ತಂದಾಗ ತಾಯಿಕುಂತಿಯ ಮುಂದೆ 'ಅಮ್ಮ ಭಿಕ್ಷೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದ. 'ಐವರೂ ಸೇರಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿ' ಎಂದಳು ಕುಂತಿ. ಹಿಂದೆ ಶಿವನಿತ್ತ ವರ, ಈಗ ತಾಯಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಈ ಎರಡು ಕಾರಣಗಳಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಪಂಚ ಪಾಂಡವರು ಪತಿಗಳಾದರು.

ಮನ್ಮಥನ ರಾಣಿ ರತಿದೇವಿ ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ದ್ರೌಪದಿಯನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದಳು. ಆದರಿಂದ ಕುಪಿತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ಅವಳಿಗೆ ಶಪಿಸಿದ. 'ನಿನ್ನ ಪತಿ ಶಿವನಿಂದ ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿಯಾದಾಗ ನೀನು ಶಂಬರಾಸುರನ ವಶಳಾಗುವಿ. ಅವನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ನಿನ್ನನ್ನು ಅಪಹರಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೂ ನಿನ್ನ ಪಾತಿವ್ರತ್ಯ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಂತೆ ಇರುವ ಛಾಯೆಯನ್ನು ಅಸುರನ ಬಳಿಗೆ ಕಳಿಸಿ, ನಿನ್ನ ಪತಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸೇರುವವರೆಗೂ ಅಲ್ಲಿ ಇರುವಿ.' ಹೀಗೆ ನನ್ನ ತಾಯಿ ಅಸುರನ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೂ ಶೀಲ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಬಾಣ, ದೇವತೆಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಹೀಗೇ ನಿಗೂಢವಾಗಿರುತ್ತದೆ.'

ಹೀಗೆ ಅನಿರುದ್ಧ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾಗಲೆ ಬಾಣನ ಸೇನಾಧಿಪತಿ ಸುಭದ್ರ ಬಂದು ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತ. ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಯಂತಿರುವ ಶೂಲವನ್ನು ಎಸೆದ. ಅನಿರುದ್ಧ ಅದನ್ನು ಅರ್ಧಚಂದ್ರಾಕಾರದ ಬಾಣದಿಂದ ತುಂಡರಿಸಿದ. ಸುಭದ್ರ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಸೆದಾಗ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅದನ್ನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿಸಿದ. ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರ ಲೋಕವನ್ನೆ ಸುಡುವ ನೂರಾರು ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿತು. ಬಳಿಕ ಅನಿರುದ್ಧ ಖಡ್ಗವನ್ನು ಹಿರಿದು ಸುಭದ್ರನ ಮೇಲೇರಿ ಹೋದ. ಅವನನ್ನೂ ಅವನ ಸಾರಥಿಯನ್ನೂ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಆಗ ಬಾಣ ನೂರುಬಾಣಗಳನ್ನು ಒಮ್ಮೆಲೆ ಎಸೆದ. ಅನಿರುದ್ಧ ಅವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ದಹಿಸಿದ. ಬಾಣ ಲೋಕವನ್ನೆ ಸುಡುವ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದರೆ ಅನಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದ. ಬಾಣ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನೆತ್ತಿದಾಗ ಗಣೇಶ ಸ್ಕಂದರೂ ಶಿವನೂ ತಡೆದರು. ಅನಿರುದ್ಧ ಜೃಂಭಣಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಬಾಣ ಆಗ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟನಾದ. ಒಡನೆ ನಿದ್ರಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಅವನನ್ನು ನಿದ್ರೆಗೊಳಿಸಿದ, ಖಡ್ಗ ಹಿರಿದು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದ ಅನಿರುದ್ಧ. ಸ್ಕಂದ ಅವನನ್ನು ತಡೆದು ಇದಿರಿಸಿ ನೂರು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎಸೆದ. ಅವನ್ನು ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧದಿಂದ ನಿವಾರಿಸಿ ಸ್ಕಂದನ ರಥವನ್ನೂ ಮುರಿದ. ಸ್ಕಂದ ಕುಪಿತನಾಗಿ ಗದೆಯಿಂದ ಅನಿರುದ್ಧನ ರಥವನ್ನು ಮುರಿದ. ಅನಿರುದ್ಧ ಸ್ಕಂದನ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಅರ್ಧಚಂದ್ರದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿದ. ಸ್ಕಂದ ಗದೆಯನ್ನು ಬೀಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದ ಅನಿರುದ್ಧ. ಸ್ಕಂದ ಶೂಲದಿಂದ ಇರಿಯಲು ಬಂದರೆ ಅವನನ್ನೂ ಎತ್ತಿ ದೂರಕ್ಕೆ ಎಸೆದ. ಆತ ತಿರುಗಿ ಬಂದಾಗ ಅನಿರುದ್ಧ ಅವನನ್ನು ನೆಲದಲ್ಲಿ ಬೀಳಿಸಿ ಖಡ್ಗವನ್ನೆತ್ತಿದ. ಆಗ ಗಣೇಶ ಬಂದು ಅವರಿಬ್ಬರನ್ನೂ ತಡೆದ. ಸ್ಕಂದ ಅನಿರುದ್ಧರಿಬ್ಬರೂ ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಗಣೇಶ ಶಿವನ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿವೇದಿಸಲು ತೆರಳಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಣಯುದ್ಧವೆಂಬ ನೂರಹದಿನಾರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

ಶಿವ ಗಣೇಶರ ಸಂವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೭

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಗಣೇಶ ಶಿವನ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ನಮಿಸಿ ಬಾಣ ಅನಿರುದ್ಧರ ಯುದ್ಧವನ್ನೂ ಸುಭದ್ರನ ವಧವನ್ನೂ ಸ್ಕಂದ ಅನಿರುದ್ಧರ ಯುದ್ಧವನ್ನೂ ಅನಿರುದ್ಧನ ಪರಾಕ್ರಮವನ್ನೂ ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಿದ. ಅದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿವ ನಕ್ಕು ಸವಿನುಡಿಯಿಂದ ವೇದ ಸಮ್ಮತವಾದ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿದ-

'ಗಣೇಶ, ನನ್ನ ಮಾತು ಕೇಳು. ಅದು ಹಿತ, ಸತ್ಯ, ನೀತಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ್ದು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಸುಖ ತರುವಂಥದ್ದು. ಅಸಂಖ್ಯ ವಿಶ್ವಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಂದಾದುವು. ಅವನು ಕಾರಣಗಳಿಗೂ ಕಾರಣ. ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ದ್ವಿಭುಜನಾದ ರಾಧಾರಮಣನೀತನೆ. ಗೋಪವೇಷ ಧರಿಸಿ ಗೋಪರು ಗೋಪಿಯರು ಕಾಮಧೇನುಗಳು ಇವರಿಂದ ಕೂಡಿ ಪುಣ್ಯಕರ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸುತ್ತ ಮುರಳೀಗಾನ ಮಾಡುತ್ತ ಶತಶೃಂಗ ಪರ್ವತದ ಆಲದ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿ, ಭಾಂಡೀರ ವೃಕ್ಷದ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ, ವಿರಜಾನದೀತೀರದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸುತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಶೇಷರಿಂದ ವಂದಿಸಲ್ಪಡುವವನು ಇವನೆ. ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮ, ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಯಾಗಿ ಶೋಭಿಸುವವನು ಇವನೆ. ಮೋಡಗಳ ನಡುವೆ ಮಿಂಚು ಹೊಳೆವಂತೆ ಗೋಕುಲದ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಗೋಪಿಯರು ಹೊಳೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮನ್ಮಥ ಅವನ ಮಗ, ಪೂರ್ಣಬಲ ಉಳ್ಳವ. ಅವನ ಮಗ ಅನಿರುದ್ಧನೂ ಮಹಾಬಲಪರಾಕ್ರಮಿ. ಅವನೊಡನೆ ಮಹಾಸಂಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಇಳಿದ ಬಾಣ ಸಾಯದಂತೆ ಅವನ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ನಾನೆ ಸ್ಕಂದನನ್ನು ಕಳಿಸಿದೆ. ಸ್ಕಂದ ಅನಿರುದ್ಧರು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸಮಾನರು. ಅಷ್ಟಭೈರವರು, ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರು, ಅಷ್ಟವಸುಗಳು, ಇಂದ್ರಾದಿ ದೇವತೆಗಳು, ದ್ವಾದಶಾದಿತ್ಯರು, ಎಲ್ಲ ದೈತ್ಯರು, ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿಗನಾದ ಸ್ಕಂದ, ಎಲ್ಲ ಗಣಗಳಿಂದ ಸಮೇತನಾದ ಬಾಣ ಇವರು ಯಾರೂ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಗೆಲ್ಲಲಾರರು. ಅನಿರುದ್ಧನಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಂಶವಿದೆ. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಮನ್ಮಥನೆ. ಬಲರಾಮ ಶೇಷನೆ, ಕೃಷ್ಣನಂತೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಾಚೆ ಇರುವ ಪರಮಾತ್ಮ. ಇಂಥ ಶ್ರೀಹರಿ ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಬೆಳಗುವ ಅಮೋಘ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬೇಗನೆ ಬರುತ್ತಾನೆ. ಅದರಿಂದ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪ ವಿಘ್ನನಾಶಕನಾದ ನೀನು ಬಾಣನನ್ನು ರಕ್ಷಿಸು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಣಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶಿವಲಂಬೋದರ ಸಂವಾದವೆಂಬ ನೂರಹದಿನೇಳನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—o—

ದುರ್ಗೆ ಶಿವರ ಸಂವಾದ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೧೮

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಗಣೇಶನಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶಿವ ಒಳಗೆ ನಡೆದ. ಅಲ್ಲಿ ದುರ್ಗೆ ಭೈರವಿ, ಭದ್ರಕಾಳಿ ಉಗ್ರಚಂಡಿ ಕೋಟರಿಯರು ಸಿಂಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಎದ್ದು ಶಿವನನ್ನು ನಮಿಸಿದರು. ಗಣೇಶ, ಷಣ್ಮುಖ, ಬಾಣ, ವೀರಭದ್ರ, ನಂದಿ, ಸುನಂದಕ, ಮಹಾಕಾಲ, ಅಷ್ಟಭೈರವರು, ಸಿದ್ಧರು, ಯೋಗಿಗಳು, ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರು ಎಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಸೇರಿದರು. ಆಗ ಸಿಂಹದ್ವಾರದಲ್ಲಿ ಮಣಿಭದ್ರ ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿದ -

'ಮಹೇಶ್ವರ, ಅಸಂಖ್ಯ ಯಾದವ ಸೈನ್ಯ ಬಂದಿದೆ. ಬಲರಾಮ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸಾಂಬ ಸಾತ್ಯಕಿ ಉಗ್ರಸೇನ ಭೀಮ ಅರ್ಜುನ ಅಕ್ರೂರ ಉದ್ಧವ ಜಯಂತ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ರಥದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ತಂದೆಯಾದ ಪೂಜ್ಯ ಪರಮೇಶ್ವರ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಸೇವಕರಾದ ಏಳುಜನ ಗೋಪರು ಅವನಿಗೆ ಬಿಳಿಚಾಮರ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರಂತೆ ಪ್ರಕಾಶಮಾನನಾಗಿ ವನಮಾಲೆ ಧರಿಸಿ ಕೋಟಿ ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಹೊಳೆವ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರ ಕೌಮೋದಕೀಗದೆ ಅಮೋಘವಾದ ಶೂಲ ಮಹಾಶಂಖಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಮಹಾರಥರು, ಮೂರುಕೋಟಿ ರಥಿಕರು, ಮೂರುಕೋಟಿ ಗಜಗಳು, ಮೂರುಕೋಟಿ ಮಲ್ಲರು, ನೂರು ಕೋಟಿ ಅಶ್ವಗಳು, ಅವರಿಗಿಂತ ಏಳು ಪಾಲು ಅಧಿಕ ಖಡ್ಗಧಾರಿಗಳು, ಅವರಿಗಿಂತ ಎರಡು ಪಾಲು ಅಧಿಕ ಧನುರ್ಧಾರಿಗಳು, ಇವರೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಶೋಣಿತಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದು ಶ್ರೀರಾಮ ಲಂಕೆಯನ್ನು ಮುತ್ತಿದ. ಆ ಲಂಕೆ ಸಾವಿರ ತಾಲಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಉನ್ನತವಾಗಿತ್ತು. ಉರಿವ ಬೆಂಕಿಯ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಉಜ್ವಲವಾಗಿತ್ತು. ಸುರ ಅಸುರರು ಯಾರೂ ದಾಟಲಾಗದಂಥ ಕಂದಕಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ದೇವಗಂಗೆಯ ನೀರಿನ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇಂಥ ಲಂಕೆಯನ್ನು ರಾಮ ಸುತ್ತುವರಿದು ಮುತ್ತಿದಂತೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ನಮ್ಮ ಶೋಣಿತಪುರವನ್ನು ಮುತ್ತುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಗಗನಚುಂಬಿ ಪ್ರಾಕಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರತ್ನಮಯವಾದ ನಮ್ಮ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಪಕ್ಷಿರಾಜನಾದ ಗರುಡ ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಬಲರಾಮ ನೇಗಿಲುಗಳಿಂದ ಲಕ್ಷಮಲ್ಲರನ್ನು ಮುರಿದು, ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಉದ್ಯಾನಗಳನ್ನು ಪ್ರಾಕಾರ ಸಹಿತವಾಗಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ಮಹಾದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಬಂದು ದ್ವಾರಪಾಲಕರನ್ನು ಕೊಂದು ಒಳಗೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.'

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಿವ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳ ಮುಂದೆ ಪಾರ್ವತಿ ಭದ್ರಕಾಳಿ ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿ ಗಣೇಶ ಅಷ್ಟಭೈರವರು ರುದ್ರರು ವೀರಭದ್ರ ಮಹಾಕಾಲ ನಂದಿ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಸೇನಾನಾಯಕರಿಗೆ ಹೇಳಿದ-

'ಗೋಲೋಕಾಧಿಪತಿ ಪೂಜ್ಯ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಬಂದಿದ್ದಾನೆ. ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಕಲ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲು ಅವನು ಸಮರ್ಥ. ಈ ಒಂದು ಪಟ್ಟಣ ಅವನಿಗೆ

ಯಾವ ಲೆಕ್ಕ? ನೀವೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ನಾನಾ ಉಪಾಯಗಳಿಂದ ಬಾಣನನ್ನು ಕಾಪಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿರಿ. ಬಾಣ ಗಣೇಶನನ್ನು ಸ್ಮರಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಡಲಿ. ಅವನ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಕಂದ, ಮುಂಭಾಗದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶ, ಎಡ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಭೈರವರು ರುದ್ರರು ನಂದಿ ಮಹಾಕಾಲ ವೀರಭದ್ರ ಮತ್ತು ಉಳಿದ ಸೈನಿಕರು ಹೊರಡಲಿ. ಮೇಲ್ಭಾಗದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗೆ ಭದ್ರಕಾಳಿ ಉಗ್ರಚಂಡಿ ಕೋಟರಿಯರು ಹೊರಡಲಿ. ದುರ್ಗೆ, ನೀನು ಬಾಣನನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ನೀನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಶಕ್ತಿ, ನಾರಾಯಣಿ, ಸಕಲ ಮಂಗಲಗಳಿಗೂ ಮಂಗಲಳಾದ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ, ಲೋಕಮಾತೆ. ಅಮೋಘವಾದ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರದಿಂದ ಬಾಣನನ್ನು ಕಾಪಾಡು. ಗಣೇಶ ಸ್ಕಂದರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಾಣ ನನಗೆ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ. ನೀನು ಬಾಣನ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಪಾದಧೂಳಿ ಹಾಕು. ಕೈಯನ್ನಿಡು.'

ಶಿವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದುರ್ಗೆ ನಗುತ್ತ ಮಧುರವಾಗಿ ಕಾಲೋಚಿತವಾದ ಯಥಾರ್ಥ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದಳು -

'ಬಾಣ, ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಜ್ರ ಮುಂತಾದ ರತ್ನಗಳೊಂದಿಗೆ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾದ ಕುಮಾರಿ ಉಷೆಯನ್ನೂ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾದ ಉತ್ತಮ ವರನೆನಿಸಿದ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನೂ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದೆ ಒಯ್ದು ಒಪ್ಪಿಸು. ನಿಷ್ಕಂಟಕವಾದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳು. ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಅವನು ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹೋದರೆ ಜೊತೆಗೇ ಪ್ರಾಣಗಳೂ ಇಂದ್ರಿಯಗಳೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುವುವು. ಜೀವನೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುವನು. ಅವನ ಶಕ್ತಿಯಾದ ನಾನು, ಮನೋಭಿಮಾನಿಬ್ರಹ್ಮ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕಶಿವ ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟು ಹೋಗುವೆವು. ದೇಹ ತಕ್ಷಣವೆ ಬೀಳುವುದು. ಮಂಗಳ ರಹಿತವಾಗಿ ಶವವೆನಿಸುವುದು. ಶಿವ, ಕೃಷ್ಣನ ಚಕ್ರದ ತೇಜಸ್ಸಿನ ಮುಂದೆ ಯಾರು ತಾನೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲ? ಬಾಣ, ಆಕಾಶವನ್ನು ಗುದ್ದಲು ಸಾಧ್ಯವೆ? ತನ್ನನ್ನು ತಾನು ಗುದ್ದುವುದುಂಟೆ, ಹೇಳು. ಪರಮಾತ್ಮ ಆಕಾಶದಂತೆ. ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಆತ್ಮಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಆತ. ನಿತ್ಯ, ಸತ್ಯ, ಪರಿಪೂರ್ಣಗುಣ ಉಳ್ಳವ. ನನಗೆ ಗಣೇಶ ಕಾರ್ತಿಕೇಯರಂತೆ ನೀನೂ ಪ್ರೀತಿಪಾತ್ರ. ಕೃಷ್ಣನಿಗಿಂತ ಪ್ರಿಯ ನನಗೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲ. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಧಿಕೆ, ಶಿವಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಗೆ, ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ ನಾನೆ. ಶಿವ, ನಾನು ಹಿಂದೆ ದಕ್ಷಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ನಿನ್ನ ನಿಂದೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾಳಲಾರದೆ ಶರೀರತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದೆ. ಹಿಮಾಲಯನ ಮಗಳಾಗಿ ಜನಿಸಿದೆ. ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡುವಾಗ ಕಾಳಿಯಾದೆ. ವೇದ ಮಾತೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ನಾನೆ. ಜನಕಪುತ್ರಿ ಸೀತೆ, ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ರುಕ್ಮಿಣಿ ನಾನೆ. ಸುದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದ ವೃಷಭಾನುವಿನ ಕನ್ಯೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಧರ್ಮಪತ್ನಿಯಾದೆ. ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವ ನಿನಗೆ ನಾನೇನು ಹೇಳಲಿ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಣಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೂರ ಹದಿನೆಂಟನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—o—

ಬಲಿ ಪಠಿಸಿದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಸ್ತೋತ್ರ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೮೯

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಪಾರ್ವತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಗಣೇಶ ಶಿವ ಸ್ಕಂದ ಕಾಳಿ ಎಲ್ಲರೂ ಅವಳನ್ನು ಹೊಗಳಿದರು. ಶಿವ ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಜ್ಯೋತಿಃ ಸ್ವರೂಪಳಾದ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ - 'ದೇವೇಶ್ವರಿ, ನೀನು ಹೇಳಿದುದೆಲ್ಲವೂ ವೇದಸಮ್ಮತವಾದುದು. ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆಂಬುದು ಅಯುಕ್ತವೂ ಹೌದು ಉಪಹಾಸಾಸ್ಪದವೂ ಹೌದು. ಬಾಣ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಚಿನ್ನದ ಆಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕರಿಸಿ ದಾನ ಮಾಡಲಿ. ಅದೇ ಸಮಂಜಸವಾಗುವುದು. ಕೀರ್ತಿ ತರುವುದು. ಎಲ್ಲ ಕರ್ಮಗಳಿಗಿಂತ ಅದು ಮಂಗಳಕರ. ಕನ್ಯಾದಾನ ಮಾಡದೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತರೆ ಸೋತು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವಿನ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಸೋತು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದರೆ ಅಪಯಶಸ್ಸು. ಆದರೂ ಬಾಣ ಯುದ್ಧವನ್ನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಅವನು ಸನ್ನದ್ಧನಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಗಲಿ. ನಾವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬರುತ್ತೇವೆ.'

ದುರ್ಗೆ ನಾನಾ ರೀತಿಯಿಂದ ಬಾಣನಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದಳು. ಬಾಣ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಮಾತಿನ ಯಥಾರ್ಥತೆಯನ್ನು ಮನಗಾಣಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಸಭೆಗೆ ಮಹಾಧರ್ಮಿಷ್ಠ ವೈಷ್ಣವಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಬಲಿ ಬಂದ. ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ರಥವೇರಿ ಬಂದಿದ್ದ ಆತ. ಏಳು ಜನ ದೈತ್ಯರು ಅವನಿಗೆ ಬಿಳಿ ಚಾಮರ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಸ್ತ್ರ ಕೋವಿದರಾದ ಏಳು ಲಕ್ಷ ದೈತ್ಯರು ಅವನನ್ನು ಸುತ್ತುವರಿದಿದ್ದರು. ಅವನು ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಗಣೇಶ ಪಾರ್ವತಿ ಶಿವ ಸ್ಕಂದರಿಗೆ ನಮಿಸಿದ. ಅವರನ್ನು ಹೊರತು ಎಲ್ಲ ಸಭಾಸದರೂ ಎದ್ದುನಿಂತು ಬಲಿಗೆ ಗೌರವ ತೋರಿದರು. **ಶಿವ ಹೇಳಿದ -**

'ಬಲಿಯೆ, ನೀನು ಚತುರ. ಸರ್ವಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ನೀಡುವವ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತ.

ಅಯಂ ಹಿ ಪರಮೋ ಲಾಭೋ ವೈಷ್ಣವಾನಾಂ ಸಮಾಗಮಃ।
ತೀರ್ಥಾನ್ಯಪಿ ಚ ಪೂತಾನಿ ವೈಷ್ಣವಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರತಃ॥

ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಸಮಾಗಮವೆಂಬುದೆ ದೊಡ್ಡ ಲಾಭ. ವೈಷ್ಣವನ ಸ್ಪರ್ಶ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ತೀರ್ಥಗಳೂ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.

ಸರ್ವೇಷಾಮಾಶ್ರಮಾಣಾಂ ಚ ಪೂಜಿತೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಶುಚಿಃ।
ತತೋಽಧಿಕಃ ಪೂಜಿತೋಽಪಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋ ಯದಿ ವೈಷ್ಣವಃ॥

ಎಲ್ಲ ಆಶ್ರಮದವರಿಗೂ ಶುಚಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಪೂಜ್ಯನೆ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೈಷ್ಣವನಾಗಿದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಪೂಜ್ಯನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ನ ಹಿ ಪೂತಂ ಚ ಪಶ್ಯಾಮಿ ವೈಷ್ಣವಬ್ರಾಹ್ಮಣಾತ್ ಪರಂ।
ಸ ಪೂತಃ ಪವನಾದೇವ ಸ ಪೂತಶ್ಚ ಹುತಾಶನಾತ್॥

ವೈಷ್ಣವಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಶುದ್ಧನಾದವನನ್ನು ನಾನೆಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣೆ. ಅವನು ಗಾಳಿಗಿಂತ ಶುದ್ಧ. ಬೆಂಕಿಗಿಂತಲೂ ಶುದ್ಧ.

ತೀರ್ಥೇಭ್ಯೋಽಪಿ ಚ ಸರ್ವೇಭ್ಯೋ ಬಿಭೇತಿ ಚ ತತೋಽಸುರ।
ನ ಹಿ ಪಾಪಾನಿ ತದ್ದೇಹೇ ವಹ್ನೌ ಶುಷ್ಕತೃಣಾದಿವತ್॥

ಎಲ್ಲ ತೀರ್ಥಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೇ ಪಾಪ ಹೆದರುತ್ತದೆ. ಎಷ್ಟು ಪಾಪಗಳು ಬಂದರೂ ಅವನ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಒಣ ಹುಲ್ಲುಗಳಂತೆ ದಗ್ಧವಾಗುವುವು.

ಬಲಿ ನುಡಿದ:- 'ಜಗದೀಶ್ವರ, ನಾನು ನಿನ್ನ ಭೃತ್ಯ. ನನ್ನನ್ನು ನೀನು ಹೊಗಳಬಾರದು. ಏಕೆ ಹೊಗಳುವಿ? ನೀನೆ ನನಗೆ ಪರಮೈಶ್ವರ್ಯ ಕೊಟ್ಟವನು. ಈಗ ಅದೃಷ್ಟವಶದಿಂದ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಿನದಾದ ಸುತಲಲೋಕದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಇರಿಸಿದಿ. ವಾಮನ ರೂಪದಿಂದ ನನ್ನ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಕಸಿದು ನನಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಭಕ್ತನಾದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವಿ. ಈಗ ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಬಾಣನಿಗೆ ಹಿತವನ್ನು ಹೇಳು. ಪರಮಾತ್ಮನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆಂದರೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಅನುಚಿತವಾಗುವುದು.' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಬಲಿ ಶಿವನಿಗೆ ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದ. ಸಾಮವೇದದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದ. ಭಕ್ತಿ ಪರವಶತೆಯಿಂದ ಪುಳಕಿತನಾಗಿ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ನೀರು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದ ಏಕಾದಶಾಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸುತ್ತ ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ಭಗವಂತನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದ. ಬಳಿಕ ಹೀಗೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದ -

ಅದಿತಿದೇವಿ ವ್ರತದಿಂದ ನಿನ್ನನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಾಗ ನೀನು ವಾಮನನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿ ನನ್ನನ್ನು ವಂಚಿಸಿದಿ. ಸಂಪದ್ರೂಪಳಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಸೋದರನಾದ, ನನಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಭಕ್ತನಾದ ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಕೊಟ್ಟೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಮಗ ಬಾಣ ನಿನ್ನ ಕಿಂಕರ. ಭಕ್ತರ ಬಂಧುವಾದ ನೀನು ಅವನನ್ನು ಇಂದಿನವರೆಗೂ ಕಾಪಾಡಿರುವಿ. ತಾಯಿ ಮಗನನ್ನು ಪೋಷಿಸುವಂತೆ ಪಾರ್ವತಿ ಅವನನ್ನು ಪೋಷಿಸಿದಳು. ಅವನ ಮಗಳನ್ನು ಅಪಹರಿಸಿದ ಅನಿರುದ್ಧ ಈಗ ಅವನನ್ನೇ ಕೊಲ್ಲಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾನೆ. ಸ್ಕಂದ ನಡುವೆ ಬಂದು ತಡೆದುದಾಯಿತು. ಇದೀಗ ಪುನಃ ನೀನೆ ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದಿರುವಿ. ನಿನ್ನ ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಬಾರದೆ? ನೀನು ಸರ್ವೇಶ್ವರ, ಸರ್ವರಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾನ ಪ್ರೀತಿ ಉಳ್ಳವನೆಂದು ವೇದಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇದೀಗ ನೀನು ಪಕ್ಷಪಾತ ತೋರುತ್ತಿರುವಿ! ನೀನು ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದರೆ ರಕ್ಷಿಸಬಲ್ಲವರು ಯಾರು ಲೋಕದಲ್ಲಿ? ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರದ ತೇಜಸ್ಸು ಕೋಟಿಸೂರ್ಯರಿಗೆ ಸಮಾನ. ದೇವತೆಗಳ ಯಾವ ಅಸ್ತ್ರದಿಂದಲೂ ತಡೆಯಲಾಗದ ಆ ಸುದರ್ಶನ ಅಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಅಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸುದರ್ಶನ ಹೇಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವೋ ಹಾಗೆ ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀನು ಶ್ರೇಷ್ಠ. ವಿಷ್ಣು ಸತ್ವಗುಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಶಿವನೂ ಸತ್ವಗುಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮ ರಜೋಗುಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರ. ಲಯಕರ್ತನಾದ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರ ತಮೋಗುಣಕ್ಕೆ ಆಧಾರ.

ಅವನೆ ಶಂಕರನ ಅಂಶ. ಬೇರೆ ರುದ್ರರು ಅವನ ಕಲೆಗಳು. ನೀನು ನಿರ್ಗುಣ, ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಾಚೇ ಇರುವವ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನೀನು ಪರಮಾತ್ಮ. ಎಲ್ಲರ ಪ್ರಾಣಗಳು ವಿಷ್ಣುಸ್ವರೂಪಿಗಳು. ಮನಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮ, ಜ್ಞಾನ ಶಿವ, ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಕೃತಿ. ಜೀವರೆಲ್ಲರೂ ನಿನಗೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬರು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕರ್ಮದ ಫಲ ಉಣ್ಣುವರು. ನೀನು ಉಣ್ಣದೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿ ನೋಡುತ್ತಿರುವಿ. ನೀನು ಶರೀರದಿಂದ ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ರಾಜನ ಹಿಂದೆ ಭಟರಂತೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುವರು. ಒಡನೆ ಶರೀರ ಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ. ನೀನಿಲ್ಲದ ಆಶರೀರ ಶವವೆನಿಸುತ್ತದೆ, ಅಸ್ಪೃಶ್ಯವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯಿಂದ ವಂಚಿತರಾಗಿ ತಿಳಿಯದಿರುವುದುಂಟು. ನಿನ್ನನ್ನು ಭಜಿಸುವ ಸಜ್ಜನರು ಮಾತ್ರ ಈ ಮಾಯೆಯನ್ನು ದಾಟಬಲ್ಲರು. ಮೂರು ಗುಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರಕೃತಿಯ ಅಭಿಮಾನಿನಿ ದುರ್ಗೆಯೆ ವೈಷ್ಣವೀ ಮಾಯೆ. ಆ ನಿನ್ನ ಮಾಯೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಅತಿಕ್ರಮಿಸಲಾರರು. ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಶಿವರು ನಿನ್ನ ಅಂಶಗಳು. ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವಕ್ಕೂ ಆಶ್ರಯನಾದ ಮಹಾ ವಿರಾಟ್‌ಪುರುಷನೂ ಜಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ನೀನು ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುವಂತೆ. ಅವನು ವಾಸು. ನೀನು ಅವನಿಗೆ ದೇವನಾದ್ದರಿಂದ ವಾಸುದೇವನೆನಿಸಿರುವೆ. ಹಾಗೆ ಪುರಾಣಗಳು ಹೇಳುತ್ತವೆ.

ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ ಅಗ್ನಿ ವಾಯು ವರುಣ ಕುಬೇರ ಯಮ ಇಂದ್ರ ಶೇಷ ಈಶಾನ ನಿಋತಿ ಮುನಿಗಳು ಮನುಗಳು ಗ್ರಹಗಳು ಚರ ಅಚರ ಜಂತುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ನಿನ್ನ ಕಲಾಂಶ ಸಂಭೂತರು. ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಜ್ಯೋತಿರೂಪನಾದ ಪರಬ್ರಹ್ಮ. ನಿನ್ನನ್ನೆ ಯೋಗಿಗಳು ಸದಾ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುವರು. ನೀಲಮೇಘಶ್ಯಾಮ, ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿ, ಮಂದಹಾಸಯುಕ್ತ ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸುವವ, ಗಂಧವನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೆ ಬಳಿದುಕೊಂಡಿರುವವ, ದ್ವಿಭುಜನಾಗಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಲು ಹಿಡಿದವ, ತಲೆಯಲ್ಲಿ ನವಿಲ ಗರಿ ಧರಿಸಿದವ. ಮಾಲತೀ ಮಾಲೆಯಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾದವ, ಕಪೋಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆವ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ಕುಂಡಲಗಳು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ದಿವ್ಯ ರತ್ನದುಂಗುರಗಳು ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಗೈವ ಕಾಲು ಕಡಗಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿರುವವ, ಶರತ್ಕಾಲದ ಕಮಲದಂಥ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಶರತ್ಕಾಲದ ಹುಣ್ಣಿಮೆ ಚಂದ್ರನನ್ನು ನಾಚಿಸುವ ಮುಖ, ಕೋಟಿಚಂದ್ರರಿಗೆ ಸಮಾನವಾದ ಕಾಂತಿ ಅವನದು. ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರು ನಸುನಗುತ್ತ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಪರು ಬಿಳಿಚಾಮರಗಳನ್ನು ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಗೋಪಬಾಲಕನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತ ರಾಧೆಯನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಆತನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಶೇಷ ರುದ್ರರು ವಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಿದ್ಧರು ಮುನಿಗಳು ಯೋಗಿಗಳು ನಮಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೇದಗಳಿಗೂ ವರ್ಣಿಸಲಾಗದಂಥವನು. ಅಣೋರಣೀಯನೂ ಮಹತೋಮಹೀಯನೂ ಸತ್ಯನೂ ನಿತ್ಯನೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಾಚೆ ಇರುವವನೂ ನಿರ್ಲಿಪ್ತನೂ ಆದ ಭಗವಂತ ಅವನು ಎಂದು ಯೋಗಿಗಳು ನಿನ್ನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕಮಲೆಯು ಕಮಲಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುವ ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ದೂರ್ವೆ ಅಕ್ಷತೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಜಲವನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಲು ಉತ್ಸುಕರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ವೇದಗಳೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತವಾಗಲಾರವು. ಸರಸ್ವತಿಯಾಗಲಿ ಶೇಷ ಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮ ಗಣೇಶ ಸೂರ್ಯ ಇಂದ್ರ ಚಂದ್ರ ಕುಬೇರರಾಗಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತರಾಗಲಾರರು. ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯ ಜನರು ಏನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬಲ್ಲರು? ಅಂಥ ತ್ರಿಗುಣಾತೀತನಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ನಾನೇನು ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲೆ? ನಾನು ಬುದ್ಧಿಶೂನ್ಯನಾದ ಅಸುರ. ಸುರನಲ್ಲ ಆದರಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸು.' ಹೀಗೆ ಬಲಿ ಸ್ತುತಿಸಿದಾಗ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಅಭಯ ನೀಡಿದ -

'ಭಯ ಪಡಬೇಡ, ಬಲಿ, ಸುತಲಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ನನ್ನ ಅನುಗ್ರಹದಿಂದ ನಿನ್ನ ಪುತ್ರ ಅಜರಾಮರನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಆ ಮೂರ್ಖನ ಅಹಂಕಾರವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತೇನೆ ಹೊರತು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಹ್ಲಾದನಿಗೆ ನಾನು ವರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ನಿನ್ನ ವಂಶದವರನ್ನು ನಾನು ಕೊಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ನಿನ್ನ ಮಗನಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಮಾಡಿದ ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಾಮವೇದೋಕ್ತವಾದುದು. ಹಿಂದೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನತ್ಕುಮಾರನಿಗೆ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಬಳಿಕ ಪಾರ್ವತಿ ಗಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ಗೌತಮನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದಳು. ವಿರಜಾನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದೆ. ಕುಮಾರನೂ ಭೃಗುಮುನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ನೀನೂ ಇದನ್ನು ಬಾಣನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸು. ಅವನು ಈ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲಿ. ಈ ಸ್ತೋತ್ರವನ್ನು ಗುರುಮುಖದಿಂದ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದು ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಪೂಜಾಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿತ್ಯವೂ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪಠಿಸಿದರೆ ಕೋಟಿ ಜನ್ಮಾರ್ಜಿತ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.

ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಎಲ್ಲ ವಿಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು. ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವುದು. ದುಃಖ ಶೋಕಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು. ಘೋರವಾದ ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿಸುವುದು. ಗರ್ಭವಾಸವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಜರೆ ಮರಣಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು. ಬಂಧನವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು. ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದು. ಭಕ್ತನಿಗೆ ಶೋಭೆ ತರುವುದು. ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಪಠಿಸುವವ ಸರ್ವತೀರ್ಥಸ್ನಾನಗಳ ಸರ್ವಯಜ್ಞಗಳ ಎಲ್ಲ ವ್ರತಗಳ ತಪಸ್ಸುಗಳ ಫಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಸರ್ವದಾನಗಳ ಫಲವನ್ನೂ ಪಡೆಯುವುದು ನಿಶ್ಚಿತ. ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಬಾರಿ ಪಠಿಸಿದರೆ ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದು. ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಿದ್ಧಿಸಿತೆಂದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಸಿದ್ಧಿಸಿದಂತೆ. ಈ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ದೇವ ತುಲ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಪದವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಣಯುದ್ಧದ ಬಲಿಕೃತ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬ ನೂರಹತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

ಬಾಣಾಸುರ ಕೃಷ್ಣರ ಯುದ್ಧ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೦

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಉದ್ದವ ಬಲರಾಮರೊಡನೆ ಮಂತ್ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಬ್ಬ ದೂತನನ್ನು ಕಳಿಸಿದ. ಆ ದೂತ ಶಿವ ಗಣಪತಿ ದುರ್ಗೆ ಸ್ಕಂದ ಭದ್ರಕಾಲಿ ಉಗ್ರಚಂಡಿ ಕೋಟರಿಯರು ಇದ್ದಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ನಮಿಸಿ ಹೇಳಿದ -

'ಮಹೇಶ್ವರ, ಬಾಣ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲಿ, ಇಲ್ಲವೆ ಉಷಾ ಅನಿರುದ್ಧರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು ಶರಣಾಗಲಿ. ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಕರೆದಾಗ ಭಯದಿಂದ ಬಾರದಿರುವವನು ಸತ್ತ ಮೇಲೆ ಏಳು ಮಂದಿ ಪಿತೃಗಳೊಂದಿಗೆ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೀಳುವನು ಎಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.'

ದೂತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ ಶಿವನ ಮುಂದೆ ಬಾಣನಿಗೆ ಹೇಳಿದಳು. 'ಬಾಣ, ಹೋಗು, ಮಗಳನ್ನೂ, ಜೊತೆಗೆ ಬಳುವಳಿಯನ್ನೂ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದಿರಿಸಿ ಶರಣಾಗು. ಅವನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಡೆಯ. ಎಲ್ಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಕೃಪಾಳು, ಭಕ್ತವತ್ಸಲ.'

ಪಾರ್ವತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಹೊಗಳಿದರು. ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಧನ್ಯೆ ಧನ್ಯೆ ಎಂದರು. ಬಾಣನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೋಪವೆ ಬಂದಿತು. ಎದ್ದು ತಕ್ಷಣ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಕೈಗೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಶಿವನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಹೊರಟು ಹೋದ. ಎಲ್ಲರೂ ತಡೆದರು. ಆದರೂ ಕೋಪದಿಂದ ನಡುಗುತ್ತ ಕೆಂಗಣ್ಣಿನಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಮೂರು ಕೋಟಿ ದೈತ್ಯರ ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಹೊರಟ. ಅವನ ಜೊತೆಗೆ ಕುಭಾಂಡ ಕೂಪಕರ್ಣ ನಿಕುಂಭ ಕುಂಭ ಎಂಬ ಸೇನಾಧಿಪತಿಗಳೂ ಯುದ್ಧ ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಹೊರಟರು.

ಉನ್ಮತ್ತಭೈರವ, ಸಂಹಾರಭೈರವ, ಅಸಿತಾಂಗಭೈರವ, ರುರುಭೈರವ, ಮಹಾಭೈರವ, ಕಾಲಭೈರವ, ಪ್ರಚಂಡಭೈರವ, ಕ್ರೋಧಭೈರವ ಎಂಬ ಎಂಟು ಭೈರವರು, ಏಕಾದಶ ರುದ್ರರಿಂದೊಡಗೂಡಿದ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರ, ಉಗ್ರಚಂಡಾ, ಪ್ರಚಂಡಾ, ಚಂಡಿಕಾ, ಚಂಡಿ ನಾಯಿಕಾ, ಚಂಡೇಶ್ವರಿ, ಚಾಮುಂಡಾ, ಚಂಡಿ, ಚಂಡಕಪಾಲಿಕಾ ಎಂಬ ಎಂಟುಮಂದಿ ನಾಯಿಕೆಯರು, ಶೋಣಿತಪುರದ ಗ್ರಾಮದೇವತೆಯಾದ ಕೋಟರಿ ಮತ್ತು ಇಂದ್ರಾಣೀ ವೈಷ್ಣವೀ ಬ್ರಹ್ಮಾಣೀ ಕೌಮಾರೀ ನಾರಸಿಂಹೀ ವಾರಾಹೀ ಮಾಹೇಶ್ವರೀ ಭೈರವೀ ಎಂಬ ಎಂಟು ಶಕ್ತಿಗಳು, ರಥವೇರಿ ಹೊರಟರು.

ರಕ್ತವರ್ಣದವಳು ಮೂರುಕಣ್ಣಿನವಳು ನಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಹೊರಗೆ ಚಾಚಿ ಭಯಂಕರಳಾಗಿರುವವಳು ಶೂಲ ಶಕ್ತಿ ಗದೆ ಖಡ್ಗ ಖರ್ಪರಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದಿರುವವಳು - ಇಂಥ ಭದ್ರಕಾಳಿಯೂ ಹೊರಟಳು. ಶೂಲವನ್ನು ಹಿಡಿದು ವೃಷಭವನ್ನೇರಿ ಶಿವನೂ ಹೊರಟ. ಮಯೂರವಾಹನವೇರಿ ಬಿಲ್ಲು ಹಿಡಿದು ಸ್ಕಂದನೂ ಹೊರಟ. ಹೀಗೆ ಗಣೇಶ ಪಾರ್ವತಿಯರನ್ನು ಹೊರತು ಎಲ್ಲರೂ ಹೊರಟರು.

ಬಾಣ ಶಂಖಧ್ವನಿ ಮಾಡಿ ಪಾರ್ವತೀಪತಿಯನ್ನು ನಮಿಸಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತ. ಗ್ರೀಷ್ಮಕಾಲದ ಮಧ್ಯಾಹ್ನಸೂರ್ಯನಂತೆ ಹೊಳೆವ ಅತಿ ಪ್ರಚಂಡವಾದ ಅಂಜನಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಅದನ್ನು ಸಾತ್ಯಕಿ ನೋಡಿ ತಲೆಬಾಗಿದ. ಒಡನೆ ಅದು ಅವನನ್ನು ಸುಡದೆ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೇಲೇರಿ ಮರೆಯಾಯಿತು. ಬಾಣ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಅದನ್ನು ವಾರುಣಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಸಾತ್ಯಕಿ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದ. ಬಾಣನ ವಾಯ್ವಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪರ್ವತಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಡೆದ. ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದಲೂ ನಾಗಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗರುಡಾಸ್ತ್ರದಿಂದಲೂ ತಡೆದ. ಬಾಣ ಶಿವನ ಶೂಲವನ್ನೆಸೆದ. ಸಾತ್ಯಕಿ ದುರ್ಗಾಸ್ತುತಿ ಮಾಡಿ ಆ ಶೂಲವನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ಮಾಲೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಬಾಣ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ಎಸೆಯಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದಾಗ ಸಾತ್ಯಕಿ ಅವನನ್ನು ಜೃಂಭಣಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಜೃಂಭಿತನನ್ನಾಗಿಸಿದ. ಒಡನೆ ಸ್ಕಂದ ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ. ಅದನ್ನು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಬಾಣದಿಂದ ತುಂಡರಿಸಿದ. ಸ್ಕಂದನ ಗದೆಯನ್ನೂ ವೈಷ್ಣವಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಡೆದ. ಸ್ಕಂದ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರವೆಸೆದಾಗ ಕೃಷ್ಣ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆ ಅಸ್ತ್ರಕ್ಕೆ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದ. ಅದು ಹೊರಟು ಹೋಯಿತು. ಸ್ಕಂದನ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನು ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ತಡೆದ. ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಶಾಂತಗೊಳಿಸಿದ. ಸ್ಕಂದ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ಎಸೆಯಲು ಹೊರಟಾಗ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ನಿದ್ರಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ಅವನನ್ನು ನಿದ್ದೆಗೊಳಿಸಿದ. ಹೀಗೆ ಬಾಣ ಜೃಂಭಿತನಾಗಿ, ಸ್ಕಂದ ನಿದ್ರಿತನಾಗಿ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಭದ್ರಕಾಳಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನನ್ನು ರಥಸಮೇತವಾಗಿ ನುಂಗಿದಳು. ಬಾಣ ಸ್ಕಂದರನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಪಾರ್ವತಿಯ ಬಳಿಗೆ ತಂದಳು. ಪಾರ್ವತಿ ಸ್ಕಂದನನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. ಬಾಣನನ್ನು ಸ್ವಸ್ಥನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದಳು. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರಥಸಮೇತ ಭದ್ರಕಾಳಿಯ ಮೂಗಿನ ಹೊಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಹೊರಬಂದು ರಣರಂಗಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದ. ಯಾದವರು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಕ್ಕರು. ಶಿವನ ಸೈನಿಕರು ಭಯದಿಂದ ವಿಹ್ವಲರಾದರು. ಅವರ ಗಂಟಲು ಒಣಗಿತು. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಾಣ ಕೋಪದಿಂದ ರಥವೇರಿ ತಿರುಗಿ ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ನಿಂತ. ಸ್ಕಂದನೂ ಬಂದು ನಿಂತ. ಬಾಣನ ಐದು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಬಲರಾಮ ಅರ್ಧಚಂದ್ರ ಬಾಣದಿಂದ ಕತ್ತರಿಸಿದ. ರಥವನ್ನೂ ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಮುರಿದ. ಸಾರಥಿಯನ್ನೂ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಂದ. ಬಾಣನನ್ನೂ ಕೊಲ್ಲಲು ಬಂದಾಗ ಕಾಲಾಗ್ನಿರುದ್ರ ಬಂದು ತಡೆದ. ಬಲರಾಮ ಅವನ ರಥ ಸಾರಥಿ ಕುದುರೆಗಳನ್ನೂ ನೇಗಿಲಿನಿಂದ ಧ್ವಂಸಗೊಳಿಸಿದ. ಆಗ ಕುಪಿತನಾದ ಕಾಲರುದ್ರ ಉಗ್ರವಾದ ಜ್ವರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಆಗ ಎಲ್ಲ ಯಾದವರೂ ಜ್ವರ ಗ್ರಸ್ತರಾದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ವೈಷ್ಣವಜ್ವರವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ಕಳಿಸಿದ. ಅದು ಶೈವ ಜ್ವರದೊಂದಿಗೆ ಘೋರ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿ ಆಕ್ರಮಿಸಿತು. ಶೈವಜ್ವರ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿತು. -

'ಜಗನ್ನಾಥ, ಭಕ್ತರ ಮೇಲೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಲೆಂದೆ ಅವತರಿಸಿದವ ನೀನು. ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ನಾಥ, ಪೂರ್ಣಪುರುಷ. ನಿನಗೆ ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಸಮಾನ. ನನ್ನ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡು.'

ಕೃಷ್ಣ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತಾನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಜ್ವರವನ್ನು ಅಂತರ್ಧಾನಗೊಳಿಸಿದ. ಶೈವಜ್ವರ ರಣರಂಗದಿಂದ ಪಲಾಯನ ಮಾಡಿತು. ಬಾಣ ಪುನಃ ಬಂದು ಸಾವಿರ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಅರ್ಜುನ ಅವುಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬಾಣಗಳಿಂದ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ತಡೆದ. ಬಾಣನ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧವನ್ನೂ ತುಂಡರಿಸಿದ. ಆಗ ಬಾಣ ಪ್ರಪಂಚಲಯಕಾರಿಯಾದ ನೂರು ಸೂರ್ಯರಂತೆ ಜ್ವಲಿಸುವ ಅತಿ ಘೋರವಾದ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸುದರ್ಶನಚಕ್ರದಿಂದ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಇದಿರಿಸಿದ. ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿಜ್ವಾಲೆಯಂತಿದ್ದ ಭೀಕರವಾದ ಅಮೋಘವಾದ ಆ ಪಾಶುಪತಾಸ್ತ್ರ ತಿರುಗಿ ಶಿವನ ಕೈಯನ್ನೆ ಸೇರಿತು. ಬಾಣನ ಮೈಯಿಂದ ನೆತ್ತರ ಕೋಡಿ ಹರಿಯಿತು. ಆತ ಮೂರ್ಛೆಗೊಂಡು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟನಾಗಿ ಬಿದ್ದ. ಆಗ ಶಿವ ಬಂದು ಅವನನ್ನು ಮೋಹದಿಂದ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದ. ಶಿವನ ಕಣ್ಣೀರೆ ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸರೋವರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಬಾಣನಿಗೆ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಎತ್ತಿತಂದು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ. ಬಲಿ ಪಠಿಸಿದ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಸ್ತುತಿಸಿದ. ಹರಿ ಬಾಣನಿಗೆ ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಕರಕಮಲದಿಂದ ಮೈದಡವಿ ಅಜರಾಮರನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ.

ಬಾಣ ಬಲಿಪಠಿಸಿದ ಸ್ತೋತ್ರದಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಿ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ತಂದು ದೇವತೆಗಳ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದ. ಐದು ಲಕ್ಷ ಆನೆಗಳು, ಅವುಗಳಿಗಿಂತ ನಾಲ್ಕು ಪಾಲು ಅಧಿಕವಾದ ಕುದುರೆಗಳು, ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತೆಯರಾದ ಸಾವಿರ ದಾಸಿಯರು ಕರುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸಾವಿರ ಗೋವುಗಳು, ನೂರು ಲಕ್ಷ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮತ್ತು ಮುಂತಾದ ರತ್ನಗಳು, ನೂರು ಲಕ್ಷ ವಜ್ರಗಳು, ಸಾವಿರ ಚಿನ್ನದ ನೀರಿನ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ಬೆಂಕಿಯಂತೆ ಶುದ್ಧವಾದ ತೆಳು ಬಟ್ಟೆಗಳು ಮುಂತಾದುವನ್ನೂ ಬಾಣ ಶಿವನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸಮರ್ಪಿಸಿದ. ತಾಂಬೂಲ ಚೂರ್ಣಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದ ಸಾವಿರ ಪಾತ್ರೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟ. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ತು ತಾನು ಮಾಡಿದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತೊಳೆದುಕೊಂಡ. ಕೃಷ್ಣ ಅವನಿಗೆ ವೇದೋಕ್ತವಾದ ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ನುಡಿದು ವರನೀಡಿ ಶಿವನ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ತೆರಳಿದ. ಬಾಣನ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಮತ್ತು ದೇವಕಿಯ ವಶಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ. ದೊಡ್ಡ ಹಬ್ಬವನ್ನಾಚರಿಸಿದ, ಮಂಗಳಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡಿದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಬಾಣಯುದ್ಧವೆಂಬ ನೂರಿಪ್ಪತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—○—

ಶೃಗಾಲ ವಾಸುದೇವನ ಮೋಕ್ಷ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೧

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಸುಧರ್ಮಸಭೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊಳೆವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನೊಬ್ಬ ಬಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಮಧುರವಾಗಿ ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಳಿದ- 'ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಮಂಡಲೇಶ್ವರನಾದ ಶೃಗಾಲ ವಾಸುದೇವ ನನ್ನ ಮೂಲಕ ನಿನಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದ್ದಾನೆ - 'ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿರುವ ಚತುರ್ಭುಜನಾದ ವಾಸುದೇವ ನಾನೆ, ನಾನೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ, ಪ್ರಪಂಚ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ, ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೂ ಪಾಲಿಸುತ್ತಿರುವವ; ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಭೂಭಾರಹರಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದೇನೆ' ಹೀಗೆ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನೀನು ವಸುದೇವನಿಂದ ವೈಶ್ಯನಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯನೆಂದು ಅಹಂಕಾರಪಡುತ್ತ ಜನರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಕಲಹ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಜನರನ್ನು ಜನರಿಂದಲೆ ನಾಶಪಡಿಸಿರುವಿ. ದುರ್ಬಲರಾದ ರಾಜರನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠರಾಜರೊಡನೆ ಹೋರಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದಿ. ದುರ್ಯೋಧನ ಜರಾಸಂಧ ಮುಂತಾದ ದುರ್ಬಲ ರಾಜರನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠನಾದ ಭೀಮನ ಕೈಯಿಂದ ಕೊಲ್ಲಿಸಿದಿ. ದ್ರೋಣ ಭೀಷ್ಮ ಕರ್ಣ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ಪರಾಕ್ರಮಿಯಾದ ಅರ್ಜುನನ ಮೂಲಕ ವಧಿಸಿದಿ, ಮಹಾಧೂರ್ತ ನೀನು. ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಇಲ್ಲವೆ ಅಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ದುರ್ಬಲ ರಾಜರನ್ನು ಬಲಿಷ್ಠರ ಮೂಲಕ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಕೊಲ್ಲಿಸುವವ ನೀನು. ಸ್ವತಃ ನೀನೆ ಕೊಂದಿರುವ ಶಿಶುಪಾಲ ದಂತವಕ್ರ ಕಂಸ ನರಕ ಕೇಶಿ ಮುರ ಮುಂತಾದವರು ದುರ್ಬಲರೆ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರನ್ನೂ ನೀನು ಕಪಟದಿಂದ ಕೊಂದೆ, ಧರ್ಮಯುದ್ಧದಿಂದಲ್ಲ. ನೀನು ಬಾಲ್ಯದಿಂದಲೂ ಅಧಾರ್ಮಿಕನಾಗಿದ್ದಿ. ಪೂತನೆಯನ್ನು ಕೊಂದು ಸ್ತ್ರೀ ಹತ್ಯಾಪಾಪ ಮಾಡಿದಿ. ಬಟ್ಟೆಗಾಗಿ ಜಗಳವಾಡಿ ಅಗಸನನ್ನು ಕೊಂದಿ.

ಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪು ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷ ಮಧು ಕೈಟಭರನ್ನು ಕೊಂದು ಸೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದವ ನಾನೆನ್ನುವಿ. ನಾನೇ ಬ್ರಹ್ಮ, ನಾನೇ ಶಿವ, ನಾನೇ ಜಗದ್ರಕ್ಷಕನಾದ ದುಷ್ಟನಾಶಕನಾದ ವಿಷ್ಣು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿ. ಎಲ್ಲ ಮನುಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ನನ್ನ ಕಲಾಸಂಭೂತರೆಂದೂ ನಾನು ಸ್ವಯಂನಾರಾಯಣ, ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಾಚೆ ಇರುವವ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ದಯೆಯಿಂದ ಕ್ಷಮಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದುದು ಆಯಿತು. ಈಗ ನೀನು ನನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡು. ನಿನಗೆ ಅಹಂಕಾರ ಅತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೂತರ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥ ಅಹಂಕಾರಿಗಳ ದಮನ ಮಾಡುವುದು, ತಲೆ ಎತ್ತಿ ಉದ್ಧತರಾಗಿರುವವರನ್ನು ಬೀಳಿಸುವುದು ರಾಜರಿಗೆ ಪರಮ ಧರ್ಮ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಳುವ ದೊರೆ ನಾನು. ಆದರಿಂದ ಶಂಖಚಕ್ರ ಗದಾ ಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಸ್ವತಃ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತನಾಗಿ ಬಂದು ಯುದ್ಧ ಮಾಡು. ಇಲ್ಲವೆ, ನನಗೆ ಶರಣಾಗು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ದ್ವಾರಕೆಯನ್ನು ಸುಟ್ಟು ಬೂದಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಿನ್ನನ್ನು ನಿನ್ನ ಮಕ್ಕಳು ಪರಿವಾರದೊಂದಿಗೆ,

ಬಂಧುಗಳೊಂದಿಗೆ, ಸೈನ್ಯದೊಂದಿಗೆ, ಒಂದು ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸುಟ್ಟು ಬಿಡಲು ನಾನು ಸಮರ್ಥನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ವೃದ್ಧ ತಾಪಸನಾದ ಶಂಕರನನ್ನು ಗೆದ್ದೆ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಪದಿಂದ ರೋಗಗ್ರಸ್ತನಾದ ಇಂದ್ರನನ್ನು ಗೆದ್ದೆ ಎಂದು ನೀನೆ ನಿನ್ನನ್ನು ವೀರನೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವೆ. ಹೆಂಡತಿಗೆ ವಶನಾಗಿ ಪಾರಿಜಾತ ಹೂವಿಗಾಗಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಇಂದ್ರನೊಡನೆ ಕಾದಿರುವೆ. ಸ್ತ್ರೀಲಂಪಟನಾಗಿ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ರಾಧೆಗೆ ಅಧೀನನಾಗಿರುವೆ. ಇದೀಗ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಮುಂತಾದ ಹೆಂಡಿರುಗಳಿಗೆ ಸೇವಕನಂತಿರುವೆ.'

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸುಮ್ಮನಾದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೂ ಅವನ ಪರಿವಾರದವರೂ ಕೇಳಿ ಗೊಳ್ಳೆಂದು ನಕ್ಕರು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಚತುರ್ವಿಧವಾದ ಅನ್ನ ಉಣಿಸಿ ಸತ್ಕರಿಸಿರು. ಮಾತಿನಿಂದ ಉಂಟಾದ ನೋವನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮರುದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ರಥವೇರಿ ಪರಿವಾರ ಸಮೇತನಾಗಿ ಹೊರಟು ಶೃಗಾಲವಾಸುದೇವನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿಳಿದ. ಶೃಗಾಲನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃತ್ರಿಮ ಭುಜಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಚತುರ್ಭುಜನಾಗಿ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಿಂತ. ಕೃಷ್ಣ ಲೌಕಿಕ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಮೈತ್ರಿಯನ್ನು ತೋರಿದ. ಆಲಿಂಗಿಸಿ ಸ್ನೇಹಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಮಧುರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ. ರಾಜ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅರಮನೆಗೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿದ. ಕೃಷ್ಣ ಆ ಆಮಂತ್ರಣವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ ಈಗ ಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಭಯ ಭೀತನಾಗಿದ್ದ. ಅವನ ದಂಭಾಚಾರವೂ ಹೊರಟು ಹೋಗಿತ್ತು, ಬೇಡಿಕೊಂಡ -

'ಪ್ರಭು, ಶ್ರೀಹರಿ, ನಾನು ಸುಭದ್ರ, ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಜಯ ವಿಜಯರಂತೆ ದ್ವಾರಪಾಲಕನಾಗಿದ್ದವ. ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯ ಶಾಪದಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ನೀನು ಸರ್ವಜ್ಞ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದಿರುವಿ. ಚಕ್ರದಿಂದ ನನ್ನ ಶಿರಸ್ಸನ್ನು ತರಿದು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗು. ವಿಲಂಬ ಮಾಡಬೇಡ. ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ಶಾಪದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದಿದೆ. ಮುಂದೆ ನಾನು ನಿನ್ನ ಲೋಕವನ್ನೆ ಸೇರುವೆ.'

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆಂದ, 'ಮೊದಲಿಗೆ ನೀನು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಶಸ್ತ್ರಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡು. ಬಳಿಕ ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧಮಾಡುವೆ. ನನಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಗೊತ್ತು. ಸುಖವಾಗಿ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋಗು.' ಶೃಗಾಲ ಕೃಷ್ಣನ ಮೇಲೆ ಹತ್ತು ಬಾಣಗಳನ್ನು ಎಸೆದ. ಅವು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ವೇಗವಾಗಿ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಮೇಲೇರಿ ಕಣ್ಮರೆಯಾದುವು. ಶೃಗಾಲ ಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿ ಜ್ವಾಲೆಯಂತೆ ಜ್ವಲಿಸುವ ಗದೆಯನ್ನು ಬೀಸಿದ. ಅದೂ ಕೃಷ್ಣನ ಮೈಗೆ ತಾಕಿದೊಡನೆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದಿತು. ಹಾಗೇ ಧನುಸ್ಸೂ ಖಡ್ಗವೂ ಎಲ್ಲ ಶಸ್ತ್ರಗಳೂ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮುರಿದು ಬಿದ್ದುವು. ನಿರಾಯುಧನಾದ ರಾಜನನ್ನು ಕರುಣೆಯಿಂದ 'ಹೋಗು, ಮನೆಗೆ, ಇನ್ನಷ್ಟು ಆಯುಧಗಳನ್ನು ಹೊತ್ತು ತಾ' ಎಂದ. ರಾಜನೆಂದ -

'ನಾಥ, ಆಕಾಶದ ಜೊತೆಗೆ ಗುದ್ದಾಟ ಶಕ್ಯವೆ? ತನ್ನೊಡನೆ ತಾನು ಹೋರಾಡುವುದು ಯಾರಿಗಾದರೂ ಶಕ್ಯವೆ? ನಿನ್ನೊಡನೆ ಯುದ್ಧವೆಂದರೆ ಹೀಗೇ. ಲೋಕೋದ್ಧಾರಕನಾದ ನೀನು ನನ್ನನ್ನು ಸಂಸಾರದಿಂದ ಉದ್ಧರಿಸು. ಭಯಂಕರವಾದ

ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ಬತ್ತಿಸು. ವಿಷಕ್ಕಿಂತ ಘೋರವಾದ ವಿಷಯ ಭೋಗವನ್ನು ನೀಗಿಸು. ಮಾಯೆಯ ಬಂಧನವನ್ನು ಬಿಡಿಸು. ಮೋಹಜಾಲವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸು. ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯ ನೀನು. ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಜನಕ ನೀನು. ಶುಭಫಲ ನೀಡುವವ, ಸರ್ವಸಂಪತ್ಪ್ರದ ನೀನು. ಪ್ರಾರಬ್ಧವನ್ನು ಕಳೆವವನೂ ನೀನೆ. ನಾನು ಈನಶ್ವರ ಪಾಂಚಭೌತಿಕ ಶರೀರವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿನ್ನ ವೈಕುಂಠದ ಏಳನೆ ದ್ವಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವೆ.'

ಶೃಗಾಲನ ಕರುಣಾಜನಕವಾದ ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದ ಕೃಷ್ಣ ಕರುಣೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದ. ಆಗ ಸುರಿದ ಕಣ್ಣೀರ ಬಿಂದುಗಳಿಂದ 'ಬಿಂದುಸರ'ವೆಂಬ ದಿವ್ಯವಾದ ಉತ್ತಮ ತೀರ್ಥ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಅದರ ನೀರನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಿದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತಿ ಲಭಿಸುವುದು. ಏಳು ಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕೇಳಿದ:- 'ರಾಜನೆ, ನಿನಗೆ ಇಂಥ ನಿರ್ಮಲ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಬಂದಿತು? ದೂತನ ಮೂಲಕ ನಿಷ್ಠುರವಾದ ಕ್ರೂರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಿ ಕಳಿಸಿದೆ?'

ಶೃಗಾಲನೆಂದ:- 'ನಾಥ, ನಾನು ಅಷ್ಟು ಕ್ರೂರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡು ನೀನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ದರ್ಶನ ಕೊಟ್ಟೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನ ನನಗೆ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ಲಭ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶೃಗಾಲ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಪ್ರಾಕೃತದೇಹವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತ ವಿಮಾನದಿಂದ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಆಗ ಅವನ ತೇಜೋಮಯವಾದ ದಿವ್ಯಶರೀರ ಏಳು ತಾಳಪ್ರಮಾಣದಷ್ಟು ಎತ್ತರವಿತ್ತು. ಆ ಶರೀರದಿಂದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲಗಳಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಹೊರಟುಹೋದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಗೆ ನಮಿಸಿದ. ಹೂವು ಶ್ರೀ ಗಂಧಗಳ ಪರಿಮಳದಿಂದ ತುಂಬಿದ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಅಂತಃಪುರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ದೇವಿಯೊಡನೆ ಆ ರಾತ್ರಿಯನ್ನು ಕಳೆದ. ದೇವಿ ಅವನನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿಕೊಂಡು ಮೈಮರೆತಿದ್ದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಶೃಗಾಲವಾಸುದೇವಮೋಕ್ಷಣವೆಂಬ ನೂರ ಇಪ್ಪತೊಂದನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—o—

ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿ ಹರಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೨

ನಾರದಮುನಿ:- 'ಪೂಜ್ಯನೆ, ಕೃಷ್ಣನ ಮಡದಿಯರೆಲ್ಲರ ವಿವಾಹ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವಿ. ಸ್ಯಮಂತಕ ಮಣಿಯ ಉಪಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಕೇಳಲು ಬಯಸಿದ್ದೇನೆ, ಹೇಳು.'

ಶ್ರೀ ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- 'ಭಾದ್ರಪದ ಶುದ್ಧ ಚತುರ್ಥೀದಿನದಲ್ಲಿ ಚಂದ್ರ ತಾರೆಯನ್ನು ಪರಿಗ್ರಹಿಸಿದ. ಕೃಷ್ಣಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟ. ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಅವಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಆದರೆ ಆಗ ಅವಳು ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಅವಳನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದ. ಅದರಿಂದ ಅವಳು ಕೋಪದಿಂದ ಚಂದ್ರನಿಗೆ ಶಾಪವಿತ್ತಳು -

'ಪಾಪಿಯಾದ ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರೂ ದರ್ಶನ ಮಾಡದಿರಲಿ. ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೂ ಪಾಪಿಗಳಾಗಲಿ.'

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಂದ್ರ ನಾರಾಯಣಸರೋವರದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನ ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಪಾಪದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದಿದ. ತಪಸ್ಸಿನ ಕ್ಲೇಶವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದ ಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡು ಭಗವಾನ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮ ದಯೆಯಿಂದ ನುಡಿದ-

'ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಶಾಪದ ಕಲಂಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾದ್ರಪದ ಮಾಸದ ಶುಕ್ಲಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷಗಳ ಚತುರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನೀನು ಉದಿಸುವಾಗ ಯಾರು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ದರ್ಶನ ಮಾಡುವರೋ ಅವರಿಗೆ ಪಾಪದ ಕಳಂಕ ಅಂಟಿಕೊಳ್ಳುವುದು.' ಅಂದಿನಿಂದ ಭಾದ್ರಪದ ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷದ ಅಥವಾ ಕೃಷ್ಣ ಪಕ್ಷದ ಚತುರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಉದಿಸುವ ಚಂದ್ರನನ್ನು ದರ್ಶನ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ನಿಷೇಧ. ಶ್ರೀ ಹರಿ ತಾನೇ ಅಂದು ಚಂದ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪಾಪಕಳಂಕವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡ. ಬಳಿಕ ಆ ಕಲಂಕದಿಂದ ಮುಕ್ತನೂ ಆದ. ಇದು ಕೇವಲ ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಭಗವಂತ ತೋರಿದ ಒಂದು ಲೀಲೆಯಷ್ಟೆ.

ಸತ್ರಾಜಿತ ಸೂರ್ಯಭಕ್ತ. ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸೂರ್ಯನಿಂದ ಸ್ಯಮಂತಕವೆಂಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಣಿಯನ್ನು ಪಡೆದ. ಆ ಮಣಿ ಪ್ರತಿದಿನ ಇಪ್ಪತ್ತು ಸಾವಿರ ವರಹ ತೂಕದ ಚಿನ್ನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು. ವಿಷ್ಣುವಿನ ವಿಶೇಷ ಸನ್ನಿಧಾನ ಆ ಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿತು. ಸತ್ರಾಜಿತ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನೀಡಿ ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಮಣಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ. ಆದರೆ ಅವನ ತಮ್ಮ ಪ್ರಸೇನ ದುರ್ಬುದ್ಧಿಯವನು, ಅವನಿಗೆ ಮರಣಕಾಲ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವನು ಅಣ್ಣನನ್ನು ತಡೆದು ಮಣಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾಶೀಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೊರಟ. ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಿಂಹ ಅವನನ್ನು ಕೊಂದು ಮಣಿಯನ್ನು ಒಯ್ದಿತು. ಕಲಿಂಗ ರಾಜಕುಮಾರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಪದಿಂದ ಪಶುಯೋನಿಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಕರಡಿಯಾಗಿದ್ದ. ಅವನು

ಈ ಸಿಂಹವನ್ನು ಕೊಂದು ಮಣಿಯನ್ನು ರತ್ನಮಯವಾದ ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೊಯ್ದ. ಇತ್ತ ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಮಣಿಯನ್ನು ಕೃಷ್ಣನೆ ಅಪಹರಿಸಿದವನು, ಹೇಗೆ ಅಪಹರಿಸಿದನೆಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅರಿಯೆವು ಎಂದು ಆಡಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು. ಕೃಷ್ಣ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಈ ಅಪವಾದದ ಕಳಂಕವನ್ನು ಕಳೆಯಲು ಘೋರ ಅರಣ್ಯವನ್ನು ಹೊಕ್ಕು ಕಳ್ಳರ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆದ. ಒಂದು ಕಡೆ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ಪ್ರಸೇನ ಕಂಡುಬಂದ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ ಸಿಂಹ ಸತ್ತು ಬಿದ್ದಿತ್ತು. ಮಣಿ ಪ್ರಸೇನನಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸಿಂಹದಲ್ಲಿಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಕೃಷ್ಣ ಎಲ್ಲ ತಿಳಿದು ಕರಡಿಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ದಾದಿ ಅಳುವ ಮಗುವನ್ನು ಮಡಿಲಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ. ಅವಳು ಮಗುವಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಳು. 'ಮಗು, ಈ ಮಣಿ ನಿನಗೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳು,

ಸಿಂಹಃ ಪ್ರಸೇನಮವಧೀತ್ ಸಿಂಹೋ ಜಾಂಬವತಾ ಹತಃ।
ಸುಕುಮಾರಕ ಮಾರೋದೀಸ್ತವ ಹ್ಯೇಷಃ ಸ್ಯಮಂತಕಃ॥

'ಸಿಂಹವು ಪ್ರಸೇನನನ್ನು ಕೊಂದಿತು. ಸಿಂಹವನ್ನು ಜಾಂಬವಂತ ಕೊಂದ. ಮಗು ಅಳಬೇಡ. ಈ ಸ್ಯಮಂತಕ ಮಣಿ ನಿನ್ನದಾಯಿತು.' ಎಂದಳು.

ದಾದಿಯು ಹೇಳಿದ ಈ ಶ್ಲೋಕವನ್ನು ನೆನೆದು ನೀರು ಕುಡಿದರೆ ದೈವಾತ್ ಕ್ಷೀಣಚಂದ್ರನನ್ನು ಕಂಡ ದೋಷ ಪರಿಹಾರ. ಡಾಂಭಿಕರು ವೇದನಿಂದಕರು ಬುದ್ಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಂಡರೆ ಅಪವಾದದ ಕಳಂಕ ಹೊರಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ದಾದಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೃಷ್ಣ ಮಗುವಿನ ಕೈಯಿಂದ ಮಣಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡ. ದಾದಿ ಇದನ್ನು ಜಾಂಬವಂತನ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದಳು. ಜಾಂಬವಂತ ಬಂದು ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ನಮಿಸಿ ಕನ್ಯೆ ಜಾಂಬವತಿಯನ್ನಿತ್ತು ಬಳುವಳಿಯಾಗಿ ಮಣಿಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟ. ಕೃಷ್ಣ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದು ಯಾದವರಿಗೆ ಮಣಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ. ಆಗ ಶುದ್ಧನಿಷ್ಕಳಂಕನೆನಿಸಿದ.

ನಾರದ, ಇದು ಉತ್ತಮವಾದ ಸ್ಯಮಂತಕೋಪಾಖ್ಯಾನ. ಇದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರೆ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದರೆ ಅಪವಾದದ ಕಳಂಕ ದೂರವಾಗುವುದು. ಇದನ್ನು ನಾನು ಧರ್ಮನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದಂತೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭ ಈ ಉಪಾಖ್ಯಾನ. ಇನ್ನೇನು ಕೇಳ ಬಯಸುವಿ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸ್ಯಮಂತಕಮಣಿಹರಣವೆಂಬ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತೆರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—○—

ಗಣೇಶಪೂಜೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೩

ನಾರದ:- ಯೋಗೀಶ್ವರರ ಗುರುಗಳಿಗೂ ಗುರುವೆನಿಸಿರುವ ಪೂಜ್ಯನೆ, ನಾನು ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಗಣೇಶ ಪೂಜೆಯ ಆಖ್ಯಾನವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಂಕ್ಷೇಪದಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳುವ ಬಯಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ದೇವತೆಗಳು ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದ ನೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿ ಮುಗಿದು ರಾಧಾಮಾಧವರು ಪುನಃ ಜೊತೆ ಸೇರಿದರು. ರಾಧೆ ಆಗ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಮೊದಲ ಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದಳು? ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಶಿವ ಮುಂತಾದ ದೇವೋತ್ತಮರಿರುವಾಗ, ನಾಗರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ಶೇಷನಿರುವಾಗ, ರಾಜರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ರಾಜರುಗಳು, ಅಸುರರಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠರಾದ ಅಸುರರು, ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಗಂಧರ್ವರು ರಾಕ್ಷಸರೆಲ್ಲ ಇರುವಾಗ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಗಣೇಶನಿಗೆ ಅಗ್ರಪೂಜೆ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದಳು? ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ನನಗೆ ಹೇಳು.

ನಾರಾಯಣ:-

ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೇ ಪೃಥಿವೀ ಧನ್ಯಾ ಮಾನ್ಯಾ ಪುಣ್ಯವತೀ ಸತೀ।
ತತ್ರ ಭಾರತವರ್ಷಂ ಚ ಕರ್ಮಣಾಂ ಫಲದಂ ಶುಭಂ॥

ಮೂಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕವೆ ಧನ್ಯ, ಮಾನನೀಯ, ಪುಣ್ಯಕರ, ನಿರ್ಮಲ, ಆಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರತವರ್ಷ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಅದು ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಶುಭ ಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಧನ್ಯಂ ಯಶಸ್ಯಂ ಪೂಜ್ಯಂ ಚ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೇ ಚ ಭಾರತೇ।
ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮಂ ಮಹಾಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂ ಮೋಕ್ಷಪ್ರದಂ ಶುಭಂ॥

ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೂ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಪೂಜ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಅದು ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರ, ಯಶಸ್ಕರ, ಮೋಕ್ಷದಾಯಕ.

ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಸನತ್ಕುಮಾರ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಹೊಂದಿದ. ಸ್ವಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಇಲ್ಲಿಯೆ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಸಿದ್ಧಿಪಡೆದ. ಯೋಗಿಶ್ವರರೂ ಮುನೀಶ್ವರರೂ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರರೂ ಆದ ಕಪಿಲಾದಿಗಳೂ ಇಲ್ಲಿಯೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದರು. ದೇವೇಂದ್ರನೂ ನೂರು ಯಾಗಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೆ ನಡೆಸಿದ. ಅದರಿಂದ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮವೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭ. ಅಲ್ಲಿಯೆ ಗಣೇಶನ ನಿತ್ಯ ಸನ್ನಿಧಾನವಿದೆ. ವೈಶಾಖ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯಂದು ದೇವತೆಗಳು ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನ ನಿರ್ಮಿತವಾದ ಮಂಗಲಕರವಾದ ಗಣೇಶನ ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಪೂಜಿಸುವರು. ನಾಗರು ಮಾನವರು ದೈತ್ಯರು ಗಂಧರ್ವರು ರಾಕ್ಷಸರು ಸಿದ್ಧರು ಮುನಿಗಳು ಮತ್ತು ಸನಕಾದಿ ಯೋಗಿಗಳೂ ಪೂಜಿಸುವರು.

ಅಂದು ವೈಶಾಖ ಹುಣ್ಣಿಮೆ. ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ನಾಗರೊಡನೆ ಶೇಷ ಬಂದ. ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಬಂದರು. ಮನುಗಳು, ಮುನಿಗಳು ರಾಜರು ಬಂದರು. ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆಗೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಬಂದರು. ಭಗವಾನ್ ಕೃಷ್ಣನೂ ದ್ವಾರಕಾವಾಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಬಂದ. ಗೋಕುಲವಾಸಿಗಳೊಂದಿಗೆ ನಂದನೂ ಬಂದ. ಕೋಟಿ ಮದ್ದಾನೆಗಳ ಬಲ ಉಳ್ಳ ನೂರು ಕೋಟಿ ಗೋಲೋಕವಾಸಿ ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿಯಾದ ರಾಧೆಯೂ ಬಂದಳು. ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದ ಅವಧಿಯಾದ ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಾಗ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿ ಶುದ್ಧವಾದ ಎರಡು ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನುಟ್ಟು ನಿರಾಹಾರಳಾಗಿ ಮಣಿ ಮಂಟಪವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದಳು. ಲೋಕಪಾವನೆಯಾದರೂ ಕಾಲು ತೊಳೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಳು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಪ್ರಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಬಯಸಿ ಸಂಕಲ್ಪಮಾಡಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಗಂಗೋದಕದಿಂದ ಸ್ನಾನ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಬಿಳಿ ಹೂಗಳನ್ನೇರಿಸಿ ಸಾಮ ವೇದೋಕ್ತ ಕ್ರಮದಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದಳು. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಿಗೂ ಅಷ್ಟವಸುಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಲೋಕಗಳಿಗೂ ಜನನಿ ಅವಳು, ಜ್ಞಾನಿಗಳೆಲ್ಲರಿಗೂ ಜನನಿ, ಬುದ್ಧಿರೂಪಳು ಭಗವತಿ ರಾಧೆ ಆದರೂ ತನ್ನ ಮಗನಾದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದಳು.

ಗಿಡ್ಡವಾದ ಸ್ಥೂಲಕಾಯ, ದೊಡ್ಡ ಹೊಟ್ಟೆ, ಆನೆಯ ಮುಖ, ಏಕದಂತ, ಅಗ್ನಿ ವರ್ಣದವ, ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸಿದ್ಧರಿಗೂ ಯೋಗಿಗಳಿಗೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಗುರುಗಳಿಗೆ ಗುರು. ಮುನೀಶ್ವರರೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಶೇಷ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಇವನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸನಾತನ ಭಗವತ್ ಸ್ವರೂಪ, ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ, ಪರಮ ಮಂಗಳರೂಪ, ಮಂಗಲಗಳಿಗಾಶ್ರಯ, ಸರ್ವವಿಘ್ನನಿವಾರಕ, ಶಾಂತ, ಸರ್ವಸಂಪತ್‌ಪ್ರದಾಯಕ, ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟಿಸುವ ಅಂಬಿಗ, ಶರಣಾಗತರಾದ ದೀನದಲಿತರನ್ನು ಸದಾ ಕಾಪಾಡುವವನು, ಭಕ್ತವತ್ಸಲ, ಭಕ್ತರೊಡೆಯ - ಇಂಥ ಗಣೇಶನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದಳು.

ಸರ್ವಾಂಗ ಶೋಧನವೆಂಬ ನ್ಯಾಸವನ್ನೂ ಮಾಡಿ ರಾಧೆ ಹೂವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ಪುನಃ ಅದೇ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿ ಲಂಬೋದರನ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ ಹೂವನ್ನಿಟ್ಟಳು. ಏಳು ತೀರ್ಥಗಳ ತಂಪಾದ ಪರಿಮಳ ಯುಕ್ತವಾದ ಜಲದಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮ್ಯಾದಿಪೂಜಿತವಾದ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ ಪಾದ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ದೂರ್ವೆ ಅಕ್ಷತೆ ಬಿಳಿ ಹೂಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ಚಂದನ ಜಲದಿಂದ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಅರ್ಘ್ಯವನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ಸುಂದರವಾದ ಪಾರಿಜಾತದ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊರಳಿಗೆ ತೊಡಿಸಿದಳು. ಕಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮ ಯುಕ್ತವಾದ ಪರಿಮಳದ ಗಂಧವನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ಪರಿಮಳದ ಬಿಳಿ ಹೂಗಳನ್ನು ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿಟ್ಟಳು. ಸುಗಂಧ ಯುಕ್ತ ಧೂಪವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು. ಕತ್ತಲೆ ಕಳೆವ ತುಪ್ಪದ ದೀಪ ತೋರಿದಳು. ಚೋಷ್ಯ ಚರ್ವ್ಯ ಲೇಹ್ಯ ಪೇಯವೆಂದು ನಾಲ್ಕು ಬಗೆಯಾದ ಅಮೃತದಂತೆ ಸ್ವಾದುವಾದ ಮನೋಹರವಾದ ವಿವಿಧ ನೈವೇದ್ಯವನ್ನಿಟ್ಟಳು. ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ಮಧುರವಾದ ಪಕ್ವಫಲಗಳನ್ನೂ ಗ್ರಾಮ್ಯ ವನ್ಯ ಗಡ್ಡೆ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನೂ ಮಧುರವಾದ ರಸಭರಿತ

ಎಳ್ಳುಂಡೆಗಳನ್ನೂ ಯವ, ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟುಗಳಿಂದ ಮಾಡಿದ ತುಪ್ಪ ಸಕ್ಕರೆ ಬೆರೆಸಿದ ಅಪ್ಪ ಲಡ್ಡುಗಳನ್ನೂ ಹಾಲು ತುಪ್ಪ ಜೇನುತುಪ್ಪ ಬೆಲ್ಲ ಮೊಸರು ಪಾಯಸ ಕಡುಬು ಹೋಳಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಬಾಳೆಹಣ್ಣುಗಳ ರಾಶಿಯನ್ನೂ ರುಚಿಯಾದ ಮೇಲೋಗರಗಳಿಂದ ಯುಕ್ತವಾದ ಶಾಲ್ಯಾನ್ನಗಳನ್ನೂ ಅರ್ಪಿಸಿದಳು. ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಮಯ ಸಿಂಹಾಸನವನ್ನು ನೀಡಿದಳು. ವಹ್ನಿಶುದ್ಧವಾದ ಅಮೂಲ್ಯ ಜೋಡಿವಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಳು. ಕರ್ಪೂರಾದಿ ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ಉತ್ತಮ ತಾಂಬೂಲವಿತ್ತಳು. ಎಳು ತೀರ್ಥಗಳಿಂದ ತಂದ ಪರಿಮಳಯುಕ್ತವಾದ ಪವಿತ್ರ ಜಲವನ್ನು ಕುಡಿಯಲು ಕೊಟ್ಟಳು. ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ದುರ್ಲಭವಾದ ಬಿಳಿ ಚಾಮರ ನೀಡಿದಳು. ಹೂಗಂಧಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ತೆಳುವಾದ ಬಿಳಿ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕೃತವಾದ ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನಿತ್ತಳು. ಕರುಸಮೇತ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ನೀಡಿದಳು. ದಿವ್ಯವಾದ ಬೀಜಾಕ್ಷರ ಯುಕ್ತವಾದ ಈ ಮಂತ್ರದಿಂದ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿದಳು -

'ಓಂ ಗಂ ಗೌಂ ಗಣಪತಯೇ ವಿಘ್ನವಿನಾಶಿನೇ ಸ್ವಾಹಾ'

ಈ ಷೋಡಶಾಕ್ಷರ ಗಣಪತಿಮಂತ್ರದಿಂದ ಷೋಡಶೋಪಚಾರ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸಾವಿರ ಬಾರಿ ಜಪಿಸಿದಳು. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆಬಾಗಿ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ಪುಲಕಿತಳಾಗಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದಳು -

'ಪರಂಜ್ಯೋತಿ, ಪರಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಮೇಶ್ವರ, ವಿಘ್ನನಿವಾರಕ, ಸುಂದರ, ದೇವಾಸುರ ಸಿದ್ಧರಿಂದ ಹೊಗಳಲ್ಪಡುವವ, ದೇವತೆಗಳೆಂಬ ಕಮಲಗಳನ್ನು ಅರಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯನಂತಿರುವವ, ಮಂಗಲಗಳಿಗೆ ಮನೆ ಎನಿಸಿರುವವ. ಇಂಥ ಪರಾತ್ಪರನಾದ ಗಣೇಶನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುತ್ತೇನೆ.'

ಈ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಹಾಪುಣ್ಯಕರ. ವಿಘ್ನ ಶೋಕಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ಪಠಿಸಿದರೆ ಸಕಲ ವಿಘ್ನಗಳಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಉಂಟಾಗುವುದು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ
ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—○—

ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಶೇಷರು ಮಾಡಿದ ರಾಧಾಸ್ತೋತ್ರ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೪

ಶ್ರೀನಾರಾಯಣ ಮುನಿ ನುಡಿದ:- ರಾಧೆ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡಿ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಗಳನ್ನು ಸರ್ವಾಂಗಗಳಿಗೆ ತೊಡಿಸಿದಳು. ಗಣೇಶ ಲೋಕಮಾತೆಗೆ ಮಧುರವಾಗಿ ನುಡಿದ -

'ಜಗನ್ಮಾತೆ, ನೀನು ಮಾಡುವ ಪೂಜೆ ಲೋಕದ ಜನರಿಗೆ ಧರ್ಮಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇದೆ. ನೀನು ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪಳು. ಕೃಷ್ಣನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿರುವವಳು. ಯಾರ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಶೇಷ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಸನಕಾದಿ ಮುನಿಗಳೂ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಾದ ಭಕ್ತರೂ ಕಪಿಲಾದಿ ಸಿದ್ಧರೂ ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿರುವರೊ ಆ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿ ಪ್ರೇಯಸಿ ನೀನು. ಅವನ ಶರೀರದ ಎಡಭಾಗದಿಂದ ರಾಧೆ, ಬಲಭಾಗದಿಂದ ಮಾಧವ ಉದ್ಭವಿಸಿರುವರು. ಜಗನ್ಮಾತೆಯಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನ ಶರೀರದ ಎಡಭಾಗದಿಂದ ಬಂದವಳು. ಸರ್ವಾಶ್ರಯನಾದ ವಸುವಿಗೆ ನೀನು ಜನನಿ. ವೇದಗಳಿಗೂ ಎಲ್ಲ ಜಗತ್ತಿಗೂ ನೀನೆ ಜನನಿ. ನೀನೆ ಮೂಲಪ್ರಕೃತಿ. ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಕೃತ ಪದಾರ್ಥಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯವಸ್ತುಗಳೂ ನಿನ್ನ ವಿಭೂತಿಸ್ವರೂಪಗಳು. ನೀನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಕಾರಣರೂಪಳು; ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಳಯವೆಂದರೆ ನಿನಗೂ ಹರಿಗೂ ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚುವ ಕಾಲ.

ಮೊದಲಿಗೆ ರಾಧೆಯ ನಾಮವನ್ನು ಬಳಿಕ ಕೃಷ್ಣನಾಮವನ್ನೂ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಜ್ಞಾನಿಯೆ ಯೋಗಿ, ಅವನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ಗೋಲೋಕವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾಪಾಪಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾಪಾತಕಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲಲೋಕಗಳಿಗೂ ನೀನು ತಾಯಿ. ಹರಿ ತಂದೆ. ತಂದೆಗಿಂತಲೂ ತಾಯಿ ಹೆಚ್ಚು ಪೂಜ್ಯಳು, ವಂದ್ಯಳು. ನಿನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸುತ್ತ ಬೇರೆ ದೇವತೆಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಸರ್ವಕಾರಣನಾದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನಾಗಲಿ ಯಾರು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಜಿಸುವನೋ ಅವನು ಮಹಾ ಮೂಢ. ಅವನ ಕುಲ ನಾಶಹೊಂದುವುದು. ಇಹದಲ್ಲಿ ಅವನಿಗೆ ದುಃಖ ಶೋಕಗಳು ತಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಪರದಲ್ಲಿಯೂ ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ನರಕಯಾತನೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಗುರು ಎಂದರೆ ಜ್ಞಾನ ನೀಡುವವ. ಮಂತ್ರತಂತ್ರಜ್ಞಾನವೆ ಜ್ಞಾನ. ಯಾವುದರಿಂದ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭಕ್ತಿ ಉಂಟಾಗುವುದೊ, ಅದೇ ಮಂತ್ರ. ಅದೇ ತಂತ್ರ. ಅನ್ಯ ದೇವತೆಗಳ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜನ್ಮಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಭಜಿಸಿದವರು ದುರ್ಲಭವಾದ ದುರ್ಗಾಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ ಭಕ್ತರಾಗುವರು. ಬಳಿಕ ಜಗತ್ಕಾರಣನಾದ ಶಿವನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಭಜಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ದುರ್ಲಭವಾದ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಪಡೆದ ಪುಣ್ಯವಂತ ಅರೆಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಹದಿನಾರನೆ ಒಂದಂಶವನ್ನು ಪಡೆದು

ದೇವತ್ವವನ್ನೆಂದೂ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರ. ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರ ಸ್ತೋತ್ರ ಕವಚಗಳನ್ನು ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಿಂದ ಉಪದೇಶ ಪಡೆದರೆ ಕರ್ಮದ ಮೂಲವೆ ನಾಶ ಹೊಂದುವುದು. ತನ್ನ ಕುಲದ ಸಾವಿರ ಪೂರ್ವಕರು ತನ್ನೊಂದಿಗೇ ಉದ್ಧಾರ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಗುರುವನ್ನು ವಸ್ತ್ರಾಭರಣ ಚಂದನಗಳಿಂದ ವಿಧಿವತ್ತಾಗಿ ಪೂಜಿಸಿ ಈ ಮಂತ್ರಕವಚವನ್ನು ಧರಿಸಿದರೆ ಅವನು ವಿಷ್ಣುತುಲ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಾತೆ, ನನಗೆ ನೀನು ನೀಡಿದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ಕೊಡು. ಆಗ ಅವು ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುವು. ನಾನೂ ಉಣ್ಣುತ್ತೇನೆ.

ದೇವೇ ದೇಯಾನಿ ದಾನಾನಿ ದೇವೇ ದೇಯಾ ಚ ದಕ್ಷಿಣಾ ।
ತತ್ ಸರ್ವಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ದದ್ಯಾತ್ ತದಾನಂತ್ಯಾಯ ಕಲ್ಪತೇ ॥

ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ನೀಡುವ ದಾನ ದಕ್ಷಿಣೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಗೆ ನೀಡಿದರೆ ಅದು ಅನಂತ ಫಲ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಮುಖವೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಮುಖ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭುಂಜಿಸಿದ್ದೆಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳಿಗೇ ತಲುಪುತ್ತದೆ.'

ಗಣೇಶನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಧೆ ಗಣೇಶನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದ ಎಲ್ಲ ವಸ್ತುಗಳನ್ನೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಉಣಿಸಿದಳು. ತತ್‌ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶ ತೃಪ್ತನಾದ. ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಶೇಷರು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪೂಜಿಸಲು ಆಲದ ಮರದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಶಿವನ ಚಾರನೊಬ್ಬ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಹೇಳತೊಡಗಿದ. ಅವನು ಭಯಭೀತನಾಗಿದ್ದ, ಗಂಟಲು ಒಣಗಿತ್ತು.

'ಪ್ರಭು, ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಗಳಾದ ರಾಧೆ ಸ್ವಸ್ತಿವಾಚನ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಗಣೇಶನಿಗೆ ಮೊದಲ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಕೋಟಿ ಬಲಿಷ್ಠರಾದ ಗೋಪಿಯರ ಬಲವಿದೆ. ಅವರು ತಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಅನಂತ ಫಲ, ನಡುವೆ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಮಧ್ಯಮ ಫಲ, ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೂಜಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಪ ಫಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ, ದೇವತೆಗಳು ಮುನಿಗಳು ದೇವತಾಸ್ತ್ರೀಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಇರುತ್ತಿರುವಾಗಲೆ, ಗೋಪಿಯರಿಂದೊಡಗೂಡಿ ಗೋಪಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿದಳು.'

ದೂತನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ನಕ್ಕು ಬಿಟ್ಟರು. ಮುನಿಗಳೂ ರಾಜರು ಎಲ್ಲ ದೇವತಾಸ್ತ್ರೀಯರೂ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮುಂತಾದ ಮಹಿಷಿಯರೂ ಸರಸ್ವತಿ ಸಾವಿತ್ರಿ ಪಾರ್ವತಿ ರೋಹಿಣಿ ಸಂಜ್ಞಾ ಸ್ವಾಹಾ ಮುಂತಾದವರೂ ಮುನಿಪತ್ನಿಯರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಗಣೇಶನ ಪೂಜೆಗೆ ಹೊರಟರು. ಎಲ್ಲರೂ ಬಗೆಬಗೆಯ ವಸ್ತುಗಳಿಂದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿದರು. ಲಡ್ಡು ಹೋಳಿಗೆ ಮಧುರವಾದ ಫಲಗಳು, ಹಾಲು ಜೇನು ಮೊಸರು ತುಪ್ಪ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಿಸಿದರು. ಪೂಜೆ ಮುಗಿಸಿ ಸುಖಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರು.

ಪಾರ್ವತಿ ರಾಧೆಯ ಬಳಿಗೆ ಬಂದಳು. ರಾಧೆ ಬೇಗನೆ ಎದ್ದು ಆದರದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿಸಿದಳು. ಇಬ್ಬರೂ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡು ಮುದ್ದಿಸಿದರು.

ಪಾರ್ವತಿ:- ರಾಧೆ, ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೇನು ಕೇಳಲಿ? ಮಂಗಲಗಳಿಗೆ ಆಶ್ರಯಳು ನೀನು. ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಯಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ವಿರಹ ಜ್ವಾಲೆ ಆರಿತು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣಗಳು ಸದಾ ನಿನ್ನಲ್ಲಿಯೆ ಇರುತ್ತವೆ. ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಣಗಳು ನನ್ನಲ್ಲಿ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ಶಕ್ತಿ ಪುರುಷರಲ್ಲಿಯೂ ಭೇದವಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ಯಾರು ನಿನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದರೂ, ಹಾಗೇ ನಿನ್ನ ಭಕ್ತರು ಯಾರು ನನ್ನನ್ನು ನಿಂದಿಸಿದರೂ ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರರಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಕುಂಭೀಪಾಕ ನರಕ ಲಭಿಸುವುದು.

ರಾಧಾ ಮಾಧವರೊಳಗೆ ಭೇದವೆಣಿಸಿದರೂ ಅವರಿಗೆ ಕುಲನಾಶ ಉಂಟಾಗುವುದು. ಚಿರಕಾಲ ನರಕವಾಸ, ಬಳಿಕ ಹಂದಿಯ ಜನ್ಮ. ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಿರುಗಿ ಅಷ್ಟು ಕಾಲ ಮಲಕ್ರಿಮಿಯ ಜನ್ಮವೆತ್ತ ಬೇಕಾಗುವುದು.

ರಾಧೆ, ನನ್ನ ಪುತ್ರನಾದ ಗಣೇಶನನ್ನು ನೀನೆ ಮೊದಲಿಗೆ ಪೂಜಿಸಿದವಳು, ನಾನಲ್ಲ. ಅವನು ನಿನಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ನನಗೂ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪೂಜ್ಯನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೇವಿ, ಹಾಲಿಗೂ ಬಿಳುಪಿಗೂ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ರಾಧೆಗೂ ಮಾಧವನಿಗೂ ಯಾವಜ್ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತವೂ ವಿಯೋಗವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೆ ಮಹಾತೀರ್ಥ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವೆನಿಸಿದ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ಗೋವಿಂದನ ಸಮಾಗಮ ಹೊಂದುತ್ತಿರುವಿ. ರಾಸೇಶ್ವರಿಯಾದ ನೀನು ರಸಿಕಳು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಸಿಕಾಗ್ರೇಸರ. ರಸಿಕಳು ರಸಿಕನನ್ನು ಸೇರುವುದೇ ಚಂದ. ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪ ಪಡೆದು ನೂರುವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ಈಗ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಸೇರು. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗಲೆ ನೀನು ನಿನ್ನನ್ನು ಸಿಂಗರಿಸಿಕೊಳ್ಳು. ಪ್ರೇಯಸಿಯರಿಗೆ ತಾವು ಬಯಸಿದ ಪುರುಷರನ್ನು ಸೇರುವುದು ಬಹಳ ದುರ್ಲಭವಾದ ಹಬ್ಬ.'

ಪಾರ್ವತಿಯ ಮಾತಿನಂತೆ ರಾಧೆಗೆ ಸಖಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಶೃಂಗಾರ ಮಾಡಿದರು. ರತ್ನ ಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದರು. ರತ್ನಮಾಲೆ ರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನು ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದಳು. ಪದ್ಮಮುಖಿ ಬಲಕೈಗೆ ಲೀಲಾಪದ್ಮ ಕೊಟ್ಟಳು; ಪಾದಪದ್ಮಗಳಿಗೆ ಅಲಕ್ತಕರಸ ಲೇಪಿಸಿದಳು. ಸುಂದರಿ ಎಂಬ ಗೋಪಿ ಚಂದನಯುಕ್ತವಾದ ಸುಂದರವಾದ ಸಿಂದೂರವನ್ನು ಬೈತಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿಟ್ಟಳು. ಮಾಲತಿ ತಲೆಗೂದಲನ್ನು ಹೆಣೆದು ಮಾಲತೀ ಮಾಲೆಯನ್ನು ಮುಡಿಸಿದಳು. ಚಂದನೆ ಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮಯುಕ್ತವಾದ ಚಂದನವನ್ನು ಸ್ತನಗಳಿಗೆ ಬಳಿದಳು. ಮಾಲಾವತಿ ಅರಳಿದ ನವಮಲ್ಲಿಗೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಘಮಘಮಿಸುವ ಸಂಪಿಗೆ ಮಾಲೆಯನ್ನು ತೊಡಿಸಿದಳು. ರಸಿಕೆ ಎಂಬ ಗೋಪಿ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ರಾಧೆಯನ್ನು ಮಹಾರಸಿಕಳನ್ನಾಗಿ ಸಿಂಗರಿಸಿದಳು. ಲಲಿತೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಡಿಗೆ ಹಚ್ಚಿ ಲಲಿತವಾದ ಸೀರೆ ಉಡಿಸಿದಳು. ಪಾರಿಜಾತೆಯು ಇಂದ್ರನು ಕೊಟ್ಟ ಸುವಾಸನೆ ಬೀರುವ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟಳು. ಸುಶೀಲೆ ಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿ ರಾಧೆ ಯಥೋಚಿತವಾಗಿ ಹೇಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಶೀಲವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದಳು. ಕಲಾವತಿ ರಾಧೆಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಿರಹಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮರೆತಿರಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಹದಿನಾರು ಕಲೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದಳು. ಸುಧಾಮುಖಿ ಸುಧೆಯಂತೆ ಮಧುರವಾದ ಶೃಂಗಾರದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೇಗೆ

ಆಡಬೇಕೆಂದು ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಳು. ಕಮಲೆ ಕಮಲದಳಗಳಿಂದ, ಸಂಪಿಗೆದಳಗಳಿಂದ ಕೋಮಲವಾದ ಹಾಸಿಗೆ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದಳು. ಚಂಪಾವತಿ ಕೃಷ್ಣನಿಗಾಗಿ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವನ್ನು ದೇವಿಯ ಕೈಯಲ್ಲಿಟ್ಟಳು. ಕದಂಬಮಾಲೆ ಕದಂಬ ಹೂವಿನ ಗೊಂಚಲನ್ನು ಕೈಗಿಟ್ಟಳು. ಕೃಷ್ಣಪ್ರಿಯೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗಾಗಿ ಕರ್ಪೂರಾದಿಗಳಿಂದ ಗಮಗಮಿಸುವ ತಾಂಬೂಲವನ್ನೂ ಸುವಾಸನೆಯ ನೀರನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಳು. ಇತ್ತ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದ ನೆಲ ಜಲ ಎಲ್ಲವೂ ಗೋರೋಚನದ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆಯ ತೊಡಗಿತು. ಎಲ್ಲರೂ ಅಚ್ಚರಿಗೊಂಡು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೇಳಿದರು.

ಸರ್ವಜ್ಞನಾದ ಭಗವಂತ ನುಡಿದ:- 'ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದ ರಾಧೆ ಕಾಂತಿಹೀನಳಾಗಿ ನನ್ನ ವಿರಹತಾಪದಿಂದ ಬೆಂದು ಎಲ್ಲ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮರೆತಿದ್ದಳು. ನೂರು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಈಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಈ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಬೆಳಗುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಅವಳ ಕಾಂತಿ ಪರಮಾಹ್ಲಾದಕರ. ಕೋಟಿ ಚಂದ್ರರಂತೆ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ನೋಡಲು ಕಣ್ಣಿಗೂ ತಂಪು.'

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮುನಿಗಳು ಮನುಗಳು ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳು ದೇವಿಯರು ಎಲ್ಲರೂ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿದರು. ರಾಧೆಯ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ತಲೆ ಬಾಗಿದರು.

ಬಿಳಿ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವಿನಂಥ ಎಣೆಯಿಲ್ಲದ ಕಾಂತಿಯವಳು, ಊರ್ಧ್ವರೇತಸ್ಕರಾದ ಮುನಿಗಳ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಮೋಹಗೊಳಿಸುವ ಚೆಲುವೆ. ಸೊಂಪಾದ ತಲೆಗೂದಲಿನ ಸುಂದರಿ. ಕೋಟಿಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿಯನ್ನು ನಾಚಿಸುವ ಮೊಗದವಳು. ಕಾಡಿಗೆಯಿಂದ ಹೊಳೆವ ಶರತ್ಕಾಲದ ಕಮಲದಂಥ ಕಣ್ಣಿನವಳು. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ವರೂಪಳು. ಪರಮಾತ್ಮನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿ. ಗುಣಾತೀತಳು. ಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಲೆಂದೆ ಅವತರಿಸುವವಳು. ಪತಿತಪಾವನಳು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಜನನಿ. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಪ್ರಿಯೆ. ಲೋಕಮಾತೆ, ರಾಸೇಶ್ವರಿ, ಮಹಾರಸಿಕಳು, ಅಗ್ನಿಶುದ್ಧವಾದ ಸೀರೆ ಉಟ್ಟವಳು, ಬಿಳಿಚಾಮರ ಹಿಡಿದು ಏಳುಮಂದಿ ಗೋಪಿಯರು ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಲ್ಕು ಮಂದಿ ಪ್ರೀತಿಯ ಸಖಿಯರು ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತಳಾಗಿದ್ದಾಳೆ. ಸುಂದರವಾದ ಕುಂಡಲಗಳಿಂದ ಕಪೋಲಗಳು ಶೋಭಿಸುತ್ತಿವೆ. ಗರುಡನ ಕೊಕ್ಕನ್ನು ನಾಚಿಸುವ ಮೂಗಿಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮುತ್ತಿನ ಮೂಗುತಿ. ಮೈ ಎಲ್ಲ ಕುಂಕುಮ ಅಲಕ್ತಕ ಕಸ್ತೂರಿ ಚಂದನಗಳ ಲೇಪ. ಗಜಗಮನೆಯಾದ ಕೋಮಲಾಂಗಿ ಮನ್ಮಥನ ಅಸ್ತ್ರದ ವಿಜಯಸ್ವರೂಪಳು. ಕ್ರೀಡಾಕಮಲ ಪಾರಿಜಾತ ಪುಷ್ಪ ರತ್ನದರ್ಪಣಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ವಿಚಿತ್ರ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಳೆ. ಹೃದಯಕಮಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಕಾಯ ವಾಕ್ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಸ್ವಪ್ನ ಜಾಗರಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರೇಮಸೌಭಾಗ್ಯವನ್ನೆ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ಶುದ್ಧಭಕ್ತಿಯ ಪತಿವ್ರತೆ. ಧನ್ಯೆ, ಮಾನ್ಯೆ, ಸದಾ ಕೃಷ್ಣನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮನೆ ಮಾಡಿದವಳು. ಪ್ರಿಯ ಸಖಿಯರಲ್ಲಿಯೂ

ಪ್ರಿಯ ಭಕ್ತರಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಿಯನುಡಿಗಳನ್ನು ಆಡುವವಳು. ಕೃಷ್ಣನ ಶರೀರದ ಎಡಭಾಗದಿಂದ ಬಂದವಳು. ಗೋಲೋಕವಾಸಿನಿ. ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಗಳಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದವಳು. ಗೋಪಿಯರ ಒಡತಿ. ಸಿದ್ಧಿದಾಯಕಳು ಸಿದ್ಧಿರೂಪಳು, ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದವಳು. ಸದ್ಭಕ್ತರು ಅವಳನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತಾರೆ, ಧ್ಯಾನಿಸುತ್ತಾರೆ, ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿಮಾಡಿ ಇಹದಲ್ಲಿ ಜೀವನ್ಮುಕ್ತರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಪರದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾರ್ಷದರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಬ್ರಹ್ಮ ಜಗತ್ತಿನ ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತ. ಅವನಿಗೂ ಜನನಿಯಾದ ರಾಧೆಯನ್ನು ಮೊತ್ತ ಮೊದಲು ಅವನೆ ಹೀಗೆ ಸ್ತುತಿಸಿದ-

ಅರವತ್ತು ಸಾವಿರ ದಿವ್ಯ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ನಾನು ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆ. ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲದ ಸವಿಯಾದ ಮಕರಂದವನ್ನು ದುಂಬಿಯಂತೆ ಉಣಬಯಸಿದೆ. ಆದರೂ ಆ ಇಚ್ಛೆ ಪೂರೈಸಲಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲ ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣಲು ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅಶರೀರವಾಣಿ ನುಡಿಯಿತು - 'ವಾರಾಹಕಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಭಾರತವರ್ಷದ ಪುಣ್ಯಕರ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನ ಪಾದಕಮಲದರ್ಶನವಾದ ಬಳಿಕ ರಾಧಾಮಾಧವರ ದಾಸ್ಯ ನಿನಗೆ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಹೊರಟುಹೋಗು' ಎಂದು. ಆಗ ನಾನು ಹೊರಟುಹೋದೆ. ಈಗ ನನ್ನ ಬಯಕೆ ಈಡೇರಿತು. ತಪಸ್ಸು ಫಲಿಸಿತು.

ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ ಸ್ತುತಿಸಿದ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಒಬ್ಬಳು ಆರಾಧಿಸುವವಳು. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಸದಾ ಧ್ಯಾನನಿಷ್ಠರಾಗಿ ಧ್ಯಾನಿಸಿದರೂ ಆ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಹೊಂದಲಾರರು. ಮುನಿಗಳು ಮನುಗಳು ಸಿದ್ಧರು ಯೋಗಿಗಳು ಸ್ವಪ್ನದಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡಲಾರರು. ಇಂಥ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ನೀನು ಮನೆ ಮಾಡಿರುವಿ.

ಅನಂತ ಸ್ತುತಿಸಿದ:- ವೇದಗಳು, ವೇದಮಾತೆ, ಪುರಾಣಗಳು, ನಾನು, ಸರಸ್ವತಿ ಬೇರೆ ಸಜ್ಜನರು ಯಾರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತರಲ್ಲ.

ಹೀಗೆ ದೇವದೇವಿಯರೂ ಮುನಿ ಮನು ಮುಂತಾದವರೂ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದರು. ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮುಂತಾದ ಮಹಿಷಿಯರು ನಾಚಿ ನಿಟ್ಟುಸಿರಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ರತ್ನಕನ್ನಡಿಗಳನ್ನು ಮಲಿನಗೊಳಿಸಿದರು. ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಮೃತಳಂತಾದಳು. ನಿರಾಹಾರಳಾಗಿ ಕೃಶಳಾದಳು. ಮನಸ್ಸಿನ ಎಲ್ಲ ಅಭಿಮಾನವನ್ನೂ ತೊರೆದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾಪ್ರಸಂಗದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶಪೂಜೆ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಶೇಷ ಕೃತ ರಾಧಿಕಾ ಸ್ತೋತ್ರವೆಂಬ ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

 ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೫

ನಾರದಮುನಿ:- ಗಣೇಶಪೂಜೆಯಾದ ಬಳಿಕ, ರಾಧಾ ಸ್ತೋತ್ರವೂ ಆದ ಬಳಿಕ ಮುಂದೇನಾಯಿತು? ರಹಸ್ಯವಾದ ಆಖ್ಯಾನವನ್ನು ನನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸು.

ನಾರಾಯಣಮುನಿ:- ಗಣೇಶ ಪೂಜೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬಂದ ದೇವತೆಗಳು ಮುನಿಗಳು ಯೋಗಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಆಲದ ಮರದ ಬುಡದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ವಸುದೇವ ದೇವಕಿಯರು ಬ್ರಹ್ಮಶೇಷರನ್ನೂ ಮುನಿಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದರು - 'ಮಹಾತ್ಮರೆ, ನಮಗೆ ಸಂಸಾರಸಾಗರದಿಂದ ಮುಕ್ತಿ ಉಂಟೆ? ಉತ್ತಮಗತಿ ಲಭಿಸುವುದೆ? ಸಂಸಾರ ಸಾಗರವನ್ನು ದಾಟಿಸುವ ಅಂಬಿಗರು ನೀವು. ಜಲಮಯವಾದ ತೀರ್ಥಗಳು ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲ. ಮಣ್ಣು ಕಲ್ಲಿನ ದೇವರೂ ದೇವರಲ್ಲ. ಯಜ್ಞರೂಪದ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳೂ ಪುಣ್ಯಕರ್ಮಗಳಲ್ಲ, ಉಪವಾಸ ವ್ರತಗಳೂ ವ್ರತಗಳಲ್ಲ. ನಾನಾ ದಾನ ತಪಸ್ಸುಗಳೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದೇವತಾರಾಧನೆಗಳೂ ಪಾಪ ಕಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಉಂಟು ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರು ದರ್ಶನ ಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಪಾಪ ಪರಿಹರಿಸುವರು -

ನಹ್ಯಮ್ಮಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ನ ದೇವಾ ಮೃಚ್ಛಿಲಾಮಯಾಃ।
ಯಜ್ಞರೂಪಾಣಿ ಪುಣ್ಯಾನಿ ವ್ರತಾನ್ಯಶನಾನಿ ಚ।
ತಪಾಂಸಿ ನಾನಾ ದಾನಾನಿ ವಿಪ್ರದೇವಾರ್ಚನಾನಿ ಚ।
ಚಿರಂ ಪುನಂತಿ ಸರ್ವಾಣಿ ದರ್ಶನಾದೇವ ವೈಷ್ಣವಾಃ॥

ಸಜ್ಜನರಾದ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಪವಿತ್ರವಾದ ಕಮಲ ದೂಳುಗಳ ಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ತಕ್ಷಣವೆ ಭೂಮಿ ಪಾವನವಾಗುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಗಳು, ಸಮುದ್ರಗಳು, ಪರ್ವತಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಪಾವನವಾಗುತ್ತವೆ. ದೇವತೆಗಳೂ ಪಾಪವೆಂಬ ಸೌದೆಗೆ ಬೆಂಕಿಯಂತಿರುವ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ದರ್ಶನವನ್ನು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಮೊಸರು ಹಾಲುಗಳ ಸವಿಯಂತಿರುವ ಪರಮ ಸ್ವಾದುರೂಪವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜ್ಞಾನಿಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿ ಸಂಪಾದಿಸದವನೆ ಅಜ್ಞಾನಿ. ಇದಕ್ಕೆ ನಿದರ್ಶನ ನಾವು. ತಂದೆಯಾದ ನಾನಾಗಲಿ ತಾಯಿಯಾದ ದೇವಕಿಯಾಗಲಿ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಗುರುವಿಗೂ ಗುರುವಾದ ಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿ ಬಹುಕಾಲವಿದ್ದೂ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದಿಸಲಿಲ್ಲ.'

ವಸುದೇವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಕ್ಕು ನಾಲ್ವರು ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ತಂದೆಯೂ ಗುರುವೂ ಆದ ಶಂಕರ ನುಡಿದ -

ಜ್ಞಾನಿಗಳ ಜೊತೆಗೇ ಸದಾ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಅನಾದರಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಂಗಾಜಲದಿಂದ ಪವಿತ್ರರಾದವರೂ ಕೂಡ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾದರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಪಾವಿತ್ರ್ಯ ಸಿದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬೇರೆ ತೀರ್ಥಗಳ ಕಡೆಗೆ ಯಾತ್ರೆ ಮಾಡುವುದುಂಟು. ಈ ವಸುದೇವ ಕೃಷ್ಣನ ತಂದೆ. ಸ್ವತಃ ತಾನೂ ಜ್ಞಾನಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನಿಯಾದ ಕಶ್ಯಪನ ಅಂಶಸಂಭೂತ. ಆದರೂ ಕೃಷ್ಣನೇನೆಂದರೂ ತಮ್ಮ ಮಗನೆಂಬ ಅನಾದರದಿಂದ ಕೃಷ್ಣನ ಮಕ್ಕಳಾದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶ ಬಯಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಹೋ ದುರ್ಗಾ ಮಹಾಮಾಯಾ ಜ್ಞಾನಿನಾಮಪಿ ಮೋಹಿನೀ ।
ವಿಷ್ಣುಮಾಯಾ ದುರಾರಾಧ್ಯಾ ನ ಸಾಧ್ಯಾ ಜಗತಾಮಪಿ ॥

ಏನಾಶ್ಚರ್ಯ! ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ ಮಹಾಮಾಯೆ ಎನಿಸಿದ ದುರ್ಗೆ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೂ ಮೋಹ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳನ್ನು ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ವಶ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಂತೂ ಅಸಾಧ್ಯ.

ನಾನೂ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೋಹಿತನಾಗುತ್ತೇನೆ. ವೇದಗಳಿಗೆ ಜನಕನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನೂ ಅವಳಿಂದ ಮೋಹಿತನಾಗಿ, ಯಾರ ಪಾದಕಮಲವನ್ನೆ ತನ್ನ ಬಾಳಿನುದ್ದಕ್ಕೂ ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಧ್ಯಾನಮಾಡುತ್ತಿರುವನೋ ಆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಾನೆ! ಬ್ರಹ್ಮನ ನಾಲ್ಕು ಯಾಮ ಅವನ ಒಂದು ದಿನಕಲ್ಪವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಏಳು ದಿನಕಲ್ಪಕಾಲ ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಮುನಿ ಜೀವಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಬಳಿಕ ಹರಿದಾಸ್ಯ ಅವನಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ತೊಂಬತ್ತೆಂಟು ಇಂದ್ರರ ಪತನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹತ್ತುಲಕ್ಷ ಎಂಟುಸಾವಿರ ಇಂದ್ರರ ಪಾತವಾದಾಗಲೆ ಬ್ರಹ್ಮಪ್ರಳಯ. ಇಷ್ಟು ದೀರ್ಘವಾದ ಬ್ರಹ್ಮನ ಆಯುಷ್ಯವೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಒಮ್ಮೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ತೆರೆವ ಕಾಲ. ಅದರಿಂದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆ. ನೀನು ರಾಜಸೂಯ ಯಾಗದಿಂದ ನಿನ್ನ ಮಗನಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನನ್ನೆ ಆರಾಧಿಸು. ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾದ ದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡು. ಅದರಿಂದ ನೀನು ಸಂಸಾರ ಸಮುದ್ರವನ್ನು ದಾಟುವೆ. ಆದರೆ ನಿನಗೆ ಈಗಲೆ ನಿರ್ವಾಣ ಮುಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ನೀನು ಕಶ್ಯಪಮುನಿಯ ಅವತಾರ. ಅವತಾರ ಸಮಾಪ್ತಿಯಾದಾಗ ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಮೂಲ ರೂಪವನ್ನೆ ಸೇರುವಿ.'

ಶಿವನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ವಸುದೇವ ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ರಾಜಸೂಯಯಾಗವನ್ನಾರಂಭಿಸಿದ. ಅವನು ನೀಡಿದ ಹವಿಸ್ಸನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲು ದೇವತೆಗಳು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬಂದು ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನಾದ ಕೃಷ್ಣನೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ. ದಕ್ಷಿಣಾ ಸಮೇತನಾದ ಯಜ್ಞಪುರುಷನೆ ಆತ. ವಸುದೇವ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆಯಿಂದ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಮುನಿ ನುಡಿದ -

'ವಸುದೇವ, ಸರ್ವಸ್ವದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡು, ಈ ಯಜ್ಞಕರ್ಮವನ್ನು ಸಾರ್ಥಕಗೊಳಿಸು. ದಕ್ಷಿಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವೇದದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೀಗಿದೆ-

ಯೋಗ್ಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಪ್ಪಿದರೆ ಒಂದು ಮುಹೂರ್ತ ಕಳೆದಾಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗುವ ಆ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಮೊತ್ತ ಎರಡರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ದಿನ ಕಳೆದಾಗ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮೂರು ದಿನ ಕಳೆದರೆ ಆರರಷ್ಟು. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಕಳೆದರೆ ನೂರರಷ್ಟು. ಮಾಸ ಕಳೆದರೆ ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು. ಆರು ತಿಂಗಳು ಕಳೆದರೆ ಸಾವಿರದಷ್ಟು. ವರ್ಷಾಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷದಷ್ಟು. ದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡದ ಯಜಮಾನನೂ ಸ್ವೀಕರಿಸದ ಪುರೋಹಿತನೂ ಇಬ್ಬರೂ ನರಕ ಭಾಗಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ.'

ವಸುದೇವ ಈ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ತನ್ನ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನೂ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ. ಹತ್ತು ಕೋಟಿ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಗಳು, ನೂರು ಕೋಟಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಮಣಿಗಳು. ಅದರ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಚಿನ್ನದ ನಾಣ್ಯಗಳು, ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮುತ್ತು ವಜ್ರ ಬೆಳ್ಳಿ ಹವಳ ಚಿನ್ನದ ಪಾತ್ರೆಗಳು, ತನ್ನ ಹೆಂಡಂದಿರ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಗಳು ಲಕ್ಷ ಬಿಳಿ ಚಾಮರಗಳು ಲಕ್ಷ ರತ್ನಕನ್ನಡಿಗಳು, ಎಲ್ಲ ಗೋವುಗಳು, ನೂರು ಕೋಟಿ ಆನೆಗಳು, ಅವುಗಳ ನಾಲ್ಕರಷ್ಟು ಕುದುರೆಗಳು, ನೂರು ಲಕ್ಷ ಗ್ರಾಮಗಳು, ಲಕ್ಷ ಧಾನ್ಯರಾಶಿಗಳು ಅನ್ನ ಪಾಯಸ ಹೋಳಿಗೆ ಲಡ್ಡುಗಳು ಮೊಸರು ಜೇನು ಹಾಲು ಬೆಲ್ಲ, ಕರ್ಪೂರ ಸಹಿತವಾದ ತಾಂಬೂಲ ತಂಪಾದ ಸುವಾಸನೆಯ ನೀರು, ಪರಿಮಳದ ಗಂಧ, ಪಾರಿಜಾತದ ಹೂಮಾಲೆ, ಆಸನಗಳು, ವಹ್ನಿಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಗಳು ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಶಯ್ಯೆಗಳು ಹೂ ಹಣ್ಣುಗಳು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ವಸುದೇವ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಿತ್ತ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಮುಖದಿಂದ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಭೋಜನ ನೀಡಿದ. ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ತಮ್ಮ ಪತ್ನಿಯರೊಂದಿಗೆ ಆ ರಾತ್ರಿ ಆನಂದದಿಂದ ವಿಹರಿಸಿದರು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಕೃಷ್ಣನ ಅನುಮತಿಯಿಂದ ಹೊರಟುಹೋದರು. ಯಾದವರೆಲ್ಲರೂ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ದೃಷ್ಟಿಮಾತ್ರದಿಂದಲೆ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಪೂರ್ಣವಾದ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹೋದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ
ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ
ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—○—

ರಾಧಾ ಮಾಧವರ ಪುನರ್ಮಿಲನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೬

ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಯಾದವರಿಂದಲೂ ದೇವತೆಗಳು ಋಷಿಗಳು ಮುಂತಾದವರಿಂದಲೂ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಗಣೇಶಪೂಜೆ ನಡೆಸಿದ ಬಳಿಕ ತಾನು ಒಂದು ಅಂಶದಿಂದ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮುಂತಾದ ದೇವಿಯರೊಡನೆ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ತೆರಳಿದ. ಸ್ವತಃ ತಾನು ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿಯೆ ಉಳಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಗೋಲೋಕವಾಸಿಗಳಾದ ಗೋಪರೊಡನೆ ಮತ್ತು ನಂದಯಶೋದೆಯರೊಡನೆ ಸುಖಸಲ್ಲಾಪ ಮಾಡಿದ. ಬಳಿಕ ನಂದ ಯಶೋದೆಯರಿಗೆ ನುಡಿದ -

'ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಗೋಕುಲಕ್ಕೇ ಹೋಗಿರಿ. ನಿಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಜೀವನ ಕಾಲವನ್ನು ಸುಖವಾಗಿ ಕಳೆಯಿರಿ. ಬಳಿಕ ಎಲ್ಲ ಗೋಕುಲವಾಸಿಗಳೊಡನೆ ನಿಮಗೆ ಸಾಲೋಕ್ಯ ಮುಕ್ತಿ ನೀಡುತ್ತೇನೆ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು ಕೃಷ್ಣ ರಾಧೆಯ ಬಳಿಗೆ ನಡೆದ. ನಂದ ಯಶೋದೆಯರು ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದರು.

ಕೃಷ್ಣ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕಂಡ. ಆಹಾರವನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಗು ಮೊಗದಿಂದ ಮನೋಹರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು ರಾಧೆ. ಹನ್ನೆರಡು ವಯಸ್ಸಿನವಳಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮಾಸದ ಯೌವನ ಅವಳದು. ನಗುಮೊಗದ ಮುನ್ನೂರು ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಅವಳನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬೆತ್ತ ಹಿಡಿದು ಸುತ್ತುವರಿದಿದ್ದರು.

ರಾಧೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಂಡಳು. ಕೃಷ್ಣ ಸಣ್ಣ ಮಗುವಿನಾಕಾರದವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ನವಮೇಘಶ್ಯಾಮ, ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿ, ಮೈಯೆಲ್ಲ ಚಂದನ ಬಳಿದು ರತ್ನಾಭರಣ ಧರಿಸಿ ಮುಗುಳು ನಗು ನಗುತ್ತಿದ್ದ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನವಿಲುಗರಿ, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಜಾಜಿ ಹೂಮಾಲೆ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕ್ರೀಡಾಕಮಲ ಧರಿಸಿದ್ದ. ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕೊಳಲನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದ. ರಾಧೆ ಅವನನ್ನು ಕಂಡು ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ಎದ್ದು ಇದಿರುಗೊಂಡು ಪರಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಿಸಿದಳು, ಸ್ತುತಿಸಿದಳು -

'ಇಂದು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಫಲವಾಯಿತು. ಬಾಳು ಬಂಗಾರವಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಮುಖ ಚಂದ್ರಮನನ್ನು ಕಂಡು ಕಣ್ಣು ತಂಪಾಯಿತು. ಪ್ರಾಣ ಹಗುರಾಯಿತು. ಜೀವ ಚೈತನ್ಯ ತುಂಬಿತು. ಬಂಧುಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ದರ್ಶನವೆ ಹೀಗೆ. ಇಬ್ಬರಿಗೂ ಹರ್ಷದಾಯಕ. ನಾನು ವಿರಹಾಗ್ನಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದಿದ್ದೆ. ಶೋಕಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿದ್ದೆ. ಈಗ ನಿನ್ನ ದರ್ಶನದ ಅಮೃತ ಸೇಚನೆಯಿಂದ ತಂಪಾಯಿತು. ನಾನು ನಿನ್ನೊಡನೆ ಇದ್ದರೆ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪಳು ಮಂಗಳದಾಯಕಳು ಮಂಗಳಕಾರಣಳು. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಳಾಗುತ್ತೇನೆ. ದೇಹದಲ್ಲಿ ನೀನು ಇದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ

ದೇಹಿಕಾಂತಿಯುಕ್ತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಶುಚಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ನೀನು ಹೊರಟು ಹೋದರೆ ಕಾಂತಿಹೀನ, ಅಶುಚಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರ ವಿಯೋಗವೂ ಬಲು ದಾರುಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಜೀವನಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ವಿಯೋಗವಾದರೆ ಏನು ಹೇಳಬೇಕು? ಪ್ರಾಣಗಳೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತವೆ.'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ರಾಧೆ ಪರಮಾತ್ಮನ ಪಾದವನ್ನು ಪೂಜಿಸಿ ತನ್ನ ಆಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿಕೊಂಡಳು. ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾಧೆಯೊಂದಿಗೆ ಕುಳಿತ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಗೋಪಿಯರು ಬಿಳಿಚಾಮರ ಬೀಸಿ ಸೇವಿಸಿದರು. ಚಂದನೆ ಅವನಿಗೆ ಚಂದನ ಬಳಿದಳು. ರತ್ನಮಾಲೆ ರತ್ನಮಾಲೆ ಹಾಕಿದಳು. ಪದ್ಮಾವತಿ ಪಾದಪದ್ಮದಲ್ಲಿ ಜಲಯುಕ್ತವಾದ ದೂರ್ವೆ ಪುಷ್ಪ ಚಂದನಗಳ ಅರ್ಘ್ಯ ನೀಡಿದಳು. ಮಾಲತಿ ಮಾಲತೀಮಾಲೆಯನ್ನು ತಲೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಳು. ಚಂಪಾವತಿ ಸಂಪಿಗೆ ಹೂ ನೀಡಿದಳು. ಪಾರಿಜಾತೆ ಪಾರಿಜಾತದ ಹೂ ನೀಡಿದಳು. ಕದಂಬಮಾಲೆ ಕದಂಬಮಾಲೆ ಇತ್ತಳು. ಕಮಲೆ ಕ್ರೀಡಾಕಮಲವನ್ನೂ ರತ್ನಕನ್ನಡಿಯನ್ನೂ ನೀಡಿದಳು. ಸುಂದರಿ ವರುಣದತ್ತವಾದ, ಗೋರೋಚನ ವರ್ಣದ ಸುಂದರವಾದ ಜೋಡಿವಸ್ತ್ರವಿತ್ತಳು. ಸುಧಾಮುಖಿ ಸುಧಾಪೂರ್ಣ ಪಾತ್ರೆಯನ್ನು ನೀಡಿದಳು. ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಜ್ರ ಮುಂತಾದ ರತ್ನಹಾರಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ರತ್ನಖಚಿತ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಚಂದನಲಿಪ್ತವಾದ ಜಾಜಿಹೂಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ರತಿಶಯ್ಯೆಯನ್ನು ಗೋಪಿಯರು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದರು. ಕಸ್ತೂರೀ ಕುಂಕುಮ ಪರಿಮಳದಿಂದ ರತಿಮಂದಿರವನ್ನು ಸುಗಂಧಪೂರ್ಣವನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ನಾನಾ ವಿಧದ ಧೂಪ ಹಾಕಿದರು. ನೂರಾರು ರತ್ನದೀಪಗಳಿಂದ ಉಜ್ವಲವಾಗಿ ಬೆಳಗಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ರತಿ ಮಂದಿರವನ್ನು ಸಜ್ಜುಗೊಳಿಸಿ ಗೋಪಿಯರು ಹೊರಟು ಹೋದರು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ರಾಧೆಯೊಡನೆ ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ರತಿಮಂದಿರ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ನಾನಾ ಬಗೆಯಿಂದ ಹಾಸ ಪರಿಹಾಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ. ರಾಧೆ ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೂಮಾಲೆ ಹಾಕಿದಳು. ತಾಂಬೂಲ ನೀಡಿದಳು. ಕಸ್ತೂರಿ ಕುಂಕುಮ ಯುಕ್ತವಾದ ಚಂದನವನ್ನು ಎದೆಗೆ ಬಳಿದಳು. ಸಂಪಿಗೆ ಹೂವನ್ನು ತಲೆಗೆ ಮುಡಿಸಿದಳು. ಸಾವಿರ ದಳಗಳುಳ್ಳ ಕ್ರೀಡಾ ಕಮಲವನ್ನು ಕೈಗಿತ್ತಳು. ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕೊಳಲನ್ನು ಆಚೆಗೆ ಎತ್ತಿ ಇಟ್ಟು ರತ್ನಕನ್ನಡಿ ಇತ್ತಳು. ಪಾರಿಜಾತದ ಹೂವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟು ನಗುನಗುತ್ತ ಸವಿನುಡಿಗಳಿಂದ ಕಾಂತನನ್ನು ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ಉಪಚರಿಸಿದಳು.

'ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪ ಮಂಗಳಾಶ್ರಯ ನೀನು. ಮಂಗಳಕಾರಣ, ಮಂಗಳ ದಾಯಕ ನೀನೆ. ನಿನ್ನಲ್ಲಿ 'ಮಂಗಳವೆ?' ಎಂದು ಕೇಳುವುದೆ ವ್ಯರ್ಥ. ಆದರೂ ಕಾಲೋಚಿತವಾಗಿ ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ವೇದವಿಧಿಗಿಂತಲೂ ಲೌಕಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ಮುಖ್ಯ ತಾನೆ?

ರುಕ್ಮಿಣೀರಮಣ! ಸತ್ಯಭಾಮಾಪತಿ! ನಿನಗೆ ಮಂಗಳವೆ? ಸತ್ಯಭಾಮೆಯ ಅಪೇಕ್ಷೆಯಂತೆ ನೀನು ಅಮರಾವತಿಗೆ ಹೋಗಿ ಇಂದ್ರನೊಡನೆ ಸೆಣಸಿ ಪಾರಿಜಾತ ವೃಕ್ಷವನ್ನು ತಂದಿತ್ತೆಯಂತೆ! ಅವಳು ಆ ಪಾರಿಜಾತದಿಂದ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತಮಾಡಿ ನಿನ್ನನ್ನೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿ ನೀಡಿದಳಂತೆ! ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಶೇಷ ಮುಂತಾದವರಾರಿಗೂ ಲಭ್ಯನಾಗದ

ನಿನ್ನನ್ನು ಆಕೆ ಎತ್ತಿ ದಕ್ಷಿಣೆಯಾಗಿತ್ತಳು, ಹೇಗೆ? ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಪತ್ನಿಯರಿಗಿಂತಲೂ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನ್ನೆ ಹೆಚ್ಚು ಆದರಿಸುತ್ತಿರುವೆ. ಇನ್ನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಪ್ರೇಮ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಗೌರವಗಳೂ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದುವು. ಜಾಂಬವತಿಯೂ ನಿನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಿಯಳು. ನನಗೆ ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಹೇಳು. ನಿನಗೆ ನಿನ್ನ ಕಾಂತೆಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಪ್ರೇಮ? ಶೃಂಗಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ನಿಪುಣೆ? ಯಾರಿಗೆ ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರೀತಿ? ಪತಿಯಲ್ಲಿ ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುರಕ್ತಳಾದವಳೆ ಪತ್ನಿ. ಪತ್ನಿಯನ್ನು ಸಲಹುವವನೆ ಪತಿ. ಪತಿಪತ್ನಿಯರ ಅನ್ಯೋನ್ಯತೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದುದು. ಮೂಲೋಕದಲ್ಲಿಯೂ ಅತ್ಯಂತ ದುರ್ಲಭವಾದುದು. ರಸಿಕಳೂ ಗುಣವತಿಯೂ ಆದ ಸತಿಯೆ ರಸಿಕನಾದ ರತಿಶೂರನಾದ ಪತಿಯನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲಳು.

ದೂರಾದ್ ಧಾವತಿ ಪದ್ಮಾರ್ಥಂ ಮಧುಲೋಭಾನ್ಮಧುವ್ರತಃ ।
ಭೇಕಸ್ತನ್ನಹಿ ಜಾನಾತಿ ತನ್ಮೂರ್ಧ್ನಿ ಪಾದಮುತ್ಸ್ಯಜೇತ್ ॥

ಮಕರಂದದ ಆಸೆಯಿಂದ ದುಂಬಿ ಬಲು ದೂರದಿಂದ ಕಮಲದ ಕಡೆಗೆ ಹಾರಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯೆ ಇರುವ ಕಪ್ಪೆ ಆ ಕಮಲವನ್ನು ಕಾಲಿಂದ ತುಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಯಂತ್ರೀ ಜಾನಾತಿ ಸಂಗೀತರಸಂ ಯಂತ್ರಂ ಚ ನೈವ ಚ ।
ದುಗ್ಧಾಸ್ವಾದಂ ವಿದಗ್ಧಶ್ಚ ನ ದರ್ವೀ ನೈವ ಭಾಜನಂ ॥

ವಾದ್ಯಗಾರ ವಾದ್ಯಸಂಗೀತದ ಸವಿಯನ್ನು ಅರಿಯಬಲ್ಲ; ವಾದ್ಯ ಅರಿಯದು. ಹಾಲಿನ ಸವಿಯನ್ನು ಉಂಡವನೆ ಬಲ್ಲ. ಸವುಟು ಅರಿಯದು, ಪಾತ್ರೆಯೂ ಅರಿಯದು.

ಪರಿಪಕ್ವಫಲಾಸ್ವಾದಂ ಜಾನಂತಿ ಭೋಗಿನಃ ಸುಖಂ ।
ಏಕತ್ರಾವಸ್ಥಿತಾಃ ಶಶ್ವನ್ನ ಕಿಂಚಿತ್ ಫಲಿನೋ ಯಥಾ ॥

ಮಾಗಿದ ಹಣ್ಣಿನ ಸವಿಯನ್ನು ಉಂಡವರೆ ಬಲ್ಲರು. ಉಣದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ನಿಂತವರು ಮರದ ಹಾಗೇ ಏನೂ ಅರಿಯಲಾರರು.

ಸುಶೀತಲಜಲಾಸ್ವಾದಂ ವಿಜಾನಂತಿ ತೃಷಾವಲಾಃ
ನ ಚ ವಾಪೀ ನ ಚ ಘಟಶ್ಚೈಕತ್ರಾವಸ್ಥಿತೋ ಯಥಾ ।

ತಂಪಾದ ನೀರಿನ ಸವಿಯನ್ನು ಬಾಯಾರಿದವರೇ ಅರಿಯಬಲ್ಲರು. ಬಾವಿ ಅರಿಯದು, ಬಿಂದಿಗೆಯೂ ಅರಿಯದು. ನೀರು ಕುಡಿಯದೆ ಒಂದೆಡೆ ನಿಂತವನೂ ಹಾಗೇ.

ಭೋಗಿನೋ ಹಿ ವಿಜಾನಂತಿ ಶಾಲಿ ಸ್ವಾದುರಸಂ ಪರಂ ।
ಏಕತ್ರಾವಸ್ಥಿತಂ ಚೇತ್ತು ನ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಭಾಜನಂ ಯಥಾ ॥

ಅನ್ನದ ರುಚಿಯನ್ನು ಉಣ್ಣುವವರು ಅರಿಯುತ್ತಾರೆ. ಉಣದೆ ಒಂದೆಡೆ ಇದ್ದರೆ ಗದ್ದೆಯಂತೆ ಪಾತ್ರೆಯಂತೆ ಏನೂ ಅರಿಯರು.

ಬುಬುಧೇ ಚಂದನಾಘ್ರಾಣಂ ಚಂದನಾರ್ಥೀ ಚ ಭೋಗವಿತ್ ।
ನ ಗರ್ದಭೋ ಭಾರವಾಹೀ ನ ತಸ್ಯ ಪಾತ್ರಿಕಾ ಯಥಾ ॥

ಚಂದನದ ಪರಿಮಳವನ್ನು ಅದನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಅನುಭವಿಸುವವನೆ ಅರಿಯಬಲ್ಲ. ಚಂದನದ ಭಾರ ಹೊರುವ ಕತ್ತೆ ಚಂದನರಸದ ಪಾತ್ರೆಯಂತೆ ಏನೂ ಅರಿಯದು.

ವೇದಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಯೋಗಿಗಳಾದ ಮುನಿಗಳೂ ಸಿದ್ಧರೂ ನಿನ್ನನ್ನು ಅರಿಯಲಾರರು. ಸ್ತ್ರೀಯರು ಏನು ಅರಿಯಬಲ್ಲರು? ಸೌಭಾಗ್ಯ ಗೌರವ ಪ್ರೇಮಗಳು ದುರ್ಲಭ, ನಿತ್ಯನೂತನ. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದು ಬೇರೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಒಡೆದು ಚೂರಾಯಿತು. ಪ್ರಭು, ಅತಿಯಾಗಿ ಮೇಲೇರಿದವರು ಅವಶ್ಯ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿಗೆ ನೋವು ಉಂಟುಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಬೇಗನೆ ಆಪತ್ತನ್ನು ತಂದೊಡ್ಡುತ್ತದೆ. ನಿನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ ಶ್ರೀದಾಮನಿಗೆ ನಾನು ಶಾಪವಿತ್ತೆ. ಅದರ ಫಲವಾಗಿ ಪುತ್ರನಾದ ಆ ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದಲೆ ನಾನು ಇಂಥ ಆಪತ್ತಿಗೊಳಗಾದೆ. ಪರಮಾತ್ಮ ಯಾರಿಗೆ ಬಂಧು? ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಿಯ ಅಥವಾ ಅಪ್ರಿಯ? ಭಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅವನು ಲಭ್ಯ. ಯಾರು ಭಕ್ತನೊ ಅವನು ಭಗವಂತನನ್ನು ವಶದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ. ವೇದಗಳೂ ವೇದವೇತ್ತರೂ ಸಜ್ಜನರೂ ಪುರಾಣಗಳೂ ಮಾಧವ ರಾಧೆಗೆ ವಶನೆಂದು ಹೇಳುವುದೆಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು.

ಶಿವನನ್ನೂ ಅವನ ಗಣಗಳನ್ನೂ ಗೆದ್ದು ಬಾಣನ ಬಾಹುಗಳನ್ನೂ ಕತ್ತರಿಸಿ ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಅನಿರುದ್ಧನನ್ನು ಪತ್ನೀಸಮೇತ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಕರೆತಂದಾಗ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಏನು ಹೇಳಿದಳು? ನಿನ್ನ ಪ್ರೇಮ ಆಗ ಸಮಾನವಾಗಿಯೆ ಇದ್ದಿತೆ? ಗೌರವ ಹೆಚ್ಚಿತೆ?

ಕೌರವ ಪಾಂಡವರ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನೀನು ಕೌರವರನ್ನು ಕೊಂದೆ. ಅದು ಪಾಂಡವರಿಗಾಗಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಪರಮಾತ್ಮನಾದ ನಿನಗೆ ಸಾಮ್ಯವೆಲ್ಲಿಯದು? ಇಂದ್ರನ ಮಗನಾದ ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜರೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸಾರಥಿಯಾದೆ. ಶುದ್ಧ ಭಕ್ತನಾದ ಮಹಾತ್ಮ ಭೀಷ್ಮ ನಾಚಿದ. ದೊಡ್ಡಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಆತನೇನೆಂದ? ದೇವತೆಗಳೂ ಬ್ರಹ್ಮ ರುದ್ರ ಶೇಷ ಮುಂತಾದವರೂ ಹೇಗೆ ನೋಡಿದರು? ಭಕ್ತರಾದ ವೀರರೆಲ್ಲರೂ ಸತ್ತರು. ಯಾರೂ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ವೇದಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೀನು ಇಂಥವನೆಂದು ಹೇಳಲು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ನೀನು ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಆಚೆ ಇರುವವ. ನಿರ್ಗುಣ, ಕರ್ಮಲೇಪವಿಲ್ಲದವ, ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿ, ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದೆ ಅವತರಿಸುವವ. ಪರಬ್ರಹ್ಮ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಪರಮೇಶ್ವರ ಪರಾತ್ಪರ, ಪರಮಾತ್ಮ, ಆದರೂ ಒಬ್ಬ ನರನ ರಥದಲ್ಲಿ ಸೂತನಾದೆ. ಕುಬ್ಜೆ ವಯಸ್ಸಾದವಳು, ಕ್ಷತ್ರಿಯನೊಬ್ಬನ ಹೆಂಡತಿ, ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದವಳು. ಗೂನುಬೆನ್ನಿನವಳು, ಯುವಕರಿಗೆ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯಳು. ಅಂಥವಳನ್ನು ನೀನು ಕೂಡಿದೆ. ಸೋದರಮಾವನಾದ ಕಂಸನನ್ನು ಕೊಂದುದೇಕೆ? ಬಿಲ್ಲಹಬ್ಬ ಮುಗಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಬರುತ್ತಾನೆ ಗೋಪಿಯರು ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ಹೊರಟು ಹೋದವ ತಿರುಗಿ ಬರಲೆ ಇಲ್ಲ, ಏಕೆ?'

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ರಾಧೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅತ್ತಳು. ಮೂರ್ಛೆಹೊಂದಿದಳು. ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸವನ್ನೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿದಳು. ಗೋಪಿಯರು ಗವಾಕ್ಷಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಣಿಕಿ ನೋಡಿದರು. ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಅಳುತ್ತ ಬಂದು ರಾಧೆಯನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರು. 'ಕಾಪಾಡು, ಕಾಪಾಡು, ಹರಿ! ನರಹರಿ! ಪ್ರಭು!' ಎಂದರು.

'ಏನು ಮಾಡಿದಿ, ಏನು ಮಾಡಿದಿ, ಕೃಷ್ಣ? ನಿನ್ನಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಧೆ ಸತ್ತಳು. ಅವಳನ್ನು ಬದುಕಿಸು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ನಿನಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲ ಕಾಡಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಸ್ತ್ರೀವಧೆಯ ದೋಷ ನಿನಗೆ ಬರಲಿ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ' ಎಂದರು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಒಡನೆ ರಾಧೆಯನ್ನು ಅಮೃತಮಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದ. ಅವಳು ಅಳುತ್ತ ಮೇಲೆದ್ದಳು. ಗೋಪಿಯರು ಅವಳನ್ನು ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಸಂತೈಸಿದರು. ಕೃಷ್ಣ ರಾಧೆಗೆ ಬೋಧಿಸಿದ -

'ರಾಧೆ, ಅಧ್ಯಾತ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದರೆ ಮೂರ್ಖನೂ ಪಂಡಿತನಾಗಬಲ್ಲ. ನಾನು ಜಗತ್ತಿಗಿಂತ ವಿಲಕ್ಷಣ, ಜಗತ್ತಿಗೇ ಸ್ವಾಮಿ. ರುಕ್ಮಿಣಿ ಮುಂತಾದ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಮಾತ್ರವೇನು? ಕಾರ್ಯಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಕಾರಣ ರೂಪದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತನಾಗಿ ಬೇರೆಬೇರೆಯಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ತೊಡಗಿ ತೃಣದವರೆಗೂ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಬ್ಬನೆ ನಾನು ವ್ಯಕ್ತನಾಗುತ್ತೇನೆ. ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು ನನಗಿಂತ ಬೇರೆಯೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ಉಂಡರೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬನಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಯಾಗದು. ಒಬ್ಬನ ಶರೀರದಿಂದ ನಾನು ಹೊರಟರೆ ಅವನು ಸಾಯುತ್ತಾನೆ. ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಬದುಕಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ನಾನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಕೃಷ್ಣರೂಪನಾಗಿ ಗೋಲೋಕದ ಗೋಕುಲ ವೃಂದಾವನಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತೇನೆ. ಎರಡು ತೋಳಿನವನು. ಗೋಪವೇಷದವನು. ಸಣ್ಣ ಮಗುವಾಗಿ ರಾಧಾರಮಣನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಗೋಪಗೋಪಿಯರ, ಕಾಮಧೇನುಗಳ ನಡುವೆ ಇರುತ್ತೇನೆ. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ನಾನೆ ಚತುರ್ಭುಜ ರೂಪದಿಂದ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತೀ ರಮಣನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿಯೂ ನಾನೇ ಚತುರ್ಭುಜ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣ. ನಾರಾಯಣಋಷಿಯೂ ನಾನೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ವರೂಪಳಾದ ಶಾಂತಿಗೆ ಪತಿಯೂ ನಾನೆ. ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರಕಪಿಲಮುನಿಯೂ ನಾನೆ. ದ್ವಾರಾವತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನಾನೆ ನಾನಾರೂಪ ಧರಿಸಿ ಇರುತ್ತೇನೆ. ರುಕ್ಮಿಣಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆ ಮುಂತಾದವರ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೆ ನಾನಾರೂಪಗಳಿಂದ ಸದಾ ಇರುತ್ತೇನೆ.

ನಾರಾಯಣಋಷಿಯೆ ನಾನು ಅರ್ಜುನನ ಸಾರಥಿಯಾದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅರ್ಜುನ ನರಾವತಾರ. ನರನು ಧರ್ಮಪುತ್ರ. ಅವನು ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿ ನನ್ನಿಂದ ಸಾರಥ್ಯದ ವರ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

ನೀನೂ ಗೋಲೋಕದ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ರಾಧೆಯಾಗಿಯೂ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸರಸ್ವತಿಯರಾಗಿಯೂ ಶ್ವೇತದ್ವೀಪದಲ್ಲಿ ಮರ್ತ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಾಗಿಯೂ ಇರುವಿ. ಕಪಿಲಮುನಿಯ ಪತ್ನಿಯಾಗಿಯೂ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವಿ. ಮಿಥಿಲೆಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಸೀತೆಯೂ ನೀನೆ. ರಾವಣ ಅಪಹರಿಸಿದ್ದು ನಿನ್ನನ್ನೇ. ದ್ವಾರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ನೀನು ರುಕ್ಮಿಣಿಯಾಗಿರುವಿ. ಪಂಚಪಾಂಡವರ ಪತ್ನಿಯಾದ ದ್ರೌಪದಿ ನಿನ್ನ ಛಾಯೆ. ಹೀಗೆ ನೀನೂ ನಾನಾರೂಪದವಳು, ನಾನೂ ನಾನಾರೂಪಗಳುಳ್ಳವ. ರಾಧೆ, ಇದು ಅಧ್ಯಾತ್ಮ. ಆದರಿಂದ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು, ದೇವಿ!'' ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಾಧೆ ಸಂತುಷ್ಟಳಾದಳು. ಗೋಪಿಯರೂ ಸಂತುಷ್ಟರಾಗಿ ನಮಿಸಿದರು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

ವೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಆಗಮನ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೭

ನಾರಾಯಣಮುನಿ ನುಡಿದ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಂತುಷ್ಟರಾದ ಗೋಪಿಯರು ರಾಧೆಗೂ ಕೃಷ್ಣನಿಗೂ ನಮಿಸಿ ತಮ್ಮ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋದರು. ರಾಧೆ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಪ್ರಣಯಕಟಾಕ್ಷದಿಂದ ನೋಡುತ್ತ ಮುಗುಳು ನಗು ನಕ್ಕಳು. ಶೃಂಗಾರದ ಷೋಡಶಕಲೆಗಳನ್ನು ತೋರಿದಳು. ಗಂಧಮಾಲ್ಯಗಳನ್ನಿತ್ತು ಏಕಾಂತದ ನರ್ಮವಚನಗಳನ್ನಾಡಿದಳು. ಕೃಷ್ಣ ಅವಳನ್ನು ಬರಸೆಳೆದು ಅಪ್ಪಿ ತುಟಿಗಳಿಗೂ ಕೆನ್ನೆಗಳಿಗೂ ಗದ್ದಕ್ಕೂ ಚುಂಬಿಸಿದ. ರಾಧೆ ಕೃಷ್ಣನ ಮುಖವನ್ನು ಮುದ್ದಿಸಿ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಬಳಸಿ ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಳು. ಕೃಷ್ಣ ಕಾಮಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತವಾದ ಷೋಡಶವಿಧ ಶೃಂಗಾರಕ್ರೀಡೆಯಾಡಿ ರಾಧೆಯ ಮೈಯೆಲ್ಲ ನಖಕ್ಷತ ಉಂಟುಮಾಡಿದ. ತುಟಿಗೆ ದಂತಕ್ಷತ ಉಂಟುಮಾಡಿದ. ಅವಳ ಮೈ ರೋಮಾಂಚಗೊಂಡಿತು. ಸುಖ ಸಂಭೋಗದಲ್ಲಿ ಮೈ ಮರೆತಳು. ಅರೆನಿದ್ದೆಯಿಂದ ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚಿ ಶ್ವಾಸೋಚ್ಛ್ವಾಸವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಅವಳು ಶೃಂಗಾರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೀಣೆ. ಕೋಮಲಾಂಗಿ, ಪ್ರಾಣಕಾಂತನನ್ನು ತಬ್ಬಿಕೊಂಡರೆ ಶೀತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸುಖವಾದ ಬೆಚ್ಚನೆಯ ಸ್ಪರ್ಶನೀಡುವಳು. ಸೆಖೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ತಂಪಿನ ಸ್ಪರ್ಶವನ್ನೆ ನೀಡುವಳು. ಕೋಗಿಲೆಯ ಧ್ವನಿ ಕೇಳಿ ರಾಧೆ ಎಚ್ಚೆತ್ತುಕೊಂಡಳು. ಹೆದರಿದಳು. ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡು ದೈನ್ಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಂಡಳು-

'ನಾಥ, ವೃಂದಾವನದ ರಾಸಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಹೋಗೋಣ. ಅಲ್ಲಿ ನೀರಾಟವಾಡೋಣ. ಉದ್ಯಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸೋಣ. ಬಳಿಕ ಮಲಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿಯೂ ಇನ್ನೂ ನಾನು ಕೇಳಿರದ ಏಕಾಂತ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಿನ್ನೊಡನೆ ವಿಹರಿಸುವಾಸೆ ನನಗೆ.'

ಆ ರಾತ್ರಿ ಇಡೀ ಪ್ರಣಯಾಲಾಪದಲ್ಲಿಯೆ ಕಳೆಯಿತು. ಅರುಣೋದಯವಾದರೂ ರಾಧೆ ಮಾಧವನನ್ನು ಬಿಡಲೊಲ್ಲಳು. ಮಾಧವ ನಿತ್ಯಕರ್ಮದ ಕಾಲವೆಂದು ಪ್ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳಿಂದಲೆ ಎಚ್ಚರಿಸಿದ. ಬಳಿಕ ಪ್ರಾತಃಕಾಲದ ಕರ್ಮಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿ ರಾಧೆಯೊಡನೆ ಮತ್ತು ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ರಥವೇರಿದ. ಆ ರಥ ಒಂದು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದ್ದು ಮುನ್ನೂರುಕೋಟಿ ಮನೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುವು! ಗೋಲೋಕದಿಂದಲೆ ಬಂದ ರಥವದು! ಸಾವಿರ ಚಕ್ರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ಸಾವಿರ ಕುದುರೆಗಳು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಮನೋವೇಗದಿಂದ ಓಡುತ್ತಿತ್ತು. ಮುತ್ತು ರತ್ನಮಯವಾದ ಮೂರುಕೋಟಿ ಕಂಬಗಳಿಂದ ಕೂಡಿತ್ತು. ರತ್ನಹಾರಗಳು ರತ್ನಕನ್ನಡಿಗಳು ಅಗ್ನಿಶುದ್ಧವಾದ ಬಟ್ಟೆಬರೆಗಳು ತುಂಬಿದ್ದುವು. ಒಂದುಲಕ್ಷ ಸುಂದರ ರೂಪವೇಷಗಳ ಗೋಪಿಯರು ಅದರಲ್ಲಿದ್ದರು. ಆ ರಥವನ್ನೇರಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾತ್ರಿಯ ಬೆಳದಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರೋವರ ಉಪವನಗಳಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಿದ. ರಾಧೆಗೆ ಹೊಸ ಹೊಸ ಶೃಂಗಾರ ವಿಲಾಸಗಳನ್ನು ತೋರಿದ.

ಮುಂದೆ ದೇವಲೋಕದ ನಂದನವನದಲ್ಲಿಯೂ ಮೇರುಮಂದರಗಳ ಶಿಖರ ತಪ್ಪಲುಪ್ರದೇಶ ಗುಹೆಗಳು ಪುಷ್ಪೋದ್ಯಾನ ನದೀತೀರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮುದ್ರ ತೀರ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುಭದ್ರ, ಪುಷ್ಪಭದ್ರ, ನಾರಾಯಣ ಸರೋವರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಾಯುವಿನ ವಾಸಸ್ಥಾನವಾದ ಮಲಯಾಚಲದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಕೂಟ, ಭದ್ರಕೂಟ, ಪಂಚಕೂಟ, ಸುಕೂಟ ಮುಂತಾದ ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಮುದ್ರದ್ವೀಪಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವಿಹಾರಮಾಡಿ ಜಂಬೂದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಬಂದ. ದ್ವಾರಕೆಯನ್ನೂ ರೈವತ ಪರ್ವತವನ್ನು ತೋರಿದ. ತಿರುಗಿ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಬಂದು ಭಾಂಡೀರವನ್ನೂ ವೃಂದಾವನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಅಲ್ಲಿ ನಂದಯಶೋದೆಯರೂ ಗೋಪಗೋಪಿಯರೂ, ಆನೆ ವೇಶ್ಯೆ ನಟನರ್ತಕರು ಸುಮಂಗಲಿಯರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಧಾಮಾಧವರನ್ನು ಇದಿರುಗೊಂಡರು. ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ನಗುತ್ತ ತಾಯಿಯ ತೊಡೆಏರಿದ. ಸ್ತನಪಾನ ಮಾಡಿದ. ತಾಯಿತಂದೆಯರಿಬ್ಬರೂ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಅಪ್ಪಿ ಮುದ್ದಿಕ್ಕಿ ಆನಂದಬಾಷ್ಪದಿಂದ ತೋಯಿಸಿದರು. ಗೋಕುಲದಿಂದ ಮಧುರೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಹೇಗೋ ಹಾಗೇ ಈಗಲೂ ಕೃಷ್ಣ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವನಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಪೀತಾಂಬರ ಉಟ್ಟು ರತ್ನಾಭರಣ ತೊಟ್ಟು ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನವಿಲಗರಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಜಾಜಿಯ ಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದ. ರಾಧೆಯೊಡನೆ ಆತ ಮಂದಿರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಯಶೋದೆ ಮಂಗಳ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನೂ ಭೋಜನ ಮಾಡಿಸಿದಳು. ಗೋಪಿಯರಿಗೂ ಮಣಿ ರತ್ನ ಹವಳ ಚಿನ್ನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಳು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ಮುತ್ತು ಮಾಣಿಕ್ಯ ವಜ್ರಗಳನ್ನೂ ಆನೆ ಕುದುರೆ ಗೋವುಗಳನ್ನೂ ಆಸನ ಪಾತ್ರೆ ಆಭರಣ ಧಾನ್ಯ ಸಸ್ಯ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನೂ ನೀಡಿದಳು. ರಾಧಾಮಾಧವರಿಗೆ ಅಪೂರ್ವ ಆದರದ ಸತ್ಕಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದಳು. ಗೋಪಿಯರಿಗೂ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ಉಣಿಸಿದಳು. ದುಂದುಭಿ ಘೋಷದೊಂದಿಗೆ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಸಂತರ್ಪಣೆ ಮಾಡಿ ಮಂಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಿದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—o—

ರಾಧೆಯ ಗೋಲೋಕಾರೋಹಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೮

ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಭಾಂಡೀರ ವಟವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಗೋಪಗೋಪಿಯರನ್ನು ಕರೆಸಿಕೊಂಡ. ಹಿಂದೆ ಮುನಿಪತ್ನಿಯರು ಅನ್ನ ನೀಡಿದ ಸ್ಥಳವೆ ಇದು. ಅಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ರಾಧೆ ಕುಳಿತಳು. ಬಲಪಾರ್ಶ್ವದಲ್ಲಿ ನಂದ ಯಶೋದೆಯರು. ಅವರ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿ ವೃಷಭಾನು ಕಲಾವತಿಯರು, ಬೇರೆ ಗೋಪಗೋಪಿಯರು ಬಂಧು-ಮಿತ್ರರು ಎಲ್ಲರೂ ಕುಳಿತರು. ಆಗ ಭಗವಂತ ನುಡಿದ-

'ನಂದ, ನಾನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳು. ಇದು ಸಮಯೋಚಿತ. ಸತ್ಯ, ಪಾರಮಾರ್ಥಿಕ, ಪರಲೋಕದಲ್ಲಿ ಸುಖದಾಯಕ. ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ತೊಡಗಿ ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಯವರೆಗೂ ಎಲ್ಲವೂ ಸ್ಥಿರವೆಂಬುದು ಭ್ರಮೆ. ಮಿಂಚಿನ ಬೆಳಕಿನಂತೆ, ನೀರಲ್ಲಿ ಬರೆದ ರೇಖೆಯಂತೆ, ನೀರ ಮೇಲಿನ ಗುಳ್ಳೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕ್ಷಣಿಕ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ನಿನಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಯಶೋದೆಗೂ ಕದಲೀವನದಲ್ಲಿ ರಾಧೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾಳೆ. ಅದೇ ಪರಮಸತ್ಯ. ಭ್ರಾಂತಿ ಎಂಬ ಕತ್ತಲೆಗೆ ದೀಪದಂತೆ ಇರುವಂಥದ್ದು. ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಸುಳ್ಳು, ಮಾಯೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಧ್ಯಾನಿಸು. ಅದೇ ಜನನ ಮರಣ ಜರೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು. ಶೋಕಸಂತಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದು. ಕರ್ಮದ ಮೂಲವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವುದು. ನನ್ನನ್ನೆ ಸನಾತನ ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಭಗವಂತನೆಂದು ತಿಳಿದು ಮಗನೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಸದಾ ಧ್ಯಾನಿಸು. ಪರಮಪದವನ್ನೇರು. ಬೇಗನೆ ಗೋಕುಲವಾಸಿಗಳೊಡನೆ ಗೋಲೋಕವನ್ನು ಸೇರು.

ಕಲಿಯುಗ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿಯೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷ ನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಜಾತಿನಿಯಮವಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿ ಸಂಧ್ಯಾದಿ ಕರ್ಮ ವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಚಿಹ್ನೆಯಾದ ಜನಿವಾರವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಿಲಕವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಕರ್ಮಗಳೂ ಲುಪ್ತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಹಗಲೂ ಸ್ತ್ರೀಯೊಡನೆ ಕ್ರೀಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಯಜ್ಞವ್ರತ ತಪಸ್ಸುಗಳು ಇಲ್ಲವಾಗುತ್ತವೆ. ಸ್ತ್ರೀಯರುಸ್ವಚ್ಛಂದಗಾಮಿನಿಯರು. ಪತಿ ಅವರಿಗೆ ವಶನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನನ್ನು ಅವರು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಯೂ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಗದರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ. ಸ್ತ್ರೀಯರ ಕುಟುಂಬದವರಿಗೇ ಆದ್ಯತೆ. ಪತಿ ಅವರ ಭಕ್ತನಾಗಿದ್ದು ನಿರಂತರವೂ ಪರಾಭವ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನೀತಿಗೆಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀಯರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಪುರುಷರ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಆ ಪರಪುರುಷ ನೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೇ ಆದರದಿಂದ ಭಕ್ಷ್ಯ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಪತಿಯನ್ನು ಕೆಲಸದ ಆಳು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೋಪದಿಂದ ಕಾಣುತ್ತಾಳೆ. ಆದರೆ ಪರಪುರುಷನನ್ನು ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಅಮೃತಸುರಿಸುವ ಕಡೆಗಣ್ಣ ನೋಟದಿಂದ ಆಸೆಯಿಂದ

ನೋಡುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಗೌರವ ಸ್ನೇಹಗಳೆಲ್ಲವೂ ಆ ಪರಪುರುಷನ ಬಂಧುಗಳಿಗೇ ಮೀಸಲು. ಪತಿಗೆ ಸದಾ ಕೈಯಿಂದ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಅದೇ ಕೈಯಿಂದ ಪರಪುರುಷನಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧಾಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಮಿಷ್ಟಾನ್ನ ನೀಡುತ್ತಾಳೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಂದರ ವೇಷ ತೊಟ್ಟು ಸದಾ ಅವನನ್ನು ಸೇವಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಹೀಗೆ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನೀತಿಗೆಟ್ಟ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಪ್ರಾಣ, ಬಂಧು, ಗತಿ, ಆತ್ಮ ಎಲ್ಲವೂ ಪರಪುರುಷನೇ ಆಗಿರುತ್ತಾನೆ.

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಸೇವೆ, ವಿಷ್ಣುಪೂಜೆ, ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧ, ದೇವತಾರಾಧನೆ ಎಲ್ಲವೂ ಲುಪ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಮಾನವ ವಿಷ್ಣುವೈಷ್ಣವರನ್ನು ಸದಾ ದ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಾಮಾಚಾರದ ಮಂತ್ರಗಳನ್ನೇ ಉಪಾಸನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಮ್ಲೇಚ್ಛಾಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾನೆ. ಶಾಲಗ್ರಾಮ ತುಲಸಿ ದರ್ಭೆ ಗಂಗಾಜಲಗಳನ್ನು ಸ್ಪರ್ಶಿಸಲಾರ. ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಗೂ ಮೂಲಕಾರಣನಾದ, ಸರ್ವಸಂಪತ್ತುಗಳನ್ನು ಮೋಕ್ಷಸುಖವನ್ನು ನೀಡುವ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕ್ಷುದ್ರ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ನೀಡುವ, ವೇದವಿರುದ್ಧ ವಾಮಾಚಾರದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜಪಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ ನನ್ನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಅವನನ್ನು ವಂಚಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅವಳನ್ನು ಮೀರಲು ಯಾರೂ ಸಮರ್ಥರಲ್ಲ. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪೂಜೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಗಂಗೆ ಐದುಸಾವಿರ ವರ್ಷಕಾಲ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ಗಂಗೆ ಇರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ತುಲಸಿ ಇರುತ್ತಾಳೆ. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಿರುತ್ತಾರೆ. ಪುರಾಣಗಳೂ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಇರುತ್ತವೆ. ಬಳಿಕ ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕುವರ್ಣಗಳೂ ಒಂದೇ ಆಗಿರುತ್ತವೆ. ದುಷ್ಟರಾದ ಕಿರಾತರೆ ಬಲಿಷ್ಠರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಪಿತೃಸೇವೆ ಗುರುಸೇವೆ ದೇವಬ್ರಾಹ್ಮಣಸೇವೆ ಅತಿಥಿ ಸತ್ಕಾರಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ನರರು ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸಸ್ಯಗಳು ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲ. ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಮರಗಳಲ್ಲಿ ಹೂ ಹಣ್ಣುಗಳಿಲ್ಲ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಲ್ಲಿ ವೇದವಿಲ್ಲ. ರಾಜನಲ್ಲಿ ಬಲವಿಲ್ಲ. ಜನರಲ್ಲಿ ಜಾತಿ ಇಲ್ಲ. ಮ್ಲೇಚ್ಛನೆ ರಾಜನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಮಗ ತಂದೆಯನ್ನು ಕೆಲಸದ ಆಳಿನಂತೆ ಕಂಡು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಶಿಷ್ಯ ಗುರುವಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಹೆಂಡತಿ ಗಂಡನನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾಳೆ. ಗೃಹಸ್ಥ ಕೋಳಿಯಂತೆ ಅಪವಿತ್ರ ಭೋಗವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಆಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಕಲಿಯುಗದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವಾದಶಸೂರ್ಯರ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲೋ ನೀರಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿಯೋ ಪಾಪಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಭೂಮಿ ಹಾಗೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಸತ್ಯಯುಗ ಬರುತ್ತದೆ. ಪುನಃ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ, ನಾಲ್ಕುಯೋಜನ ಉದ್ದಗಲ ಐದುಯೋಜನ ಎತ್ತರದ, ಶುದ್ಧಸ್ಪಟಿಕದಂತೆ ಬಿಳಿಯಾದ, ರತ್ನಖಚಿತವಾದ ಮನೋಹರವಾದ ಒಂದು ರಥ ಬಂದಿತು. ಬಾಡದ ಪಾರಿಜಾತದ ಮಾಲೆಗಳಿಂದ ಕೌಸ್ತುಭ ಮುಂತಾದ ಮಣಿಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾಗಿತ್ತು ಆ ರಥ, ಸಾವಿರಕೋಟಿ ಮನೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದುವು. ಅಮೂಲ್ಯರತ್ನ ಕಲಶಗಳೂ ವಜ್ರಹಾರಗಳೂ

ತುಂಬಿದ್ದುವು. ಎರಡುಸಾವಿರ ಚಕ್ರಗಳು, ಎರಡುಸಾವಿರ ಕುದುರೆಗಳು. ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಆವೃತವಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರಿಂದ ತುಂಬಿತ್ತು. ಗೋಲೋಕದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ ಆ ರಥವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕಂಡರು. ಕೃಷ್ಣನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ಆ ರಥವನ್ನೇರಿದರು. ಅಯೋನಿಜೆಯರಾದ ರಾಧೆ, ಕಲಾವತಿ ಮತ್ತು ಗೋಲೋಕದಿಂದ ಬಂದ ಗೋಪಿಯರು ತಮ್ಮ ಶರೀರದಿಂದಲೆ ರಥವನ್ನು ಏರಿದರು. ಉಳಿದವರು ತಮ್ಮ ನಶ್ವರವಾದ ಶರೀರಗಳನ್ನು ತೊರೆದು ದಿವ್ಯಶರೀರದಿಂದ ರಥವೇರಿದರು. ರಾಧೆ ಎಲ್ಲರೊಡನೆ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ವಿರಜಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ಶತಶೃಂಗವನ್ನು ಸೇರಿದಳು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನಾಮಣಿಮಯವಾದ ರಾಸಮಂಡಲದಿಂದ ಅಲಂಕೃತವಾದ ವೃಂದಾವನವನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಮುನ್ನೂರು ಯೋಜನ ಎತ್ತರ ನೂರು ಯೋಜನ ವಿಸ್ತಾರದ ಕೋಟಿ ಶಾಖೆಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕೆಂಪಾದ ದೊಡ್ಡಹಣ್ಣುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಅಕ್ಷಯವಟವನ್ನು ಕಂಡಳು. ಆಗ ಸಾವಿರ ಕೋಟಿ ಗೋಪಿಯರೊಡಗೂಡಿ ವೃಂದೆ ನಗುತ್ತ ಬಂದು ರಥದಿಂದಿಳಿದು ರಾಧೆಯನ್ನು ನಮಿಸಿದಳು. ಅವಳ ಮನೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿದಳು. ಚರಣಸೇವೆ ಮಾಡಿದಳು. ಏಳು ಮಂದಿ ಸಖಿಯರು ಬಿಳಿ ಚಾಮರ ಬೀಸಿದರು. ಎಲ್ಲ ಗೋಪಿಯರೂ ಬಂದು ರಾಧೆಯ ದರ್ಶನ ಪಡೆದರು. ನಂದ ಮೊದಲಾದವರಿಗೆ ರಾಧೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದಳು. ಪರಮಾನಂದ ಸ್ವರೂಪಳು. ಪರಮಾನಂದದಿಂದಲೆ ಬಲು ರಮ್ಯವಾದ ತನ್ನ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ವಾಸ ಮಾಡಿದಳು.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮ ಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೆ ಆಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಗೋಲೋಕಾರೋಹಣ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೨೯

ನಾರಾಯಣ ಮುನಿ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ಗೋಕುಲವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಾಲೋಕ್ಯ ಮೋಕ್ಷನೀಡಿ ಐದು ಮಂದಿ ಗೋಪರೊಡನೆ ಭಾಂಡೀರದ ವಟಮೂಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ. ಈಗ ಗೋಕುಲ ಶೂನ್ಯವಾಗಿ ರಕ್ಷಕರಿಲ್ಲದೆ ಅಸ್ತವ್ಯಸ್ತವಾಗಿ ವ್ಯಾಕುಲವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಕಂಡ. ಯೋಗಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಅಮೃತಮಳೆ ಸುರಿಸಿ ವೃಂದಾವನವನ್ನು ಹಿಂದಿನಂತೆಯೇ ಸಮೃದ್ಧವಾಗಿ ಮಾಡಿದ. ಗೋಪಗೋಪಿಯರಿಂದ ತುಂಬಿರುವಂತೆ ಮಾಡಿದ. ಎಲ್ಲ ಗೋಪಾಲಕರನ್ನೂ ಸಂತೈಸುತ್ತ ಸವಿಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ-

'ಗೋಪರೆ, ನನ್ನ ಬಂಧುಗಳೆ, ನೀವು ಸುಖವಾಗಿರಿ. ಪ್ರಿಯೆಯರೊಡನೆ ರಮ್ಯವಾದ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ವಿಹರಿಸಿರಿ. ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ಈ ವೃಂದಾವನದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಸನ್ನಿಧಾನವಿರುವುದು.'

ಅದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಶೇಷ ಧರ್ಮ ಶಿವ ಪಾರ್ವತಿಯರೂ ಸೂರ್ಯ ಇಂದ್ರ ಚಂದ್ರ ಅಗ್ನಿ ಕುಬೇರ ವರುಣ ವಾಯು ಯಮ ಈಶಾನ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳೂ ಅಷ್ಟವಸುಗಳೂ ಎಲ್ಲ ಗ್ರಹಗಳೂ ರುದ್ರರೂ ಮುನಿಗಳೂ ಮನುಗಳೂ ಬೇಗಬೇಗನೆ ಭಗವಂತನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಗೈದರು.

ಬ್ರಹ್ಮ:- 'ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪ ಜ್ಯೋತಿಸ್ವರೂಪನಾದ ಪರಮಾತ್ಮನೇ! ಪ್ರಕೃತಿಗಿಂತ ಆಚೆ ಇರುವ ನಿರ್ಲಿಪ್ತ ನಿರಾಕಾರ ಸ್ವೇಚ್ಛಾಮಯ ಪರಂಧಾಮನೆ! ಸರ್ವಕಾರ್ಯ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಿದ್ದು ಬ್ರಹ್ಮ ಈಶ ಶೇಷ ಮುಂತಾದ ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರಭುವಾದ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆ! ಸರಸ್ವತಿ, ಪದ್ಮಾ, ಪಾರ್ವತಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ ರಾಧೆಯರಿಗೆ ಪತಿಯಾದ ರಾಸೇಶ್ವರನೆ! ಸರ್ವಕ್ಕೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಸಂಹಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಸರ್ವೇಶ್ವರನೆ! ನಿನಗೆ ನಮೋ ನಮಃ! ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲದ ಧೂಳಿಯಿಂದ ಭೂಮಿ ಪವಿತ್ರವಾಯಿತು. ನೀನು ಪರಂಧಾಮಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ತಿರುಗಿ ಶೂನ್ಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ವರ್ಷಗಳ ಬಳಿಕ ನೀನೀಗ ನಿನ್ನ ವಿರಹದಿಂದ ಅಳುವ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವಿಯ?

ಶ್ರೀ ಮಹಾದೇವ - 'ಬ್ರಹ್ಮನಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿತನಾಗಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಅವತರಿಸಿ ಭೂಭಾರವನ್ನು ಕಳೆದು ಈಗ ನಿನ್ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸೇರುತ್ತಿರುವಿ. ನಿನ್ನ ಅವತಾರದಿಂದ ಮೂಲೋಕಗಳಲ್ಲಿ ಭೂಲೋಕವೆ ಧನ್ಯವೆನಿಸಿತು. ನಿನ್ನ ಹೆಜ್ಜೆಯ ಗುರುತನ್ನು ಹೊತ್ತು ನೆಲ ಪಾವನವಾಯಿತು. ನಿನ್ನ ಪಾದಕಮಲವನ್ನು ಕಂಡು ನಾವೂ ಮುನಿಗಳೂ ಧನ್ಯರಾದೆವು. ಮುನಿಗಳ ಧ್ಯಾನಕ್ಕೂ ನಿಲುಕದವ, ಒಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದವ, ನಮ್ಮೊಡೆಯ ನೀನು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಮರೆಯಾಗುವಿಯ? **'ವಾಸು'** ಎಂದರೆ ಸರ್ವಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ವಾಸಸ್ಥಾನ ನೀನು. ನಿನ್ನ ರೋಮಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಗಳಿವೆ. ಎಲ್ಲ

ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೂ ನೀನೆ **ದೇವ.** ಅದರಿಂದ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ನೀನು **'ವಾಸುದೇವ'**ನೆನಿಸಿರುವೆ. ಸಿದ್ಧಶ್ರೇಷ್ಠರಿಗೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ನಿನ್ನ ಪಾದಪದ್ಮ ನಮ್ಮ ಬಹುಕಾಲದ ತಪಸ್ಸಿನ ಫಲವಾಗಿ ಸರ್ವಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವಂತಾಯಿತು!

ಅನಂತ:- 'ಅನಂತ' ನೀನೆ ಹೊರತು ನಾನಲ್ಲ. ನಾನು ನಿನ್ನ ಒಂದು ಕಲೆಯ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಮಾನ. ಮಹಾಕೂರ್ಮದ ಬೆನ್ನ ಮೇಲೆ ಆನೆಯ ಬೆನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಕುಳಿತಂತೆ ಕುಳ್ಳಿರುತ್ತೇನೆ. ಶೇಷರೂ ಕೂರ್ಮರೂ ಬ್ರಹ್ಮ ವಿಷ್ಣು ಶಿವರೂ ಅಸಂಖ್ಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಪ್ರಭು ನೀನು. ನಮಗೆ ಇಂಥ ಸುದಿನ ಇನ್ನೆಂದು ಲಭಿಸೀತು? ಕನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕಾಣದವ ನೀನು ಸರ್ವಜೀವಿಗಳಿಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿರುವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಿನ್ನ ಪಾದಸ್ಪರ್ಶದಿಂದ ಪಾವನಳಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅನಾಥಳನ್ನಾಗಿಸಿ, ಶೋಕಸಾಗರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಕಣ್ಣೀರಿಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನೀನು ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆಯ?

ದೇವತೆಗಳು:- ವೇದಗಳಾಗಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಿವ ಮುಂತಾದವರಾಗಲಿ ನಿನ್ನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗದಿರುವಾಗ ನಾವೇನು ಸ್ತುತಿಸಬಲ್ಲೆವು? ಕೇವಲ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡುವೆವು.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಆ ದೇವತೆಗಳು ದ್ವಾರಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಭಗವಂತನನ್ನು ನೋಡಲು ಬೇಗನೆ ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಧಾವಿಸಿದರು. ಇತ್ತ ಗೋಪಾಲರೆಲ್ಲರೂ ಗೋಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿದರು. ಭೂಮಿ ಕಂಪಿಸಿತು. ಸಪ್ತಸಾಗರಗಳು ಭಯದಿಂದ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ವಾದುವು. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಶಾಪದಿಂದ ದ್ವಾರಕೆ ಕಳೆಗುಂದಿತು. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಕದಂಬವೃಕ್ಷದ ಕೆಳಗೆ ಒಂದು ಶರೀರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಯಾದವರೆಲ್ಲರೂ ಜೊಂಡುಹುಲ್ಲಿನಿಂದ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಡೆದುಕೊಂಡು ಸತ್ತರು. ಅವರ ಪತ್ನಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಪತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಚಿತೆ ಏರಿ ಸಹಗಮನ ಮಾಡಿದರು.

ದ್ವಾರಕೆಯ ದುರ್ಘಟನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಸಮಾಚಾರವನ್ನೂ ಅರ್ಜುನ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಅವನು ತನ್ನ ಎಲ್ಲ ತಮ್ಮಂದಿರೊಡನೆ, ದ್ರೌಪದಿಯೊಡನೆ ಸ್ವರ್ಗಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ.

ಕದಂಬವೃಕ್ಷದ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮಾದಿ ದೇವತೆಗಳು ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ನಮಿಸಿದರು. ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಿದರು. ಶ್ಯಾಮಲ ವರ್ಣ, ಬಾಲ್ಯವಯಸ್ಸು, ರತ್ನಾಭರಣಗಳಿಂದ ಅಲಂಕೃತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಅಗ್ನಿಶುದ್ಧವಾದ ವಸ್ತ್ರಉಟ್ಟು ವನಮಾಲೆಯಿಂದ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಮನೋಹರ. ಇಂಥ ಲಕ್ಷ್ಮೀರಮಣನ ಪಾದಕಮಲಕ್ಕೆ ಬೇಡನ ಬಾಣ ತಗುಲಿದೆ. ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವತೆಗಳು ವಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಭಗವಂತ ನಗುಮೊಗದಿಂದ ಅಭಯ ನೀಡಿದ. ಭೂದೇವಿ ಪ್ರಣಯ ವಿಹ್ವಲತೆಯಿಂದ ಅಳುವುದನ್ನು ಕಂಡು ಸಂತೈಸಿದ. ಬೇಡನನ್ನೂ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿದ.

ಬಲರಾಮನ ಅದ್ಭುತವಾದ ತೇಜಸ್ಸು ಶೇಷನಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಲೀನವಾಯಿತು. ಪ್ರದ್ಯುಮ್ನನ ತೇಜಸ್ಸು ಕಾಮನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಯಿತು. ಅನಿರುದ್ಧನ ತೇಜಸ್ಸು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು

ಸೇರಿತು. ಅಯೋನಿಜೆಯಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸ್ವರೂಪಳಾದ ರುಕ್ಮಿಣಿ ಶರೀರ ಸಹಿತಳಾಗಿಯೆ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ಹೋದಳು. ಸತ್ಯಭಾಮೆಯೂ ಸಶರೀರಳಾಗಿ ಭೂದೇವಿಯಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯಹೊಂದಿದಳು. ಜಾಂಬವತಿ ಲೋಕಮಾತೆಯಾದ ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಸೇರಿದಳು. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ದೇವಿಯರೂ ತಾವು ಯಾವ ದೇವಿಯರ ಅಂಶಭೂತರೋ ಆ ದೇವಿಯರಲ್ಲಿಯೇ ಸೇರಿಹೋದರು. ಸಾಂಬನ ತೇಜಸ್ಸು ಸ್ಕಂದನಲ್ಲಿ ಸೇರಿತು. ವಸುದೇವ ಕಶ್ಯಪರೂಪವನ್ನೆ ಹೊಂದಿದ. ದೇವಕಿ ಅದಿತಿಯಲ್ಲಿ ಲೀನಳಾದಳು. ರುಕ್ಮಿಣಿಯ ಅಂತಃಪುರ ಒಂದನ್ನುಳಿದು ಸಮಸ್ತ ದ್ವಾರಕೆಯನ್ನು ಸಮುದ್ರ ನುಂಗಿದ. ಬಳಿಕ ಕೃಷ್ಣನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಆನಂದದಿಂದ ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾಗಿ ಸ್ತುತಿಸಿದ. ಕೃಷ್ಣನ ವಿಯೋಗವಾಗುವುದೆಂದು ದುಃಖವಿಹ್ವಲನಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರನ್ನೂ ಸುರಿಸಿದ. ಗಂಗೆ, ಸರಸ್ವತಿ, ಪದ್ಮಾವತಿ, ಯಮುನೆ, ಗೋದಾವರಿ, ಸ್ವರ್ಣರೇಖೆ, ಕಾವೇರಿ, ನರ್ಮದೆ, ಶರಾವತಿ, ಬಾಹುದೆ, ಕೃತಮಾಲೆ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ನದೀದೇವಿಯರೂ ಬಂದು ನಮಿಸಿದರು. ಗಂಗೆ ವಿರಹಕಾತರಳಾಗಿ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸುತ್ತ ದೈನ್ಯದಿಂದ ಅಳುತ್ತ ಹೇಳಿದಳು - 'ನಾಥ, ನೀನೀಗ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿರುವೆಯ? ನಮಗಿನ್ನು ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಗತಿ?'

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ:- 'ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಕಾಲ ನೀನು ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಇರುವೆ. ಪಾಪಿಗಳು ನಿನ್ನಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿ ಬಿಟ್ಟುಹೋಗುವ ಪಾಪಗಳು ನನ್ನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಾಸನಮಾಡುವ ಭಕ್ತನ ದರ್ಶನ ಸ್ಪರ್ಶನ ಸ್ನಾನಗಳಿಂದ ತಕ್ಷಣವೆ ಭಸ್ಮವಾಗುವುವು. ಹರಿನಾಮಸಂಕೀರ್ತನೆಗಳು ಪುರಾಣ ಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆವಲ್ಲಿ ನೀನು ಈ ಎಲ್ಲ ನದೀ ದೇವಿಯರೊಂದಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಶ್ರವಣಮಾಡು. ಅದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಸಕಲಪಾಪಗಳೂ ಭಸ್ಮವಾಗುವುವು. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರನ್ನು ಆಲಿಂಗಿಸಿದರೂ ಹಾಗೇ ಆಗುವುದು. ಒಣಸೌದೆ ಹುಲ್ಲುಕಡ್ಡಿಗಳು ಬೆಂಕಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಉರಿದು ಬೂದಿಯಾಗುವುವೋ ಹಾಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಾದಿ ಪಾಪಗಳೂ ವೈಷ್ಣವಾಲಿಂಗನದಿಂದ ಬೂದಿಯಾಗುವುವು. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಪವಿತ್ರ ತೀರ್ಥಗಳೂ ನನ್ನ ಭಕ್ತರ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಸದಾ ಇರುತ್ತವೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತರ ಪಾದಧೂಳಿಯಿಂದ ಭೂಮಿ ತಕ್ಷಣವೆ ಪವಿತ್ರವಾಗುವುದು, ತೀರ್ಥಗಳೂ ಪವಿತ್ರವಾಗುವುವು, ಜಗತ್ತೇ ಪವಿತ್ರವಾಗುವುದು. ನನ್ನ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪಾಸನ ಮಾಡುವವರು, ನನ್ನ ನೈವೇದ್ಯ ಭಕ್ಷಿಸುವವರು, ನನ್ನನ್ನೇ ನಿತ್ಯಧ್ಯಾನಿಸುವವರು ನನಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕರು. ಅವರ ಸ್ಪರ್ಶಮಾತ್ರದಿಂದ ವಾಯುವೂ ಶುದ್ಧವಾಗುವುದು. ಕಲಿಯುಗದಲ್ಲಿ ಹತ್ತುಸಾವಿರ ವರ್ಷಕಾಲ ನನ್ನ ಭಕ್ತರು ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಹೊರಟು ಹೋದ ಬಳಿಕ ನಾಲ್ಕೂ ಜಾತಿಯವರು ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರಾಗುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಭಕ್ತರಿಲ್ಲದ ಭೂಮಿ ಕಲಿಯ ವಶವಾಗುವುದು' ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದಂತೆಯೇ ಅವನ ಶರೀರದಿಂದ ಚತುರ್ಭುಜಗಳಲ್ಲಿ ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ, ನೂರು ಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿಯಿಂದ ಹೊಳೆವ ಶ್ರೀವತ್ಸಧಾರಿ ಪುರುಷ ಹೊರಟು ಬಂದು ಸುಂದರವಾದ ರಥವನ್ನೇರಿ ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ

ತೆರಳಿದ. ಜೊತೆಗೆ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾದುರ್ಭವಿಸಿದ ಮರ್ತ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯೂ ಮೂರ್ತಿಮತಿಯಾಗಿ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿದಳು. ಶುದ್ಧ ಸತ್ವಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿ ಎರಡು ರೂಪ ಧರಿಸಿದ. ಬಲಭಾಗದಿಂದ ಹೊರಟ ರೂಪ ದ್ವಿಭುಜ ಗೋಪಾಲ ಬಾಲರೂಪ. ನವಮೇಘಶ್ಯಾಮ ಈತ. ತಾವರೆಯಂಥ ಕಣ್ಣು ಅವನದು. ಮಂದಹಾಸಯುಕ್ತವಾದ ಮುಖ. ನೂರು ಕೋಟಿ ಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿ. ನೂರು ಕೋಟಿ ಮನ್ಮಥರ ಲಾವಣ್ಯ. ಪೂರ್ಣಾನಂದ ಉಳ್ಳ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಿರ್ಗುಣ ಪರಮಾತ್ಮ. ಭಕ್ತರಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹ ಮಾಡಲೆಂದು ಅವತರಿಸುವವ. ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದಾಚೆ ಇರುವವ. ನಿತ್ಯಶರೀರ ಉಳ್ಳವ.

ಯೋಗಿಗಳು ಇವನನ್ನು ಸನಾತನ ಜ್ಯೋತಿರೂಪನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಭಕ್ತರು ಅವನನ್ನು ಅಂತರ್ಯಾಮಿ ಜ್ಯೋತಿರೂಪನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ವೇದಗಳು ಅವನನ್ನು ಸತ್ಯ, ನಿತ್ಯ, ಆದಿಕಾರಣನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ದೇವತೆಗಳು ಅವನನ್ನು ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ನಡೆವ ಸ್ವತಂತ್ರನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಸಿದ್ಧರಾದ ಮುನಿಗಳು ಅವನನ್ನು ಸರ್ವರೂಪನೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಯೋಗೇಶ್ವರನಾದ ಶಂಕರ ಅವನನ್ನು ಅನಿರ್ವಚನೀಯನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ.

ಶೇಷ ಆ ಅನಂತನನ್ನು ಒಂಬತ್ತುರೂಪದವನೆನ್ನುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಹೇಗೆಂದರೆ ಆರು ದರ್ಶನಗಳ ತರ್ಕಗಳಿಗೆ ಗೋಚರವಾಗುವ ರೂಪಗಳು ಆರು. ವೈಷ್ಣವಾಗಮ ಗೋಚರವಾದುದು ಒಂದು ರೂಪ. ವೇದಗೋಚರವಾದುದು ಒಂದು ರೂಪ. ಪುರಾಣಗೋಚರವಾದುದು ಒಂದು ರೂಪ. ಹೀಗೆ ಒಂಬತ್ತುರೂಪಗಳು. ನ್ಯಾಯದರ್ಶನ ಶಂಕರ ಹೇಳುವಂತೆಯೇ ಅನಿರ್ವಚನೀಯವೆನ್ನುತ್ತದೆ. ವೈಶೇಷಿಕ ದರ್ಶನ ನಿತ್ಯ ಎಂದೆನ್ನುತ್ತದೆ. ಸಾಂಖ್ಯದರ್ಶನ ಜ್ಯೋತಿರೂಪನೆನ್ನುತ್ತದೆ. ಮೀಮಾಂಸಾದರ್ಶನ ಸರ್ವರೂಪನೆನ್ನುತ್ತದೆ. ವೇದಾಂತದರ್ಶನ ಸರ್ವಕಾರಣ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಪಾತಂಜಲ ಯೋಗದರ್ಶನ ಅನಂತ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ವೇದಗಳು ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪನೆನ್ನುತ್ತವೆ. ಪುರಾಣಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ ಎನ್ನುತ್ತವೆ. ವೈಷ್ಣವಾಗಮಗಳು ನಿತ್ಯಶರೀರಿ ಎನ್ನುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಒಂಬತ್ತುರೂಪಗಳಿಂದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಶೇಷ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನೆ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಧಾರಮಣ ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ನಂದಕುಮಾರ, ಗೋಪವೇಷದವನು. ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಭುಜನಾದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ, ನಾರಾಯಣ. ಅವನ ನಾಮವೆ ಮುಕ್ತಿಕಾರಣ.

ಸಕೃನ್ನಾರಾಯಣೇತ್ಯುಕ್ತ್ವಾ ಪುಮಾನ್ ಕಲ್ಪಶತತ್ರಯಂ ।
ಗಂಗಾದಿಸರ್ವತೀರ್ಥೇಷು ಸ್ನಾತೋ ಭವತಿ ನಾರದ ॥

'ಒಮ್ಮೆ 'ನಾರಾಯಣ!' ಎಂದರೆ ಸಾಕು, ಮುನ್ನೂರು ಕಲ್ಪಗಳ ಕಾಲ ಗಂಗಾದಿ ಸರ್ವ ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ಫಲ ಸಿಗುವುದು.'

ನಾರಾಯಣನು ಸುನಂದ ನಂದ ಕುಮುದ ಮುಂತಾದ ಪಾರ್ಷದರಿಂದ

ಪರಿವೃತನಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಶಂಖಚಕ್ರಗದಾಪದ್ಮಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವತ್ಸ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿ ವನಮಾಲೆಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಆತ ವೇದಗಳು ಮಾಡುವ ಸ್ತುತಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ವಿಮಾನವೇರಿ ವೈಕುಂಠಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಆಗ ರಾಧಾರಮಣ ಮೂಲೋಕವನ್ನು ಮೈಮರೆಸುವಂತೆ ಕೊಳಲನ್ನು ನುಡಿಸಿದ. ದೇವತೆಗಳೂ ಮುನಿಗಳೂ ಕೇಳಿ ಮಾಯೆಯಿಂದ ಮೈ ಮರೆತು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟರಾದರು. ಪಾರ್ವತಿ ಒಬ್ಬಳೆ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಾಗಿದ್ದಳು. ಅವಳು ಸ್ವಯಂ ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆ. ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಪರಮಾತ್ಮಸ್ವರೂಪಳು. ಸಗುಣಳೂ ನಿರ್ಗುಣಳೂ ಆಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಸ್ವತಂತ್ರಳಾಗಿರುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು.

'ಪ್ರಭು, ನಾನು ಒಬ್ಬಳೆ ಪಾರ್ವತೀರೂಪಳೂ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಧಾರೂಪಳೂ ಆಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಅದು ಶೂನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡು. ರಥವೇರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗು. ನಿನ್ನ ವಕ್ಷಃಸ್ಥಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸದಾ ಪರಿಪೂರ್ಣಳಾಗಿಯೆ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತೀ ರೂಪಗಳಿಂದ ವೈಕುಂಠದಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತೇನೆ. ಸಮುದ್ರರಾಜನ ಕುಮಾರಿಯಾಗಿಯೂ ನಾನು ನಿನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾದುರ್ಭೂತಳಾದೆ. ಬ್ರಹ್ಮನ ಬಳಿ ಇರುವ ವೇದಮಾತೆ ಸಾವಿತ್ರಿಯೂ ನನ್ನ ಒಂದು ಕಲೆ. ಹಿಂದೆ ಸತ್ಯಯುಗದಲ್ಲಿ ನಿನ್ನ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಸಕಲದೇವತೆಗಳ ತೇಜಸ್ಸು ಒಂದೆಡೆ ಸೇರಿ ಸ್ತ್ರೀರೂಪ ತಾಳಿದಾಗ ನಾನೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಂತೆ. ಶುಂಭಾದಿ ದೈತ್ಯರನ್ನು ಅನಾಯಾಸವಾಗಿ ನಾಶಮಾಡಿದೆ. ದುರ್ಗ ಎಂಬ ರಾಕ್ಷಸನನ್ನು ಕೊಂದು ದುರ್ಗೆ ಎನಿಸಿದೆ. ತ್ರಿಪುರರನ್ನು ಕೊಂದು ತ್ರಿಪುರೆ ಎನಿಸಿದೆ. ರಕ್ತಬೀಜಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ರಕ್ತಬೀಜವಿನಾಶಿನಿ ಎನಿಸಿದೆ. ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಂತೆಯೇ ಸತ್ಯಸ್ವರೂಪಳಾದ ನಾನು ಸತೀ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ದಕ್ಷನ ಮಗಳಾಗಿಯೂ ಹುಟ್ಟಿದೆ ಯೋಗಬಲದಿಂದ ದೇಹತ್ಯಾಗಮಾಡಿ ಪರ್ವತರಾಜನ ಮಗಳಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದೆ. ಆಗ ನೀನೆ ನನ್ನನ್ನು ಗೋಲೋಕದ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶಂಕರನಿಗೆ ನೀಡಿದೆ. ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತಿರೂಪಳು ನಾನೆ, ವಿಷ್ಣುಮಾಯೆಯೂ ನಾನೆ. ನಾರಾಯಣನ ಮಾಯೆಯಾದ್ದರಿಂದ ನಾರಾಯಣೀ ಎನಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಅಧಿಕಳು, ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಿ. ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಜನನಿ. ಸ್ವತಃ ರಾಧೆಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಿನ್ನಾಜ್ಞೆಯಂತೆ ಪಂಚಪ್ರಕೃತಿ ರೂಪಳಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕಲೆಯ ಕಲೆರೂಪದಿಂದ ದೇವತೆಗಳ ಮನೆಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೇವಿಯಾಗಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ಬೇಗ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ಹೋಗು. ಅಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿರಹಾತುರಳಾಗಿ ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತ ನಿನಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದೇನೆ.'

ಪಾರ್ವತಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ರಸಿಕಾಗ್ರಣಿಯಾದ ಕೃಷ್ಣ ನಕ್ಕು ರತ್ನಮಯವಾದ ವಿಮಾನವೇರಿ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಪಾರ್ವತಿ ಮೈಮರೆತು ಬಿದ್ದಿದ್ದ ದೇವತೆಗಳನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಸಿದಳು. ಅವರು ಎದ್ದು 'ಹರಿ! ಹರಿ!' ಎನ್ನುತ್ತ ವಿಸ್ಮಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ದುರ್ಗೆ ಶಿವನೊಡನೆ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದಳು. ಗೋಲೋಕದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ಬಂದಾಗ ಸರ್ವಜ್ಞಳಾದ ರಾಧೆ ಗೋಪಿಯರೊಡನೆ ಬಂದು ರಥದಿಂದಿಳಿದು

ಎದುರುಗೊಂಡಳು. ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದಳು. ಗೋಪಗೋಪಿಯರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಫುಲ್ಲವದನರಾದರು. ಪರಮಾತ್ಮ ಬಂದನೆಂದು ಸಂಭ್ರಮದಿಂದ ದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗಿಸಿದರು. ಜಗದೀಶ್ವರನೂ ವಿರಜಾನದಿಯನ್ನು ದಾಟಿ ರಾಧೆಯನ್ನು ಕಂಡೊಡನೆ ರಥದಿಂದಿಳಿದು ಅವಳ ಕೈಹಿಡಿದಿದ್ದ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೋಲೋಕದ ಶತಶೃಂಗದಲ್ಲಿರುವ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷಯ ವಟವನ್ನೂ ಪುಣ್ಯಕರ ವೃಂದಾವನವನ್ನೂ ನೋಡುತ್ತ ತುಲಸೀತೋಟ, ಮಾಲತೀವನ, ಕುಂದವನ, ಮಾಧವೀವನ, ಚಂಪಕಾರಣ್ಯ, ಚಂದನವನಗಳ ದಾರಿಯಾಗಿ ರಾಧೆಯ ಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಅಲ್ಲಿ ರತ್ನಸಿಂಹಾಸನದಲ್ಲಿ ರಾಧೆಯೊಡನೆ ಕುಳಿತು ಕರ್ಪೂರಯುಕ್ತ ತಾಂಬೂಲವನ್ನು ಮೆದ್ದ. ಸುಗಂಧಯುಕ್ತವಾದ ಚಂದನದಿಂದ ಗಮಗಮಿಸುವ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿ ರಾಧೆಯೊಡನೆ ಶೃಂಗಾರರಸಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ರಮಿಸಿದ.

ನಾರದ, ಧರ್ಮನ ಮುಖದಿಂದ ಕೇಳಿದುದನ್ನು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ ಬಗೆ ಹೀಗೆ. ಇನ್ನೇನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವೆ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಗೋಲೋಕಾರೋಹಣವೆಂಬ ನೂರಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೩೦

ನಾರದ - ಜಗದ್ಗುರು, ನಿನ್ನ ಮುಖದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನೇನೂ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಸಕಲೇಷ್ಟದಾಯಕವಾದ ಈ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಪುರಾಣ ಎಷ್ಟು ಅಪೂರ್ವ! ನಾನು ಇನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು. ಅಪ್ಪಣೆ ನೀಡು. ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಹಿಮಾಲಯಕ್ಕೆ ಹೋಗಲೆ?

ನಾರಾಯಣಮುನಿ - 'ನೀನು ಹಿಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಉಪಬರ್ಹಣನೆಂಬ ಗಂಧರ್ವನಾಗಿ ಐವತ್ತುಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪತಿಯಾಗಿದ್ದಿ. ಈ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರನಾಗಿರುವೆ. ಆ ಐವತ್ತು ಮಂದಿ ಸ್ತ್ರೀಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳು ಸುಂದರಿಯಾದ ಪತಿವ್ರತೆ ಶಿವನನ್ನು ತಪಸ್ಸಿನಿಂದ ಒಲಿಸಿಕೊಂಡು 'ನಾರದನೆ ನನಗೆ ಪತಿಯಾಗಿ ಲಭಿಸಬೇಕು' ಎಂದು ವರ ಪಡೆದಳು. ಅವಳು ಈಗ ಸೃಂಜಯರಾಜನ ಮಗಳು. ಸ್ವರ್ಣಷ್ಠೀವಿಯ ಸೋದರಿ. ಅವಳನ್ನು ನೀನು ವಿವಾಹವಾಗಬೇಕು. ಶಿವನ ವರ ಹೇಗೆ ವ್ಯರ್ಥವಾದೀತು? ಅವಳು ಸುಂದರಿಯರಲ್ಲಿ ಸುಂದರಿ, ಕೋಮಲಾಂಗಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಯ ಅಂಶಯುಕ್ತಳು, ಪತಿವ್ರತೆ, ಪ್ರಿಯವನ್ನೆ ನುಡಿವವಳು. ನಿನ್ನನ್ನು ಬಯಸಿದ್ದಾಳೆ. ಸ್ಥಿರವಾದ ಯೌವನ ಅವಳದು. ಬ್ರಹ್ಮ ಬರೆದ ಪ್ರಾಚೀನಕರ್ಮದ ಫಲವನ್ನು ಯಾರು ತಾನೆ ತಡೆಯಬಲ್ಲರು? ಕರ್ಮದ ಫಲ ಉಣದೆ ನೂರುಕೋಟಿ ಕಲ್ಪ ಕಳೆದರೂ ಕರ್ಮವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸಲಾಗದು. ಮಾಡಿದ ಕರ್ಮದ ಫಲ, ಒಳ್ಳೆಯದಿರಲಿ ಕೆಟ್ಟದಿರಲಿ, ಅವಶ್ಯ ಅನುಭವಿಸಲೇಬೇಕು'

ಸೂತ - ನಾರಾಯಣಮುನಿಯ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ನಾರದ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಖಿನ್ನ ಮನಸ್ಕನಾಗಿ ಸೃಂಜಯನ ಅರಮನೆಗೆ ಹೋದ.

ಶೌನಕ - ಮಹಾತ್ಮ ಸೂತ! ಎಂಥ ಅದ್ಭುತ ರಹಸ್ಯ! ಅಪೂರ್ವವಾದ ರಸಭರಿತವಾದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಹೇಳು, ಇಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದ ನಾರದ ಮುನಿಯ ವಿವಾಹದ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಸೂತ- ನಾರದ ಸೃಂಜಯನ ಮಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮೋಹಿತನಾದ. ತಪಸ್ವಿನಿಯೂ ವಿಷ್ಣುವ್ರತ ಪರಾಯಣೆಯೂ ಆದ ಅವಳನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಬ್ರಹ್ಮಸಭೆಗೇ ಹೋಗಿ ತಂದೆಗೆ ನಮಸ್ಕರಿಸಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಈ ಶುಭವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿ ಹರ್ಷಿತನಾದ. ಆತ ಒಂದು ಶುಭ ಮುಹೂರ್ತದಲ್ಲಿ ಮಗನನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರತ್ನವಿಮಾನವೇರಿ ಸೃಂಜಯನ ಅರಮನೆಗೆ ಬಂದ. ಸೃಂಜಯರಾಜ ರತ್ನಾಭರಣ ಭೂಷಿತಳಾದ ಸುಂದರಿಯಾದ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷದಿಂದ ನಾರದನಿಗೆ ದಾನ ಮಾಡಿದ. ಸರ್ವಸ್ವದಕ್ಷಿಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಂದ. ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ 'ಮಗಳೆ, ಮಗಳೆ, ಕಮಲದಂಥ ಕಣ್ಣಿನವಳೆ, ನನ್ನ ಮನೆಯನ್ನು ಶೂನ್ಯವನ್ನಾಗಿ

ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವಿ? ನಿನ್ನನ್ನಗಲಿದ ಬಳಿಕ ನಾನು ಬದುಕಿದ್ದರೂ ಸತ್ತಂತೆಯೆ. ಅದರಿಂದ ನಾನು ಘೋರವಾದ ಅರಣ್ಯಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ' ಎನ್ನುತ್ತ ಅಳತೊಡಗಿದ. ಕನ್ಯೆ ಅಳುವ ತಂದೆಗೆ ನಮಿಸಿದಳು. ಅಳುವ ತಾಯಿಗೂ ನಮಿಸಿದಳು. ಅಳುತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮನ ರಥವೇರಿದಳು. ಬ್ರಹ್ಮ ಕನ್ಯೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದ. ಮಗನನ್ನೂ ಸೊಸೆಯನ್ನೂ ಕರೆದುಕೊಂಡು ದೇವತೆಗಳ ಮತ್ತು ಮುನಿಗಳ ಸಮೇತರಾಗಿ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದ. ಅಲ್ಲಿ ಮಂಗಳಕಾರ್ಯಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೂ ದೇವತೆಗಳಿಗೂ ಸಿದ್ಧರಿಗೂ ಭೋಜನಮಾಡಿಸಿದ. ದುಂದುಭಿ ಮೊಳಗಿಸಿದ. ಮುನಿಶ್ರೇಷ್ಠನಾದ ನಾರದ ಪ್ರಾರಬ್ಧಕರ್ಮಬದ್ಧನಾಗಿ ಪರಿಮಳದ ಗಂಧ ಬಳಿದ ಮನೋಹರವಾದ ಹೂವಿನ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪತ್ನಿಯ ಜೊತೆಗೆ ರಮಿಸಿದ. ಪ್ರಾರಬ್ಧವನ್ನು ಯಾರಿಗೆ ತಾನೆ ಮೀರಲಾದೀತು?

ಹೀಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಮ್ಯವಾದ ವಟಮೂಲದಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡಿದ ನಾರದ. ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮರೆತ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪೂಜ್ಯ ಸನತ್ಕುಮಾರ ಆಗಮಿಸಿದ. ಶಿಶುವಿನಂತೆ ಬೆತ್ತಲೆಯಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಜ್ವಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಆತ. ಬ್ರಹ್ಮಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದರೂ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಐದು ವರ್ಷದ ಮಗುವಿನಂತೆಯೇ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದ. ಪರಮಹಂಸ ಸನ್ಯಾಸಿಯಾದ್ದರಿಂದ ಶಿಖಾ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ರಹಿತನಾಗಿದ್ದು ಅನುಪನೀತನಂತೆ ಕಂಡರೂ ವೇದಾಧ್ಯಯನ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನಾದಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಮಂತ್ರವನ್ನು ಸದಾ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಅವನಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾಯಣ ಗುರು. ಅಸಂಖ್ಯಕಲ್ಪಗಳ ಕಾಲ ಆತ ಮೂವರು ಸೋದರರೊಂದಿಗೆ ವೈಷ್ಣವಾಗ್ರಣಿಯಾಗಿ, ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಗುರುವಿಗೂ ಗುರುವಾಗಿದ್ದ. ನಾರದ ತನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದ ಈ ಹಿರಿಯ ಸೋದರನನ್ನು ಕಂಡು ಒಡನೆ ತಲೆಬಾಗಿ ದಂಡಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದ. ಆತ ನಕ್ಕು ನಾರದನಿಗೆ ಹಿತ ನುಡಿದ -

'ತಮ್ಮ, ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವೆ? ಮದುವೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖವಾಗಿರುವೆಯ? ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೊಳಗೆ ಪ್ರೇಮ ನಿತ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ, ನಿತ್ಯನೂತನವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಜ್ಞಾನಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಅದು ತಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಿಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಮುಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮೋಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ದೂರವಾಗಿದ್ದು ಸಂಸಾರ ಬಂಧನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪೀಯೂಷಬುದ್ಧ್ಯಾ ಗರಲಂ ಭುಂಕ್ತೇ ಪಾಪೀ ನರಾಧಮಃ।
ಪರಂ ನಾರಾಯಣಂ ತ್ಯಕ್ತ್ವಾ ಯಸ್ಯಾಸ್ತೇ ವಿಷಯೇ ಮನಃ॥

ಸರ್ವೋತ್ತಮನಾದ ನಾರಾಯಣನನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಿಷಯಾಸಕ್ತಿ ಹೊಂದುವವನು ಪಾಪಿ ನರಾಧಮನೆ ಸರಿ. ಅವನು ಅಮೃತವೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ವಿಷ ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದಾನಷ್ಟೆ.

ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೊರತು ಕರ್ಮಮಾಡುವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕರ್ಮಫಲವಾದ ವಿಷಯ ಭೋಗವನ್ನು ಉಣಲೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಬ್ರಹ್ಮನ ಮಕ್ಕಳೂ ಇದಕ್ಕೆ ಹೊರತಲ್ಲ. ನಿನಗೆ ಕರ್ಮಫಲಭೋಗವಿಲ್ಲದಿರುತ್ತಿದ್ದರೆ ಗಂಧರ್ವಜನ್ಮವೇಕೆ ಬಂದಿತು? ದಾಸೀಪುತ್ರನಾಗಿ ಹೇಗೆ ಜನಿಸಿದೆ? ಭಕ್ತಸಂಗದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೇಗಾಯಿತು?

ಆದರಿಂದ ನೀನು ಈ ಮಾಯಾಮಯಿಯಾದ ಪ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸು. ತಿರುಗಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ಹೊರಡು. ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ಭಾರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಮಾಧವನನ್ನು ಭಜಿಸು. ಪ್ರಭುವಾದ ನಾರಾಯಣ ಮೋಕ್ಷಪದವಿಯನ್ನು ಕೊಡಲು ಕಾದು ನಿಂತಿರುವಾಗ ವಿಷಯಭೋಗದ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಕುರುಡಾಗಿರುವವನು ಮಾಯೆಯಿಂದ ವಂಚಿತನೆ ಸರಿ.

ಕೃಷ್ಣ ಎಂಬ ಎರಡಕ್ಷರದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ನಾನು ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸುತ್ತೇನೆ, ಪರಿಗ್ರಹಿಸು. ಮಂತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅದು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವೇದಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಿದರೂ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾದ ಮಂತ್ರ ಇನ್ನೊಂದು ಸಿಗಲಾರದು. ಪುಷ್ಕರದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ನನಗೆ ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಅಸಂಖ್ಯಕಲ್ಪಗಳ ಕಾಲ ಅದನ್ನು ಜಪಿಸಿ ಸರ್ವಪೂಜ್ಯನಾಗಿ ಸರ್ವತ್ರ ಸಂಚರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ'.

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಸನತ್ಕುಮಾರ ನಾರದನಿಗೆ ಸ್ನಾನಮಾಡಿಸಿ ಕೃಷ್ಣ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ನೀಡಿದ. ಅಂದಿನಿಂದ ನಾರದ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಎನ್ನದೆ ಸದಾ ಪವಿತ್ರ ಜಪಮಣಿಮಾಲೆಯಿಂದ ಜಪಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಸನತ್ಕುಮಾರ ನಾರದನಿಗೆ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಶುಭಾಶೀರ್ವಾದವನ್ನು ಮಾಡಿ ಭಗವಂತನ ದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ಗೋಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ಇತ್ತ ನಾರದ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿದಾಯಕವಾದ ಉತ್ತಮಮಂತ್ರವನ್ನು ಹೊಂದಿ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಲವಾದ ಭಕ್ತಿ ಮಾಡುವುದೆ ಪ್ರಾರಬ್ಧನಾಶಕವೆಂದು ತಿಳಿದು, ಮಾಯಾಮಯಿಯಾದ ಪತ್ನಿಯನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿದ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಲು ಹೊರಟು ಕೃತಮಾಲಾ ನದೀತೀರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಶಂಕರರನನ್ನು ಕಂಡು ತಲೆಬಾಗಿ ನಮಿಸಿದ. ಶಂಕರ ನುಡಿದ -

ಶಂಕರ:- 'ನಾರದ, ನಿನ್ನನ್ನು ನೋಡಿ ನನಗೆ ಆನಂದವಾಯಿತು. ದೇಹಿಗಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತರ ದರ್ಶನವಾದ ದಿನವೆ ಸುದಿನ. ಭಕ್ತರ ಸಹವಾಸ ದೊರಕುವುದೆ ಮಹಾಭಾಗ್ಯ. ಭಕ್ತರ ದರ್ಶನ ಒಂದೇ ಸಕಲ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನದ ಫಲ ಕೊಡುವುದು. ಸರ್ವಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ದುರ್ಲಭವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಮಹಾಮಂತ್ರ ನಿನಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದೆ ತಾನೆ! ನಾನು ಈ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಗಣೇಶ ಸ್ಕಂದರಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಲೋಕದ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ಧರ್ಮನಿಗೂ ಅವನೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಧರ್ಮ ನಾರಾಯಣನಿಗೂ ಬ್ರಹ್ಮ ಸನತ್ಕುಮಾರನಿಗೂ ಉಪದೇಶಿದ. ಸನತ್ಕುಮಾರ ಈಗ ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಈಮಂತ್ರವನ್ನು ಉಪದೇಶ ಪಡೆದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನರ ನಾರಾಯಣನಂತಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಲ ಅಕಾಲ ಶುಭ ಅಶುಭವೆಂದೇನೂ ನೋಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಐದು ಲಕ್ಷ ಜಪದಿಂದಲೆ ಪುರಶ್ಚರಣ ಮಾಡಬೇಕು. ಧ್ಯಾನವೂ ಸಾಮವೇದೋಕ್ತವಾದುದು ಉಂಟು. ಆದರಿಂದ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಬೇಕು. ಧ್ಯಾನ ಪಾಪಗಳನ್ನು ಸುಡುತ್ತದೆ. ಕರ್ಮದ ಮೂಲವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

ಧ್ಯೇಯಮೂರ್ತಿ:- ನವಮೇಘಶ್ಯಾಮ, ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿ, ಬಾಲಕೃಷ್ಣ. ಅವನದು ನೂರುಕೋಟಿ ಚಂದ್ರರ ಕಾಂತಿ. ರಾಶಿರಾಶಿ ಅಮೂಲ್ಯ ರತ್ನಾಭರಣಗಳ ಅಲಂಕಾರ.

ಮೈಯೆಲ್ಲ ಶ್ರೀಗಂಧದ ಲೇಪ. ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಕೌಸ್ತುಭಮಣಿ. ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ನವಿಲಗರಿ, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಮಾಲತೀಮಾಲೆ. ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಂದಹಾಸ. ಶಿವಾದಿಗಳು ನಿತ್ಯ ಉಪಾಸನೆ ಮಾಡುವ, ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದ, ನಿರ್ಗುಣ ಅಪ್ರಾಕೃತ ಸ್ವರೂಪ. ಎಲ್ಲರ ಅಂತರ್ಯಾಮಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಭಕ್ತರನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಲೆಂದೆ ಅವತರಿಸುವವ. ವೇದಗಳಿಂದಲೂ ವರ್ಣಿಸಲಾಗದವ. ಸರ್ವೇಶ್ವರ ಈತ. ಪರಮಾನಂದ ಸ್ವರೂಪ ಸತ್ಯ ನಿತ್ಯ, ಪರಾತ್ಪರ ಸನಾತನನಾದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಹೀಗೆ ಧ್ಯಾನಿಸಿ ಮಂತ್ರ ಜಪಿಸಬೇಕು. -

ಹೀಗೆ ಹೇಳಿ ಶಿವ ತನ್ನ ಲೋಕಕ್ಕೆ ತೆರಳಿದ. ನಾರದ ಅವನನ್ನು ವಂದಿಸಿ ತಪಸ್ಸಿಗೆ ತೊಡಗಿದ. ಯೋಗಬಲದಿಂದ ಹರಿಸ್ಮರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಶರೀರವನ್ನು ತೊರೆದು ಕಮಲೆ ಕಮಲಗಳಿಂದ ಅರ್ಚಿಸುವ ಕೃಷ್ಣನ ಪಾದಕಮಲದಲ್ಲಿ ಲೀನನಾದ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣ ನಾರದ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ನಾರದವಿವಾಹಾದಿ ಪ್ರಕರಣವೆಂಬ ನೂರಮೂವತ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

ವಹ್ನಿಯ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣದ ಉತ್ಪತ್ತಿ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೩೧

ಶೌನಕ ನುಡಿದ - ಸೂತ, ಅತ್ಯಂತ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಆಖ್ಯಾನ ಇದು. ಅತ್ಯಂತ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ ರಹಸ್ಯ ಮನೋಹರ, ವಿನೂತನ. ಅದರ ಸೌಂದರ್ಯ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ. ಇಂಥ ಕಥೆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುರ್ಲಭ. ಇದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಈ ದಿನವೆ ನಮಗೆ ಸುದಿನ. ಇಂಥ ದಿನ ನಮಗೆ ಮುಂದೆ ಎಂದು ಬರುವುದೊ! ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರ ಒಡನಾಟ ಸಿಕ್ಕಿದರೇ ಹೀಗೆ ಜನ್ಮ ಸಫಲವಾಗುವುದು. ಗರ್ಭವಾಸ ತಪ್ಪುವುದು. ಕರ್ಮದ ಮೂಲ ಕತ್ತರಿಸಿ ಹೋಗುವುದು. ಹರಿದಾಸ್ಯ ಲಭಿಸುವುದು. ಹರಿಭಕ್ತಿ ವರ್ಧಿಸುವುದು. ದುರ್ಜನ ಸಂಗದಿಂದ ಬರುವ ದುರ್ಬುದ್ಧಿ ಪಾಪ ಸಮೂಲ ನಾಶ ಹೊಂದುವುದು.

ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭವಾದ ಗಣೇಶಜನ್ಮದ ಕಥೆಯನ್ನು ನಿನ್ನಿಂದ ಕೇಳಿದೆವು. ತುಲಸೀ ರಾಧೆಯರ ಅಪೂರ್ವ ಕಥೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದೆವು. ಎಲ್ಲವೂ ನೂತನ, ರಹಸ್ಯ, ಮನೋಹರ. ಈಗ ವಹ್ನಿಯ ಮತ್ತು ಸುವರ್ಣದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇವೆ, ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳು.

ಸೂತ:- ನೀರು ಬೆಂಕಿಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನಗಳು. ಆದರೆ ದಿಕ್ಕು ಆಕಾಶಗಳಂತೆ ಪ್ರಕೃತಿ ಮಹತ್ತತ್ವಾದಿಗಳು ನಿತ್ಯವೇ ಆದರೂ ಪ್ರಕೃತಿಯಿಂದ ಮಹತ್ತತ್ವ, ಅದರಿಂದ ಅಹಂಕಾರತತ್ವ, ಅದರಿಂದ ಶಬ್ದತನ್ಮಾತ್ರೆ ಹೀಗೆ ಸೃಷ್ಟಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ನೀರು ಬೆಂಕಿಗಳಿಗೂ ಸೃಷ್ಟಿ ಇದೆ. ಆದರೂ ಇನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಮ್ಮೆ ಸೃಷ್ಟಿಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಶೇಷ ಶಿವರು ಜಗದೊಡೆಯನಾದ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಕಾಣಲು ಶ್ವೇತದ್ವೀಪಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸಿಂಹಾಸನಗಳಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿದರು. ಆಗ ವಿಷ್ಣುವಿನ ಮೈಯಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸಿದ

ಕಾಮಿನಿಯರು ಸುಸ್ವರದಿಂದ ಹರಿಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಹಾಡುತ್ತ ಕುಣಿದರು. ಅವರ ಮೈಮಾಟವನ್ನೂ ನಗುಮೊಗದ ಅಂದವನ್ನೂ ಕಂಡು ಬ್ರಹ್ಮ ಮೋಹಪರವಶನಾದ; ಅದರಿಂದ ವೀರ್ಯ ಸ್ಖಲನ ಹೊಂದಿತು. ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡ. ಕಾಮಾಗ್ನಿಯಿಂದ ಆ ಬಟ್ಟೆ ಕಾದುಹೋಯಿತು. ಅದನ್ನು ಕ್ಷೀರಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ. ಸಮುದ್ರದ ನೀರಿನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮತೇಜಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೊಳೆವ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ ಮೇಲೆ ಎದ್ದುಬಂದ. ಬ್ರಹ್ಮನ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಕುಳಿತ. ಆಗ ನೀರಿನಿಂದ ವರುಣ ಎದ್ದುಬಂದು ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ನಮಸ್ಕಾರ ಮಾಡಿ ಬಾಲಕನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯಲು ಉದ್ಯುಕ್ತನಾದ. ಬಾಲಕ ಅಳುತ್ತ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೇ ಬಲವಾಗಿ ಎರಡೂ ತೋಳುಗಳಿಂದ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡ. ಬ್ರಹ್ಮ ನಾಚಿ ಏನೂ ಹೇಳದೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ. ವರುಣ ಕೋಪದಿಂದ ಬಾಲಕನ ಕೈ ಹಿಡಿದು ಎಳೆದ. ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮ ಅವನನ್ನು ನೂಕಿದ. ದುರ್ಬಲನಾದ ವರುಣ ಬಲುದೂರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಬಿದ್ದ. ಬ್ರಹ್ಮನ ಕೋಪದ ನೋಟದಿಂದ ಮೂರ್ಛಿತನಾಗಿ ಶವದಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡ. ಶಂಕರ ತನ್ನ ಅಮೃತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವನನ್ನು ಚೇತನಗೊಳಿಸಿದ. ಅವನು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕೇಳಿದ -

'ಈ ಬಾಲಕ ಅಗ್ನಿ. ನೀರಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವ. ನನ್ನ ಮಗ. ಅವನು ನನಗೆ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವನನ್ನು ಕರೆದೊಯ್ಯುತ್ತೇನೆ. ಬ್ರಹ್ಮ ನನ್ನನ್ನೇಕೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾನೆ?'

ಬ್ರಹ್ಮ:- 'ವಿಷ್ಣು! ಶಿವ! ಈ ಬಾಲಕ ನನ್ನನ್ನು ಶರಣಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೆದರಿ ಶರಣಾಗತನಾಗಿ ಅಳುತ್ತಿರುವವನನ್ನು ನಾನು ಹೇಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಲಿ?

ಶರಣಾಗತದೀನಾರ್ತಂ ಯೋ ನ ರಕ್ಷೇದಪಂಡಿತಃ ।
ಪಚ್ಯತೇ ನಿರಯೇ ತಾವದ್ ಯಾವಚ್ಚಂದ್ರದಿವಾಕರಂ ॥

ಶರಣಾಗತ ದೀನ ಆರ್ತರನ್ನು ಯಾವ ಮೂರ್ಖ ರಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲವೊ ಅವನು ಚಂದ್ರ ಸೂರ್ಯರಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲವೂ ನರಕದಲ್ಲಿ ಬೇಯುತ್ತಾನೆ.

ಇಬ್ಬರ ಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ಸರ್ವೇಶ್ವರನಾದ ವಿಷ್ಣು ನಕ್ಕು ನುಡಿದ :

'ಈ ಬಾಲಕ ಬ್ರಹ್ಮನ ವೀರ್ಯದಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನನಾದ್ದರಿಂದ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬ್ರಹ್ಮನ ಪುತ್ರನೆನಿಸುತ್ತಾನೆ. ವರುಣನ ಕ್ಷೇತ್ರವಾದ ನೀರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಗೌಣವಾಗಿ ವರುಣನ ಪುತ್ರನೂ ಹೌದು.'

ಮಹಾದೇವ:- 'ವಿದ್ಯಾಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಶಿಷ್ಯನೂ ರಕ್ತಸಂಬಂಧಿಯಾದ ಮಗನೂ ಸಮಾನರೆಂದು ವೇದಗಳು ಹೇಳುತ್ತಿವೆ. ವರುಣ ಬಾಲಕನಿಗೆ ವಿದ್ಯೆ ನೀಡಲಿ, ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಮಾಡಲಿ. ಆಗ ಅವನು ವರುಣನಿಗೆ ಶಿಷ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆ, ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಮಗನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನಿಗೆ ಉಜ್ವಲವಾದ ದಾಹಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವಿಷ್ಣು ನೀಡಲಿ. ಸರ್ವದಾಹಕನಾದ ಈತ ವರುಣನ ಕೋಪದಿಂದ ತಣ್ಣಗಾಗಿದ್ದಾನೆ.'

ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ವಿಷ್ಣು ಬಾಲಕನಿಗೆ ದಾಹಶಕ್ತಿ ನೀಡಿದ. ವರುಣ ಮಂತ್ರೋಪದೇಶ ಮಾಡಿ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನುನೀಡಿದ. ರತ್ನಮಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ತೊಡೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿಸಿಕೊಂಡು

ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಮುದ್ದಿಸಿದ. ಬಳಿಕ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೂ ವಿಷ್ಣು ಶಂಕರರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಸಿದ. ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ನಮಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಂಕರರು ತಮ್ಮ ಲೋಕಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿದರು.

ಇದು ಅಗ್ನಿಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಥೆ. ಇನ್ನು ಸುವರ್ಣೋತ್ಪತ್ತಿಯ ಕಥೆಯನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳಿ. ಒಮ್ಮೆ ಎಲ್ಲ ದೇವತೆಗಳೂ ಸ್ವರ್ಗದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಅಪ್ಸರೆಯರು ಹಾಡುತ್ತ ಕುಣಿದರು. ಆಗ ರಂಭೆಯ ಮೈಮಾಟವನ್ನು ಕಂಡು ಅಗ್ನಿ ಮೋಹಿತನಾದ. ಅವನ ವೀರ್ಯ ಜಾರಿತು. ಅದನ್ನು ಬಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟ. ಒಗ ಚಿನ್ನದ ರಾಶಿ ಎದ್ದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ದೂರ ಎಸೆದು ಉಜ್ವಲ ಪ್ರಭೆಯಿಂದ ಬೆಳಗಿತು. ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆ ರಾಶಿ ಬೆಳೆದು ಬೆಟ್ಟವಾಯಿತು, ಮೇರು ಪರ್ವತವಾಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಅಗ್ನಿಯನ್ನು ಹಿರಣ್ಯರೇತಸ್ಸೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಶೌನಕರೆ, ಇನ್ನೇನು ಕೇಳಲು ಬಯಸುವಿರಿ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧ ವಹ್ನಿಸುವರ್ಣೋತ್ಪತ್ತಿ ಎಂಬ ನೂರ ಮೂವತ್ತೊಂದನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು.

—○—

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೩೨

ಶೌನಕ:- ಕೇಳುವುದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಿಯಾಯಿತು. ಇಂಥ ಪುರಾಣವನ್ನು ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಲ್ಲ. ನಿನ್ನಂಥ ಪ್ರವಚನಕಾರನನ್ನೂ ಜನ್ಮದಲ್ಲಿ ನೋಡಿಲ್ಲ, ಕೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಈಪುರಾಣವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳು.

ಸೂತ:- ಕೇಳಿ, ಮನಸ್ಸಿಟ್ಟು ಕೇಳಿ. ಈ ಒಂದು ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಇಡೀ ಪುರಾಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಫಲ ಸಿಗುತ್ತದೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿ ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮನ ನಿರೂಪಣೆ. ಸಾಕಾರ ನಿರಾಕಾರ ಸಗುಣ ನಿರ್ಗುಣ ಧ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವುದರ ವಿವರಣೆ, ಗೋಲೋಕಾದಿಗಳ ವರ್ಣನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಉಪಾಖ್ಯಾನಗಳು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ನಿರೂಪಿತವಾಗಿವೆ. ಜಾತಿಗಳು ಸಂಕರಜಾತಿಗಳ ವಿವರಣೆ, ನಡುವೆ ಪ್ರಶ್ನೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಉಪಾಖ್ಯಾನಗಳು.

ರಾಧಾಮಾಧವರ ಕ್ರೀಡೆ, ಮಹಾವಿಷ್ಣುವಿನ ಉದ್ಭವಗಳ ಸಂಕ್ಷೇಪವರ್ಣನೆ. ಬ್ರಹ್ಮನಾರದರ ಸಂವಾದ. ನಾರದನಿಗೆ ವಿವೇಕ ಬಂದುದು. ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ನಾರದ ನರನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋದುದು, ಅಲ್ಲಿ ನಾರಾಯಣಮುನಿಯೊಡನೆ ಮಾತುಕಥೆ, ಇವು ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ.

ಮುಂದೆ ಅಮೃತಖಂಡಕ್ಕೆ ಸಮನಾದ ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕೃತಿಲಕ್ಷಣ. ಪ್ರಕೃತಿಗಳ ವರ್ಣನೆ. ಅವರ ಉಪಾಖ್ಯಾನಗಳು ಪೂಜೆ ಮುಂತಾದವು. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಸರಸ್ವತಿ ದುರ್ಗೆ ಸಾವಿತ್ರಿ ರಾಧೆಯರ ಚರಿತ್ರೆಗಳು. ಉಪಾಖ್ಯಾನಗಳು. ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ಸರಸ್ವತಿ ರಾಧೆಯರ ಆಖ್ಯಾನಗಳು. ಸಾವಿತ್ರಿಯ ಕಥೆ, ಯಮ ಸಾವಿತ್ರಿಯರ ಸಂವಾದ,

ಸತ್ಯವಾನನಿಗೆ ಜೀವದಾನ. ನರಕಕುಂಡಗಳ ವರ್ಣನೆ. ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕರ್ಮವಿಪಾಕ. ಯಾವ ದುಷ್ಕರ್ಮಕ್ಕೆ ಯಾವ ಫಲ ಎಂಬ ನಿರ್ಣಯ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯವಾದ ಅಪೂರ್ವವಾದ ರಾಧೆಯ ಚರಿತ್ರೆ. ಸುಯಜ್ಞರಾಜನ ಉಪಾಖ್ಯಾನ, ತುಲಸಿಯ ಉಪಾಖ್ಯಾನ. ಮಹೇಶ ಶಂಖಚೂಡರ ಸಂವಾದ, ಮಹಾಯುದ್ಧ. ತುಲಸಿ ಕೃಷ್ಣರ ಸಂವಾದಸಂಭೋಗ, ಶಂಖಚೂಡವಧ, ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪವಿಮೋಚನೆ. ದೇವತೆಗಳ ಪದವಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ, ಆಪತ್ತುಗಳ ಪರಿಹಾರ. ಮೋಕ್ಷಕಾರಣವಾದ ಗಂಗೋಪಾಖ್ಯಾನ. ಮನಸಾ ಸ್ವಾಹಾ ಸ್ವಧಾ ಮುಂತಾದವರ ಉಪಾಖ್ಯಾನಗಳು.

ಗಣಪತಿಖಂಡ ಅತ್ಯಂತ ಮಧುರ ಮನೋಹರ. ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರ ಕ್ರೀಡೆ, ಸ್ಕಂದನ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಕ್ರೀಡಾಭಂಗ, ಪಾರ್ವತಿಯನ್ನು ಸಂತೋಷಗೊಳಿಸಿದುದು, ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕಳೆದುದು. ದೇವಿಯ ಪುಣ್ಯಕವ್ರತ, ಹರಿಯ ವರದಾನ, ಹರಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೂಪದಿಂದ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡುದು. ಶಿವಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ಗಣೇಶನ ಆವಿರ್ಭಾವ, ಶಿವಪಾರ್ವತಿಯರು ಮಗನ ಮುಖವನ್ನು ಕಂಡುದು. ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಮಹೋತ್ಸವ ಮಾಡಿದುದು. ಜಗತ್ಪ್ರಭು ಪರಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ವರೂಪನಾದ ಬಾಲಗಣೇಶನನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಮುಂತಾದವರು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದುದು. ಸಕಲ ವಿಘ್ನನಿವಾರಕ ಸಕಲ ಸಂಪದ್ದಾಯಕ ಜಪತಪ ವ್ರತ ಅನುಷ್ಠಾನಗಳಿಗೆ ಫಲದಾಯಕ ಗಣೇಶ. ಸುಂದರನಾಗಿದ್ದು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಆಕರ್ಷಕನಾದವ, ಪಾರ್ವತೀ ಪರಮೇಶ್ವರರಿಗೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಿಯ. ಷಡ್ಗುಣೈಶ್ವರ್ಯ ಸಂಪನ್ನ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ ನಾರಾಯಣ ಸ್ವರೂಪ, ದರ್ಶನ ಸ್ತೋತ್ರ ನಮಸ್ಕಾರ ಪೂಜೆಗಳಿಂದ ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳ ಪಾಪ ಪರಿಹರಿಸುವವ, ಧ್ಯಾನಕ್ಕೆ ನಿಲುಕದವ, ಇಂಥ ಗಣೇಶನನ್ನು ದೇವತೆಗಳು ಮುಂತಾದವರು ದರ್ಶನ ಮಾಡಿದುದು ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಕುಮಾರಸ್ವಾಮಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ ಮಾಡಿದುದು, ಸರ್ವವಿಘ್ನ ನಿವಾರಕವಾದ ಗಣೇಶಪೂಜೆ, ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಾರ್ಜುನ ಜಮದಗ್ನಿಯರ ಯುದ್ಧ, ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಅಪಹಾರ, ಜಮದಗ್ನಿಯ ಮರಣ, ಪತಿವ್ರತೆಯಾದ ರೇಣುಕೆ ಚಿತೆ ಏರಿದುದು. ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಕುಲವನ್ನು ತರಿವ ಪರಶುರಾಮನ ಘೋರ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ. ಗಣೇಶ ಪರಶುರಾಮರ ಸಂವಾದ, ಯುದ್ಧಗಳು, ಗಣೇಶ ಏಕದಂತನಾದುದು, ದುರ್ಗೆ ವಿಲಾಪಮಾಡಿದುದು. ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಶಾಪವಿತ್ತುದು, ಪರಶುರಾಮ ನೆನೆದೊಡನೆ ಹರಿ ಆವಿರ್ಭವಿಸಿದುದು, ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಮಾಡಿದುದು, ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದ ಶಿವಲೋಕದ ವರ್ಣನೆ, ಶಿವ ಪರಶುರಾಮನಿಗೆ ಮಹಾಸ್ತ್ರವನ್ನೂ ಕೃಷ್ಣಮಂತ್ರಕವಚಗಳನ್ನೂ ಉಪದೇಶಿಸಿ ಅಭಯವರ ನೀಡಿದುದು. ಪರಶುರಾಮ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಬಾರಿ ಕ್ಷತ್ರಿಯರನ್ನು ಸಂಹರಿಸಿದುದು, ಭೂಭಾರ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದುದು, ಇವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕ್ರಮದಿಂದ ವರ್ಣಿತವಾದುವು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡ ಜನನ ಮರಣ ಜರೆ ವ್ಯಾಧಿಗಳನ್ನು ಕಳೆದು ಮೋಕ್ಷ ನೀಡುವಂಥದ್ದು, ಹರಿದಾಸ್ಯಪ್ರದ, ಶುದ್ಧ, ಸುಶ್ರಾವ್ಯ, ಅಮೃತದಂತಿದೆ. ಅತ್ಯಂತ ಅಪೂರ್ವವಾದ ರಮ್ಯವಾದ ಹೊಸ ಹೊಸ ಉಪಾಖ್ಯಾನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಜನ್ಮದಲ್ಲಿಯೆ ಕೇಳಿರದ ಹೆಜ್ಜೆಹೆಜ್ಜೆಗೂ ಸ್ವಾರಸ್ಯಕರವಾದ, ಮೋಕ್ಷಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ದೀಪದಂತಿರುವ, ಸಂಸಾರ ಸಾಗರ ದಾಟಿಸುವಲ್ಲಿ ನೌಕೆಯಂತಿರುವ, ಕರ್ಮಫಲಭೋಗದ ರೋಗವನ್ನು ಮರ್ದಿಸಲು ರಸಾಯನದಂತಿರುವ, ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಪಾದಕಮಲಪ್ರಾಪ್ತಿಗೆ ಸೋಪಾನವಾಗಿರುವ ಖಂಡ ಈ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀದಾಮರಾಧೆಯರ ಕಲಹ, ಅವರ ಶಾಪವೃತ್ತಾಂತ, ಬ್ರಹ್ಮನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಹರಿ ಭೂತಲದಲ್ಲಿ ವಸುದೇವನ ಮಗನಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದ್ದು. ಕಂಸಾಸುರನ ಭಯದಿಂದ ಗೋಕುಲಕ್ಕೆ ಹೋದುದು ವರ್ಣಿತವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀದಾಮನ ಶಾಪದಿಂದ ರಾಧೆ ವೃಷಭಾನುವಿನ ಮಗಳಾಗಿ ಅವತರಿಸಿದುದು. ಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಬಾಲಲೀಲೆ. ದೈತ್ಯಾದಿಗಳ ವಧೆ. ಗರ್ಗನ ಆಗಮನ, ಹರಿಯ ಅನ್ನಪ್ರಾಶನ, ಪೂತನಾ ಶಕಟ ಸಂಹಾರ. ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಟ್ಟಿದುದು; ಯಮಳಾರ್ಜುನ ಭಂಜನ. ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮೂಲೋಕವನ್ನು ತೋರಿದುದು, ಕರುಗಳ ಅಪಹರಣ. ಕರುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಬ್ರಹ್ಮ ಸ್ತುತಿಸಿದುದು. ಭಯದಿಂದ ಗೋಕುಲವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಂದ ಕೃಷ್ಣನೊಡನೆ ಪುಣ್ಯಕರವಾದ ವೃಂದಾವನಕ್ಕೆ ಹೋದುದು. ಗೋಪಿಯರ ಮತ್ತು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಧೆಯ ಸೌಭಾಗ್ಯ ವರ್ಣನೆ. ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಿಂತು ದೇವತೆಗಳು ರಾಧಾ ಮಾಧವರ ದರ್ಶನ ಪಡೆದುದು. ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ದೇವಿಯರ ಮನಸ್ಸು ವಿಚಲಿತವಾದುದು, ದೇವಿಯರು ಅಂಶದಿಂದ ಜನ್ಮ ಪಡೆದುದು.

ಅಕ್ರೂರನ ಆಗಮನ, ಗೋಪಿಯರ ವಿಲಾಪ, ಅವರು ಅಕ್ರೂರನನ್ನು ಆಕ್ಷೇಪಿಸಿದುದು, ಕೃಷ್ಣ ಮಥುರೆಗೆ ಹೋದುದು, ಗೋಕುಲವಾಸಿಗಳ ಶೋಕ, ರಾಧೆಯ ವಿರಹಶೋಕ ಜ್ವಾಲೆ, ಅಕ್ರೂರನಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಯಮುನೆಯ ಹ್ರದದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಮೂರ್ತಿದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿದುದು. ಮಥುರಾಪ್ರವೇಶ, ಅಗಸರವನನ್ನು ಕೊಂದಿದ್ದು, ಕುಬ್ಜೆಯೊಡನೆ ಕೂಡಿದುದು, ಅವಳಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿತ್ತುದು. ನೇಯ್ಗೆಯವನಿಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದ್ದು, ಹೂವಾಡಿಗನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷವಿತ್ತದ್ದು. ಶಿವಧನುಸ್ಸನ್ನು ಮುರಿದುದು, ಕುವಲಯಾಪೀಡ ಆನೆಯನ್ನು ಕೊಂದುದು. ಸಭಾಪ್ರವೇಶ, ನಾನಾರೂಪಪ್ರದರ್ಶನ, ಕಂಸವಧೆ, ಅವನ ಬಂಧುಗಳ ವಿಲಾಪ, ಅವನಿಗೆ ವಿಧ್ಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಕಾರ, ಅವನ ತಂದೆಗೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ. ನಂದನ ವಿಲಾಪ, ಸ್ತೋತ್ರ. ಏಕಾಂತದಲ್ಲಿ ನಂದ ಕೃಷ್ಣರ ಸಂವಾದ, ಕೃಷ್ಣ ನಂದನಿಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವನ್ನು ಉಪದೇಶಿಸಿದುದು. ಮುನಿಗಳು ಹೋದ ಬಳಿಕ ಕುಮಾರ ಧನ್ಯೋಪಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು, ಉದ್ಧವ ಬಂದುದು. ಏಕಾಂತವಾದ ರಾಧೆಯ ಸ್ಥಾನ, ಉದ್ಧವರಾಧೆಯರ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೋಪದೇಶ, ಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಯಜ್ಞೋಪವೀತ ತೊಡಿಸಿ ಗುರುಕುಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದುದು, ಗುರುವಿಗೆ ಮೃತಪುತ್ರನನ್ನು ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಜರಾಸಂಧನ ದಮನ, ಕಾಲಯವನ ಸಂಹಾರ.

ದ್ವಾರಕಾನಿರ್ಮಾಣ, ಪ್ರಜೆಗಳನ್ನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ತಂದು ಸೇರಿಸಿದುದು, ರುಕ್ಮಿಣೀ ಹರಣ, ರಾಜರ ದಮನ, ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಸ್ತ್ರೀಯರ ವಿವಾಹ.

ಮಾಯಾವತಿಯ ಮೋಚನ, ಶಂಬರಾಸುರವಧ, ಧರ್ಮರಾಜನ ರಾಜಸೂಯದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ, ದಂತವಕ್ತ್ರನಿಗೆ ಮೋಕ್ಷ, ಸಾಲ್ವವಧ, ಸ್ಯಮಂತಮಣಿಯನ್ನು ತಂದುದು, ಸ್ವರ್ಗದಿಂದ ಪಾರಿಜಾತವನ್ನು ತಂದುದು, ಕೌರವ ಪಾಂಡವಯುದ್ಧದಿಂದ ಭೂಭಾರಹರಣ, ಉಷೆಯನ್ನು ತಂದುದು, ಬಾಣನ ಬಾಹುಗಳನ್ನು ಕಡಿದುದು, ಬಲಿ ಸ್ತೋತ್ರಮಾಡುವುದು, ಅನಿರುದ್ಧನ ಪರಾಕ್ರಮ, ರಾಧೆಯಶೋದೆಯರ ಸಂವಾದ, ಸೃಗಾಲ ಮೋಚನ, ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಪ್ರಸಂಗ, ಗಣೇಶಪೂಜೆ, ರಾಧಾ ಸಮೇತನಾದ ಕೃಷ್ಣನ ದರ್ಶನ, ರಾಧೆಯ ದರ್ಶನ, ರಾಧೆಯ ತೇಜಸ್ಸು ಬೆಳಗಿದುದು, ರಾಧೆಯೊಂದಿಗೆ ವಿಹಾರ, ತೀರ್ಥ ಸಂಚಾರ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಶಾಪದಿಂದ ಯದುವಂಶ ನಿಧನ, ಪಾಂಡವರು ಮಹಾಪ್ರಸ್ಥಾನ ಮಾಡಿದುದು, ನಾರದವಿವಾಹ, ವಹ್ನಿಸುವರ್ಣಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ, ಎಲ್ಲ ನಾಲ್ಕು ಖಂಡಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಪುರಾಣದ ಸಾರವನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಿದುದು ಇವೆಲ್ಲವೂ ವರ್ಣಿತವಾಗಿವೆ. ಮುಂದೆ ಏನನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುವೆ?

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಮಣಿಕಾ ಎಂಬ ನೂರಮೂವತ್ತೆರಡನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

—೦—

ಪುರಾಣಶ್ರವಣದ ಫಲ

ಅಧ್ಯಾಯ - ೧೩೩

ಶೌನಕ:- ಇಂದು ನನ್ನ ಜನ್ಮ ಸಫಲವಾಯಿತು, ಬಾಳು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು, ಏಕೆಂದರೆ ಮೋಕ್ಷಕಾರಣವಾದ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತವನ್ನು ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗಿ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿರುತ್ತೇನೆ. ನೀನು ನನಗೆ ಅಭಯ ನೀಡಬೇಕು. ಆಗ ಇನ್ನೂ ಕೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸೂತ:- ಮುನಿಯೆ, ಭಯಪಡಬೇಡ. ನೀನು ಕೇಳಬೇಕಾದುದನ್ನು ಕೇಳು. ಅದು ಎಷ್ಟೇ ರಹಸ್ಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶೌನಕ:- ಈಗ ಪುರಾಣಗಳ ಲಕ್ಷಣವನ್ನೂ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಫಲವನ್ನೂ ಕೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ

ಸೂತ:- ಮುನಿಯೆ, ಪುರಾಣ ಇತಿಹಾಸ ಸಂಹಿತಾ ಪಂಚರಾತ್ರಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಕೇಳು. ಸರ್ಗ ಪ್ರತಿಸರ್ಗ ವಂಶ ಮನ್ವಂತರ ವಂಶಾನುಚರಿತ ಈಐದು ಲಕ್ಷಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದುದು ಪುರಾಣವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಉಪಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಈಲಕ್ಷಣಗಳಿವೆ. ಮಹಾಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಷ್ಟಿ ವಿಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಪಾಲನೆ ಕರ್ಮವಾಸನೆ, ಮನವಾರ್ತೆ, ಪ್ರಳಯ, ಮೋಕ್ಷ, ಹರಿಕೀರ್ತನ, ವೇದಕೀರ್ತನೆ,

ಈ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅಧಿಕ ಇರುತ್ತವೆ. ಪುರಾಣಗಳ ಗ್ರಂಥಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇಳು.

ಬ್ರಹ್ಮಪುರಾಣದ ಗ್ರಂಥಸಂಖ್ಯೆ ಹತ್ತುಸಾವಿರ. ಪದ್ಮಪುರಾಣ ಐವತ್ತೈದುಸಾವಿರ, ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣ ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರು ಸಾವಿರ. ಶಿವಪುರಾಣ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ, ಶ್ರೀಮದ್ಭಾಗವತ ಹದಿನೆಂಟು ಸಾವಿರ, ನಾರದೀಯ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಸಾವಿರ, ಮಾರ್ಕಂಡೇಯ ಒಂಬತ್ತುಸಾವಿರ, ಅಗ್ನಿಪುರಾಣ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರದ ನಾನೂರು, ಭವಿಷ್ಯಪುರಾಣ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರದ ಐನೂರು, ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಹದಿನೆಂಟುಸಾವಿರ. ಎಲ್ಲ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಈ ಪುರಾಣ. ಲಿಂಗಪುರಾಣ ಹನ್ನೊಂದು ಸಾವಿರ. ವಾರಾಹ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕುಸಾವಿರ, ಸ್ಕಾಂದ ಎಂಬತ್ತೊಂದು ಸಾವಿರದ ನೂರು. ವಾಮನ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ, ಕೌರ್ಮ ಹದಿನೇಳು ಸಾವಿರ, ಮಾತ್ಸ್ಯ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ, ಗಾರುಡ ಹತ್ತೊಂಬತ್ತುಸಾವಿರ, ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಪುರಾಣ ಹನ್ನೆರಡುಸಾವಿರ. ಒಟ್ಟು ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ ಗ್ರಂಥಗಳಷ್ಟು ಪುರಾಣಗಳಿವೆ. ಇವು ಹದಿನೆಂಟು ಮಹಾಪುರಾಣಗಳು. ಹದಿನೆಂಟು ಉಪಪುರಾಣಗಳೂ ಇವೆ. ಮಹಾಭಾರತ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣಗಳು ಇತಿಹಾಸಗಳು.

ಕೃಷ್ಣ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪಂಚರಾತ್ರಗಳು ಐದು. ವಾಸಿಷ್ಠ, ನಾರದೀಯ, ಕಾಪಿಲ, ಗೌತಮೀಯ, ಸನತ್ಕುಮಾರೀಯ - ಇವೇ ಐದು ಪಂಚರಾತ್ರಗಳು.

ಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಸಂಹಿತೆಗಳೂ ಐದು ಬ್ರಹ್ಮ, ಶಿವ, ಪ್ರಹ್ಲಾದ, ಗೌತಮ, ಕುಮಾರ ಸಂಹಿತೆಗಳು ಎಂದು. ಹೀಗೆ ಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಪುಲವಾಗಿದೆ.

ಈ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಪುರಾಣವನ್ನು ಗೋಲೋಕದ ರಾಸಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀವಿಷ್ಣು ಸಾಕ್ಷಾತ್ತಾಗಿ ತನ್ನ ಭಕ್ತನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನಿಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ. ಬ್ರಹ್ಮ ಧರ್ಮನಿಗೂ ಧರ್ಮ ನಾರಾಯಣಮುನಿಗೂ ನಾರಾಯಣಮುನಿ ನಾರದನಿಗೂ ನಾರದ ನನಗೂ ಉಪದೇಶಿಸಿದರು. ನಾನು ನಿನಗೆ ಉಪದೇಶಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಪುರಾಣ ಬಹಳ ದುರ್ಲಭ.

ಕರ್ಮಿಗಳ ಕರ್ಮಗಳಿಗೆ ಸಾಕ್ಷಿರೂಪನಾದ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನೂ ಅವನ ವಿಭೂತಿಗಳನ್ನೂ ಈಪುರಾಣ ವಿವರಿಸುವುದರಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತವೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಪುಣ್ಯಪ್ರದ, ಮಂಗಳ, ಮಂಗಳಪ್ರದ ಅತ್ಯಂತ ರಹಸ್ಯ. ಹರಿಭಕ್ತಿ ಹರಿದಾಸ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು. ಶೋಕ ಸಂತಾಪಗಳನ್ನು ಕಳೆವುದು. ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಂಗೆ ತಕ್ಷಣವೆ ಮುಕ್ತಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಶ್ರೇಷ್ಠವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ತೀರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಕರ, ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಶಿ. ಎಲ್ಲ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಭಾರತವರ್ಷ, ಪರ್ವತಗಳಲ್ಲಿ ಮೇರು, ಪುಷ್ಪಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರಿಜಾತ, ಪತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ತುಲಸಿಪತ್ರ, ವ್ರತಗಳಲ್ಲಿ ಏಕಾದಶಿ ವ್ರತ, ವೃಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷ, ದೇವತೆಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ, ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಹಾದೇವ, ಯೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಗಣೇಶ, ಸಿದ್ಧರಲ್ಲಿ ಕಪಿಲ, ತೇಜಸ್ವಿಗಳಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯ, ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತರಲ್ಲಿ ಸನತ್ಕುಮಾರ, ರಾಜರುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಮ, ಬಿಲ್ಲುಗಾರರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ದೇವಿಯರಲ್ಲಿ ದುರ್ಗೆ, ಕೃಷ್ಣ ಪ್ರೇಯಸಿಯರಲ್ಲಿ ರಾಧೆ, ಈಶ್ವರಿಯರಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿ ಸರಸ್ವತಿ, ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತ ಶ್ರೇಷ್ಠ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖಕರ,

ಮಧುರ, ಪುಣ್ಯಪ್ರದ, ಸಕ... ಪರಿಹಾರಕ ಪುರಾಣ ಇನ್ನೊಂದಿಲ್ಲ. ಇಹದಲ್ಲಿ ಸುಖ ಸಂಪತ್ತನ್ನೂ ಪರದಲ್ಲಿ ...ಾಸ್ಯವನ್ನೂ ಪರಮ ಹರ್ಷವನ್ನೂ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಯಜ್ಞ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ ... ತಪಸ್ಸು ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಗಳ ಫಲ ಈ ಪುರಾಣ ಫಲಕ್ಕೆ ಸಮನಾಗಲಾರದು. ... ವೇದ ಪಾರಾಯಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಫಲ ಈ ಪುರಾಣದಿಂದ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಪುರಾಣ ಶ್ರವಣದಿ... ...ಲಿ ಜ್ಞಾನಿ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾದ ಪುತ್ರ ಲಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಉಳ್ಳವಳು ಶ್ರವ... ...ರೆ ಪತಿ ಸೌಭಾಗ್ಯ ಹೊಂದುವಳು. ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಮಕ್ಕಳೇ ಹುಟ್ಟದಿದ್ದರೆ ಈ ಪುರಾಣಶ್ರವಣದಿಂದ ದೀರ್ಘಾಯುವಾದ ಪುತ್ರ ಜ...ತ್ತಾನೆ. ಪತ್ನಿ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಪತ್ನಿ ಲಭಿಸುತ್ತಾಳೆ. ಕೀರ್ತಿ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಕೀರ್ತಿ ಬರುತ್...ೆ. ಮೂರ್ಖ ಪಂಡಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ. ರೋಗಿ ಆರೋಗ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಬದ್ಧನಾಗಿರುವವ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಭೀತನಿಗೆ ಭಯ ಪರಿಹಾರ. ಆಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದವನಿಗೆ ಆಪತ್‌ಪರಿಹಾರ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಳ್ಗಿಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಸಿಲುಕಿದವನಿಗೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಬಿಡುಗಡೆ. ಕುಷ್ಠಾದಿ ರೋಗ, ದಾರಿದ್ರ್ಯ ಶೋಕಗಳು ಎಂದೂ ಬರಲಾರವು. ಒಂದು ಶ್ಲೋಕದ ಅರ್ಥವನ್ನಾಗಲಿ ಪಾದವನ್ನಾಗಲಿ ಕೇಳಿದರೂ ಲಕ್ಷ ಗೋದಾನಗಳ ಪುಣ್ಯಲಭಿಸುವುದು. ನಾಲ್ಕು ಖಂಡಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುರಾಣವನ್ನು ಪವಿತ್ರಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯನಾಗಿ ಸಂಕಲ್ಪಪೂರ್ವಕ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಶ್ರವಣಮಾಡಿ ಗುರುದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡಿದರೆ ಬಾಲ್ಯ ಕೌಮಾರ ವಾರ್ಧಕ ಯೌವನಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಜನ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಪಾಪಗಳಿಂದಲೂ ಮುಕ್ತಿಸಿಗುತ್ತದೆ, ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನ ರೂಪ ಧರಿಸಿ ರತ್ನವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಗೋಲೋಕವನ್ನು ಸೇರಿ ಕೃಷ್ಣನ ದಾಸನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅಸಂಖ್ಯ ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪಗಳು ಕಳೆದರೂ ಅವನಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಪತನವಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣನ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿಯೇ ಇದ್ದು ಪಾರ್ಷದನಾಗಿ ಚಿರಕಾಲ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.

ಬ್ರಹ್ಮಖಂಡ ಶ್ರವಣಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ಪಾಯಸ ಎರಿಯಪ್ಪ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ವಾಚಕನಿಗೆ ಉಣಿಸಿ, ಫಲ ತಾಂಬೂಲ ನೀಡಿ, ಸುವರ್ಣ ಗಂಧ ಬಿಳಿ ಹೂಮಾಲೆ ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆ ಇವುಗಳನ್ನು ವಾಸುದೇವನಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ವಾಚಕನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಪ್ರಕೃತಿಖಂಡ ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿದ ಬಳಿಕ ವಾಚಕನಿಗೆ ಮೊಸರನ್ನ ಉಣಿಸಿ ಸುವರ್ಣ ಗೋದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ಗಣಪತಿ ಖಂಡ ಶ್ರವಣದ ಬಳಿಕ ಸ್ವರ್ಣಯಜ್ಞೋಪವೀತ ಬಿಳಿ ಕುದುರೆ ಬಿಳಿಕೊಡೆ ಬಿಳಿ ಹೂಮಾಲೆ ಹೋಳಿಗೆ ಎಳ್ಳುಂಡೆಗಳನ್ನು ಪಕ್ವಫಲಗಳನ್ನು ವಾಚಕನಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡಶ್ರವಣವಾದ ಬಳಿಕ ವಾಚಕನಿಗೆ ರತ್ನದುಂಗುರ, ತೆಳುವಾದ ಬಟ್ಟೆ, ಸುವರ್ಣಕುಂಡಲ, ಹೂಮಾಲೆ, ಉಯ್ಯಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಕಾಯಿಸಿದ ಹಾಲನ್ನೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ವಸ್ವದಕ್ಷಿಣೆ ನೀಡಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಮಾಡಬೇಕು. ನೂರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ ಅನ್ನದಾನ ಮಾಡಬೇಕು.

ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾದ ಶಾಸ್ತ್ರನಿಷ್ಣಾತನಾದ ಶುಚಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನೆ ವಾಚಕನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಫಲವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾಗಿ ವಾಚಕನಿಂದ ಪುರಾಣ ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ಭಕ್ತಿ ಸಿಗಲಾರದು. ಪುಣ್ಯವೂ ಲಭಿಸದು. ಪೂರ್ವಪುಣ್ಯವನ್ನೆ ಕಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಭಕ್ತಿಯುಕ್ತನಾದ ವಾಚಕನಿಂದ ಪುರಾಣ ಕೇಳಿದರೆ ಭಕ್ತಿ ಪುಣ್ಯಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ. ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣುಲೋಕ ದೊರಕುತ್ತದೆ.

ಶೌನಕಮುನಿಯೆ, ಗುರುಮುಖದಿಂದ ನಾನು ಕೇಳಿದುದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ನಿನಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ಈಗ ಅನುಜ್ಞೆಕೊಡು. ನಾರಾಯಣಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ. ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ನಮಸ್ಕರಿಸಲೆಂದು ಬಂದೆ. ನಿಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತವನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗೆ, ಕೃಷ್ಣಪರಮಾತ್ಮನಿಗೆ, ಶಿವ ಬ್ರಹ್ಮ ಗಣೇಶರಿಗೆ ನಮೋ ನಮಃ ಕಾಯ ವಾಕ್ ಮನಸ್ಸುಗಳಿಂದ ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಸತ್ಯ ಪರಬ್ರಹ್ಮಸ್ವರೂಪನಾದ ತ್ರಿಗುಣರಹಿತನಾದ ರಾಧಾರಮಣನನ್ನು ಭಜಿಸು.

ದೇವಿ ಸರಸ್ವತಿಗೂ ಪುರಾಣ ಗುರು ವ್ಯಾಸನಿಗೂ ಸರ್ವವಿಘ್ನನಾಶಿನಿಯಾದ ದುರ್ಗೆಗೂ ನಮೋ ನಮಃ

ಶೌನಕ, ನಿಮ್ಮ ಪವಿತ್ರ ಪಾದಕಮಲಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇಂದೇ ದೇವ ಗಣೇಶನಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡದಲ್ಲಿನ ಉತ್ತರಾರ್ಧದ ನಾರಾಯಣನಾರದಸಂವಾದದಲ್ಲಿ ಸೂತಶೌನಕ ಸಂವಾದದಲ್ಲಿನ ನೂರಮುವತ್ತಮೂರನೆ ಅಧ್ಯಾಯ ಮುಗಿಯಿತು

ಬ್ರಹ್ಮವೈವರ್ತಮಹಾಪುರಾಣ ದ್ವಿತೀಯ ಭಾಗವಾದ ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಜನ್ಮಖಂಡ ಸಂಪೂರ್ಣಂ

ಸರ್ವೇಜನಾಃ ಸುಖಿನೋ ಭವಂತು
ಓಂ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ ಶಾಂತಿಃ

—○—